

31| m̄b̄v m̄āú̄m̄K̄Z̄ w̄el q̄m̄ḡn̄ n̄t̄Z̄ m̄p̄R̄x̄t̄ēi w̄ēi Z̄ _v̄K̄v
 32| b̄w̄ K̄`ev`
 33| Avj w̄ai ḡw̄j K̄v̄b̄v̄q̄ k̄ix̄K̄ K̄iv
 34| m̄ḡ`-b̄ēj̄ q̄Z̄t̄K̄ Ā`K̄vi K̄iv
 35| Z̄v̄K̄ī x̄īt̄K̄ Ā`K̄vi K̄iv
 36| h̄ḡv̄b̄v̄t̄K̄ M̄w̄j̄ t̄`q̄v
 37| Avj w̄ai t̄b̄Av̄ḡZ̄m̄ḡn̄t̄K̄ Āt̄b̄`ī w̄`t̄K̄ m̄āú̄m̄K̄Z̄ K̄iv
 38| Avj w̄ai Av̄q̄v̄Z̄m̄ḡn̄t̄K̄ Ā`K̄vi K̄iv
 39| ēw̄Z̄j̄ ēB̄-c̄Ī c̄ōv̄ī b̄v̄ K̄iv
 40| Avj w̄ai c̄w̄ī K̄ī b̄v̄t̄K̄ μ̄m̄Ūc̄Ȳ`ḡt̄b̄ K̄iv
 41| t̄d̄t̄īt̄k̄Z̄v̄ Ī īv̄m̄j̄ M̄Ȳt̄K̄ Ā`K̄vi K̄iv Ī Z̄v̄t̄`ī ḡt̄ā` c̄v̄\_`R̄` K̄iv
 42| b̄ēx̄ Ī īv̄m̄j̄t̄`ī ē`v̄c̄v̄t̄ī ēv̄ōv̄ēw̄ō K̄iv
 43| b̄v̄ t̄R̄t̄b̄ S̄M̄ōv̄ K̄iv
 44| Ø̄x̄t̄b̄ī ē`v̄c̄v̄t̄ī b̄v̄ t̄R̄t̄b̄ī t̄b̄ K̄_v̄ ēj̄ v̄
 45| t̄K̄q̄v̄ḡZ̄t̄K̄ Ā`K̄vi K̄iv
 46| Avj w̄ai w̄ēP̄v̄ī w̄`ēt̄m̄ī ḡw̄j̄ K̄ ḠB̄ Av̄q̄v̄Z̄t̄K̄ w̄ḡ_v̄ ḡt̄b̄ K̄iv
 47| t̄K̄q̄v̄ḡt̄Z̄ī w̄`b̄ t̄K̄v̄b̄īf̄c̄ ēǕZ̄ī Ī`ī c̄w̄ī k̄ K̄v̄t̄R̄ j̄ v̄M̄t̄ē b̄v̄-ḠB̄
 Av̄q̄v̄Z̄t̄K̄ w̄ḡ_v̄ ḡt̄b̄ K̄iv
 48| k̄v̄d̄v̄Av̄t̄Z̄ī f̄j̄ Ā_`M̄h̄Ȳ K̄iv
 49| Avj w̄ai Āj̄ x̄t̄`ī n̄Z̄`v̄ K̄iv
 50| w̄R̄ēZ̄ Ī Z̄v̄_t̄Z̄ī D̄c̄ī C̄ḡv̄b̄ īv̄L̄v̄
 51| m̄t̄Z̄`ī D̄c̄ī w̄ḡ\_v̄ī Āv̄ēīȲ t̄`Ī q̄v
 52| m̄Z̄`t̄K̄ c̄h̄Z̄t̄īv̄ā K̄iv̄ī R̄b̄` m̄v̄ḡūq̄K̄f̄v̄t̄ē Z̄v̄t̄K̄ `K̄vī K̄t̄ī t̄b̄l̄ q̄v
 53| b̄ēx̄t̄`ī īt̄ēī Āv̄m̄b̄ t̄`Ī q̄v
 54| Avj w̄ai w̄K̄Z̄v̄t̄ēī k̄ā̄m̄ḡn̄t̄K̄ `v̄b̄P̄`Z̄ K̄iv
 55| t̄n̄`v̄t̄q̄Z̄c̄h̄B̄ t̄j̄ v̄K̄t̄`ī Āw̄f̄b̄ē D̄c̄w̄īām̄ḡn̄ Ø̄v̄iv̄ Āw̄f̄īn̄Z̄ K̄iv
 56| m̄Z̄`t̄K̄ w̄ḡ_v̄ c̄h̄Z̄c̄b̄K̄iv
 57| ḡḡḡb̄t̄`ī c̄h̄Z̄ w̄ḡ_v̄t̄īv̄c̄
 58| ḡḡḡb̄t̄`ī w̄ēī`t̄x̄ m̄ḡv̄t̄R̄ d̄v̄m̄v̄` m̄j̄ōī Āw̄f̄t̄h̄v̄M̄
 59| ḡḡḡb̄t̄`ī w̄ēī`t̄x̄ āḡ`c̄w̄ī ēZ̄f̄b̄ī Āw̄f̄t̄h̄v̄M̄
 60| n̄K̄c̄š̄t̄`ī w̄ēī`t̄x̄ m̄ī K̄v̄t̄īī w̄b̄K̄Ū K̄c̄īv̄ḡk̄©
 61| m̄Z̄` w̄ēP̄`ȳZ̄ī d̄t̄j̄ `t̄j̄ `t̄j̄ w̄ēf̄īr̄³

62| w̄b̄t̄R̄t̄`ī j̄ w̄j̄ Z̄ ḡZ̄ēv̄` t̄K̄B̄ n̄K̄ ḡt̄b̄ K̄t̄ī Z̄v̄ī D̄c̄t̄ī Āv̄ḡj̄ ēR̄v̄q̄
 īv̄L̄v̄ī `v̄ēx̄
 63| B̄ēv̄`t̄Z̄ī ē`v̄c̄v̄t̄ī ēv̄ōv̄ēw̄ō K̄iv
 64| B̄ēv̄`t̄Z̄ K̄ḡw̄Z̄ K̄iv
 65| B̄ēv̄`t̄Z̄ī D̄t̄ī`t̄k̄`ī w̄P̄K̄ī L̄v̄`` Ī t̄m̄š̄`h̄`Z̄`v̄M̄ K̄iv
 66| ḡt̄L̄ w̄k̄m̄ t̄`Ī q̄v̄ Ī n̄v̄Z̄ Z̄w̄j̄ t̄`Ī q̄v̄ī ḡv̄ā`t̄ḡ B̄ēv̄` Z̄ K̄iv
 67| Āv̄K̄x̄`v̄-w̄ēk̄ȳt̄m̄ ḡb̄v̄t̄d̄K̄x̄
 68| ā̄ó̄Z̄v̄ī w̄`t̄K̄ Āv̄n̄ēv̄b̄
 69| t̄R̄t̄b̄ī t̄b̄ K̄d̄īx̄ī w̄`t̄K̄ Āv̄n̄ēv̄b̄
 70| ēō āīt̄Ȳī ḡK̄īēw̄R̄
 71| Āv̄t̄j̄ ḡt̄`ī Āē`v̄
 72| w̄b̄t̄R̄t̄`ī t̄K̄B̄ t̄K̄ēj̄ Avj w̄ai Āj̄ x̄ āv̄īȲv̄ K̄iv
 73| k̄ix̄q̄Z̄ Z̄`v̄M̄ K̄t̄ī Āv̄j̄ w̄ai ḡn̄ēȲZ̄ `v̄ēx̄ K̄iv
 74| Avj w̄ai D̄c̄t̄ī K̄v̄ī w̄b̄K̄ w̄ḡ_v̄ Āv̄k̄v̄
 75| t̄b̄K̄K̄v̄ī t̄j̄ v̄K̄t̄`ī K̄ēī \_w̄j̄ t̄K̄ ḡm̄w̄R̄t̄` c̄w̄īȲZ̄ K̄iv
 76| b̄ēx̄t̄`ī `š̄ȳZ̄w̄P̄ȳ m̄ḡt̄n̄ ḡm̄w̄R̄` w̄b̄ḡP̄Ȳ K̄iv
 77| K̄ēt̄ī ēw̄īZ̄ t̄`Ī q̄v
 78| K̄ēī _w̄j̄ t̄K̄ C̄t̄`ī `v̄t̄b̄ c̄w̄īȲZ̄ K̄iv
 79| K̄ēt̄ī R̄t̄ēn̄ K̄iv
 80| ēō ēō w̄b̄`R̄b̄ m̄ḡn̄ Ø̄v̄iv̄ ēīK̄Z̄ K̄v̄ḡb̄v̄ K̄iv
 81| c̄h̄Z̄c̄w̄īĒī Ān̄s̄K̄v̄ī
 82| w̄ēw̄f̄b̄āM̄h̄n̄ī ḡv̄ā`t̄ḡ ēj̄ō c̄h̄\_`Ø̄v̄ K̄iv
 83| ēs̄k̄ D̄t̄j̄ L̄-K̄t̄ī w̄Z̄ī`v̄ī K̄iv
 84| K̄v̄t̄īv̄ ḡZ̄`j̄ c̄ī w̄P̄r̄K̄v̄ī K̄t̄ī K̄v̄b̄āK̄w̄Ū K̄iv
 85| ēv̄c̄-ḡv̄t̄q̄ī K̄ḡ`Ø̄v̄iv̄ K̄v̄D̄t̄K̄ w̄Z̄ī`v̄ī K̄iv
 86| t̄K̄v̄b̄ w̄ēt̄k̄l̄ N̄t̄īī Z̄Ēȳēāv̄q̄K̄ n̄l̄ q̄v̄ī M̄ē`K̄iv
 87| b̄ēx̄ ēs̄t̄k̄ī t̄j̄ v̄K̄ n̄l̄ q̄v̄ī M̄ē©
 88| t̄c̄k̄v̄ī Ān̄s̄K̄v̄ī
 89| āb̄ m̄āú̄t̄`ī Ān̄s̄K̄v̄ī
 90| `w̄ī`t̄`ī N̄ȳv̄ K̄iv
 91| t̄d̄t̄īk̄Z̄v̄ Ān̄x̄, t̄īm̄ȳj̄ v̄Z̄ Ī t̄K̄q̄v̄ḡZ̄t̄K̄ Ā`K̄vī K̄iv
 92| w̄R̄ēZ̄ Ī Z̄v̄_t̄Z̄ī D̄c̄ī C̄ḡv̄b̄
 93| R̄v̄b̄v̄ m̄t̄Z̄īl̄ m̄Z̄` t̄M̄v̄c̄b̄

94 | bv tRtb i tb Avj vai mʔúʔKʔK_v ej v
 95 | ʔeʔi waZv
 96 | cvLx Dwoʔq fvj gʔ ʔm×vš-MôY Kiv
 97 | dvü cvZv (ZvneR Øviv Ni -ewo eÜ Kiv BZʔwʔ
 98 | †Kvb wKQʔK Ai f avi Yv Kiv
 99 | fweʔ ʔvYx Kiv
 100 | Zv_ʔZi wbKU wePvi tck Kiv

MʔKʔi i K_v:

wemwqj vai ivngwbi iwing

wbtgæewYʔ welq mgʔn Avgvʔ i wCqj bex gnvʔʔj i vmʔj vai mvj vj-væ
 Avj vBwn I qvmvj vq Rvʔnj x hʔMi Avieʔ i Ges Avntj wKZve BqvÜ`x
 bvQvivʔ i weʔi waZv Kʔi wQʔj b| wbtgæʔ welq_wj cʔZ`K gmvj ʔgi tRtb
 ivLv Aek` cʔqvRb| †Kbbv, wecixZ e` mʔúʔKʔRvbv _vKʔj B †Kej
 Avmj e` †Pbv mʔe nq| Zʔe GLvʔb meʔcʔv fʔqi e`vcvi thwU, tmwU
 ntjv miwmi Avj vai ivmʔ mvj vj-væ Avj vBwn I qvmvj vq AvbxZ Øxb
 mʔúʔKB Cgvb bv ivLv| Avi H mʔʔM hw` †KD Rvʔnij qvʔZi ØxbʔKB
 fvj evʔm Ges Zvi DcʔiB Cgvb Avʔb, Zvntj †Zv ʔwZi Avi †kl _vʔK
 bv| (Avj vai Avgvʔ i †K i ʔv Ki`b)| thgb Avj vai ʔq cvK Kvj vʔg
 Bikv` Kʔi bÑ

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ . (سورة العنكبوت : ٥٢)

Øhviv ewZʔj i Dci Cgvb Avbʔj v Ges Avj vai mvʔ_ Kdzix Kiʔj v, ZvivB
 mwZ`Kvʔi i ʔwZMʔ ʔ-Ø (mʔv AvbKveZ : 29 : AvqvZ 52)

1 | tbKKvi ʔ i ʔAv

Rvʔnj x hʔM Avieʔi tj vʔKiv Avj vai wbKU ʔAv Ges Bev`Z Kivi mgq
 tbKKvi tj vKʔ i kixK KiʔZv| Zviv GʔK tbKKvi tj vKʔ i cʔZ mʔʔvb
 cʔkʔ gʔb KiʔZv Ges Gi Øviv Zviv Avj vai wbKU Zvʔ i kvdvAvZ ev
 mʔcwi k Kvgbv KiʔZv|

Avj vai mʔv hgvʔi i cʔg w` †K Bikv` Kʔi bÑ

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى ﴿٣﴾ سورة الزمر :

Øhviv Avj vai Qvov Ab`ʔK Aj x-eÜz wnmvʔe MôY Kʔi, Zviv etj Avgiv
 I ʔ i Bev`Z Kwi †Kej gvT GB Rb` th, I iv Avgvʔ i †K Avj vai GKvš-
 mvwbæ` tcʔQ † ʔe|Ø (mʔv hgvʔi , 39 : AvqvZ-3)

Ab`T Avj vai etj bÑ

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ

اللَّهِ . ﴿سورة يونس : ١٨﴾

0l iv Avj wK tQto Ggb wKQi Bev`Z Kti, hviv Zvt`i bv tKvb qWZ
KitZ cvti, bv tKvb DcKvi KitZ cvti Ges liv etj GivB Avgt`i
Rb` Avj wai wBKU kvdvAvZKvix|0 (miv qbjm, 10 : AvqvZ 18)

HwU wQj me tPtq eo wclq th wcltq ivmj j w mvj wAvj vBw
l qvmvj w Kwdit`i wetiwaZv KtiwQtb| AZtci wZwb BLj vQ wbtq
Gtb Ges tjvKt`i etj w`tb th, GUv Avj wai 0xb GLvfb Avj w e`ZxZ
Ab` Kvfv wBKU t`tK wKQz M0Y Kiv nte bv| thme tjvKiv wbtRt`i
B`QvgZ KvR KitZ Pvq, Zvt`i Rb` Avj w RvbwZ nviwg KtiQb Ges
Zvt`i wKvbw Rvnbw|

GB Dctiv³wUB ntjv cKZ 0xb| GiB Kvty gvbe RvwZ 0gymj g0 l
0Kwdi0`0fvM wef<sup>3</sup> ntq tMtQ| GB wclqWtKB kT`Zvi gvb`U aiv
ntqtQ Ges GiB Kvty wRv` AvBb msMZ Kiv ntqtQ|

Avj wai Bikv` Ktibn

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ﴾. ﴿سورة البقرة: ١٩٣﴾

0tZvgiv l`i wei`tx j ovB Ktiv hZqY chS-bv wdrbv evKx`vtK Ges
0xb tKej gvT Avj wai Rb` Lvjt Q ntq hvq|0 (miv evKvvn 2 : AvqvZ
193)

2| A%K`

Rvtnj x hM Avitei tjvKiv wQj GtKevtiB wK:Lj | tbZviv AvbMZ`
KivK Zviv gvbnwbKi l MwBKi etj gtb KitZv| Avj w Zvt`iK
RvgvAvZeX nl qvi Avt`k w`tb Ges wef³ ntZ wbtla Kitj b|
thgb Bikv` nt`Qn

﴿وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ

مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾. ﴿سورة آل عمران: ١٠٣﴾

0tn wKjmxMY! tZvgiv Avj wai i³/4tK mKtj wgtj HK`exfvte AvKto
atv| Lei`vi wef<sup>3</sup> ntqv bv| Avi tZvgiv`siY Ktiv tmB AZxZtK hLb
tZvgiv Avtvtl ci`uti kT` wQtb, AZtci Avj w tZvgvt`i Ašt
cvi`uvi K gneYZ cq`v Kti w`tb| dtj tZvgiv mKtj B Avj wai
ingtZ ci`uti fvB ntq tMtj | (Avil`siY Ktiv) hLb tZvgiv
(cvi`uvi K kT`Zvi Kvty aYstmi) AwMktUi wKbvti tcStQ wMtqWtj ;

AZtci Avj w tZvgvt`iK Zv t`tK i qW Ktib| GB fvte Avj w
tZvgvt`i wBKU Zwi AvqvZmgv eY0v Ktib hvfZ tZvgiv mZ`-mwVK c_
tctZ cvtiw|0 (miv Avj Bgivb, 3 : AvqvZ 103)

Dctii AvqvZ Avj w Zv0Avj v g`xbvi AvDm l LvhiwR tMvti ga`Kvi
htxi w`tK Bkviv w`tqtQb, hv`xN`GKkZ wK ermi hver Ptj wQj |
hZqY bv Bmj vg M0tYi gva`tg Avj w Zvt`i gta` m`cWZ`vcB Ktib
Ges wmsmv`xfZ ntq hvq| BeB BmnvK GK\_v etj tQb| Zvt`i gta`
mefkl th hK ntqWj tmU wQj 0eAvtQi0 hK | G wcltq 0Kvtgj0 bvgK
wKZvte w`wi Z eY0v AvtQ|

tKD tKD etj b, D³ AvqvZ Avitei gkwi Kt`i gta` th`xN`qZ weev`-
wem`v` thgb emtmi hK (hv Pwj k`ermi hveZ Ptj wQj) cfwZ Rwi wQj N
tmB w`tK Bkviv Kiv ntqtQ| nvmv iv. t`tK GK_v eY0v Kiv ntqtQ|

Ggwbfvte tbZvi AbMZ ntq RvgqvZeX Rxb hvctbi wbt`R w`tq Ab`
AvqvZ Bikv` ntqtQn

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا﴾. ﴿سورة التغابن: ١٦﴾

0tZvgiv tZvgvt`i mva`gZ Avj wK fq Ktiv Ges wbt`R M0Y Ktiv l
AbMZ ntq Ptj v0| (miv AvZ-Zwvwp, 64 : AvqvZ : 16)

Ggwb aitYi Avil eU AvqvZ itqtQ, thLvfb GKbvqKZ; nVKwi Zv,
wK:Lj v, AvbMZ`nxZv cfwZ Rvtnj x hMi`fvemgni wei`tx Avj w
ZvAvj vi wbtlavAv itqtQ|

3| kvmtKi wetiwaZv

Rvtnj x hMi Avieiv kvmb KZ0tqi wetiwaZv Kiv Ges Zvt`i wei`tx
wef`tn KivK dhxjtZi KvR GgbwK tKD tKD GtK ag`etj gtb
KitZv| Avj wai w0t ivmj mvj wAvj vBw l qvmvj w Zvt`i GB e`-
`fvte wetiwaZv Kitj b Ges Zvt`iK kvmbKZ0`i T`wUePzw mn`
Kivi wbt`R w`tb| wZwb tjvKt`iK c0kvmb KZ0tqi wbt`R M0Y, Zvi
c0Z AvbMZ` c0k0 Ges Dvvt`i Dct`k c0vtbi civgk`w`tb l
mKjtK G wcltq evievi ZwK` Kitj b| thgb Dctiv<sup>3</sup> wZbwU e`vcti
Qnxn0nv`xtm wbt`R Kiv ntqtQ th, : Avj w tZvgvt`i Dci wZbwU e`vcti
Ljx nb : (1) tZvgiv tKej gvT ZwiB AvbMZ` Ktiv Ges Zwi mstM
KvDtK kixK Ktiv bv| (2) tZvgiv mKtj wgtj Avj wai i³/4tK gReZ

fvtē AvKto aṭiv Ges (3) Avj hvṭ iṭK tZvgvṭ i Dci kvmb ḡlgZv
vb Kṭib, Zvṭ iṭK mr civgkᶜ vb Kṭiv |
ivmj j hvṭ Avj vBw I qvmvj ḡ Bikiṽ Kṭib :

وعن ابن عباس رضي الله تعالى عنهما: عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: من كره
من أميره شيئاً فليصبر، فإنه من خرج من السلطان شبراً مات ميتة جاهلية. (رواه

البخاري)

ṖtZvgvṭ i gṭaḥ hwṭ tKD Zvi Avgṭi i cḡ | tṭK AcQṽ bxq wKQz ṭṭL,
Zṭe tm thb %ahᶜaviY Kṭi | tKbbv, th eᶜwᶜ Zvi kvmbKZḡ AvbMzᶜ
nṭZ GK weNZ cwi gvY tei nṭq tMj, tm Rvṭnjv qvṭZi gZi eiY Kiṭj v|Ṗ
(eṭviv)

Abᶜ nvᶜ xṭm Devᶜ v web QvṭgZ iv. eṭj b th : GKᶜ v ivmj j hvṭ Avj vBw I qvmvj ḡ
Avgṭ iṭK WvKṭj b Ges Avgiv Zui vbKU evqṖAvZ
Kijvg | Zvi gṭaḥ weṭkl KṭqKwU weṭq wQj | thgbṆ ṭbZvi wṭṭ R keb
Kiv, mᶜuṭṭ weṭṭ, Kṭo-ᶜQṭṭ mKj Aeᶜvq Zui AvbMzᶜ Kiv Ges
kvmb KZḡṭḡi minZ SMOVq wj B bv nl qv | Zṭe nᶜv hwṭ ṭbZv cKvṭkᶜ
Kzix Kṭib, Zvṭj Zui AvbMzᶜ Kiv Pj ṭe bv |

GB weṭq eṭ Qnṭnᶜnvᶜ xm iṭqṖ | ejvevṭjᶜ ivmj j hvṭ Avj vBw I qvmvj ḡ
Dcṭivᶜ wṭṭ Kṭi cṖZ Aeṭnjv cṖ kḡbi KviṭYB AvR gvṭṭi i
Ṗxb-ᶜvḡqv mKj ṭḡṭṭ weṭfbaṭKvṭi i AkwᶜS- wekᶜLj v mwṖ nṭqṖ |

4 | ZvKj xᶜ ev AÜ AbKiy

Rvṭnj x Avieṭṭ i Ṗxb th Kqṭw gj bxwzi Dci cṖZwṖZ wQj, Zbṭaᶜ tmiv
wQj ZvKj xᶜ | Bnv gvbe mwṖi tmB Awᶜ hḡM tṭK G hver mKj Kwidi,
gḡkwi Kṭi i j wj Z tkṖ gj bxwz |
Avj hvṭmṭḡᶜ ṭṭ bṆ

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ
أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ
آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ (سورة الزخرف : ٢٣-٢٤)

ṖGḡmbfvtē tZvgvi cṭeᶜAwḡ thLvṭbB ṭKvb fq cṖ kḡKvi x bex cḡVṭqṭQ
tmLvḡKvi eoṭj vK ev gvZeṽi tkYxi ṭjṭKiv eṭj ṭQ, Avgiv Avgṭ i
evc-ᶜvᶜ iṭK GKB ᶜj fᶜᶜ ṭcṭqṭQ | AZGe Avgiv Zvṭ i B c_-cᶜṽ

AbḡmiY Kiṭev | Gi RI qvṭe bexMY hLb ej ṭZb, Avgiv wK tZvgvṭ i
vbKU tZvgvṭ i evcṆᶜ vᶜṭṭ i PvBṭZ tkṖ wnᶜṭqZ wṭṭq Avmwḡ? ZLb
Zviv miṽmwᶜ eṭj wᶜ ṭZvṆ hvṭ, tZvgiv hv wKQz wnᶜṭqZ wṭṭq ṭcṖi Z nṭqQ
mewKQṭK Avgiv AᶜKvi KwiṖ | (mᶜv Avh-hṭiᶜd, 43: AvqvZ 23 I 24)
Kwidi ṭṭ i Dcṭivᶜ Kᶜvi RI qvṭe Avj hvṭ ZvṖAvj v wṭṭ R wᶜ ṭj bṆ

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿سورة

الأعراف : ٣﴾

ṖtZvgvṭ i iṭei KvQ tṭK hv wKQz cvṭṭbv nṭqṖ, tZvgiv ṭKej Zvi B
AbḡmiY Kṭiv | ZvṭK ṭQṭo Abᶜ ṭKvb AvDwḡ qv ev eÜṭ i AbḡmiY Kṭiv
bv | eᶜZṭcṭḡṭ GÜvB mZᶜ th, tZvgiv Lḡ Kg ṭjṭKvB Dcṭᶜ k MḡY Kṭi
ṭṭKv|Ṗ (mᶜv Avj -AvṖAvivd 7: AvqvZ 3)

Gḡmbfvtē mᶜv evKviṽnᶜ 170 AvqvZ Qvovṭ weṭfbaṭmᶜvq weṭfbaṭAvqvṭZi
gvaṭḡ GKᶜ v ᶜuṖ cḡwYZ nq th, Rvṭnj x hḡMi ṭjṭKiv ZvKj xᶜ Zᶜv
AÜ AbKiyi MwṖZ euav wQj | Zviv Ṗṭbi eᶜvṭṭi hveZxq wṖᶜᶜMṭelYv
tṭK ᶜṭi ṭvKṭZv | Avi G Rṭṭṭ B ṭZv Zviv Rvṭnjv qvṭZi AÜ Mwḡ ṭZ hḡM
hḡM aṭi ᶜvᶜ-cwṭṭKṭi gZ Nṭi tewṭṭqṖ | GKB Aeᶜv cṖZᶜK hḡMi Hme
ṭjṭKṭi Rbᶜ, hviv Rvṭnj x hḡMi j wj Z Dcṭivᶜ ZvKj xᶜ eÜṭb
wṭṭRṭṭ iṭK Aveᶜ ṭiṭLṭQb Ges evcṆᶜ vᶜi cḡwḡ Z ṭilqvṭRi AÜ
Abḡmiv x gḡKwḡ ᶜnṭq hveZxq ᶜvᶜxḡ wṖᶜᶜi ᶜvṭi BᶜQvKZfvtē wṭṭRṭṭ i
Rbᶜ eÜ ṭiṭLṭQb |

5 | dvṭmK Avṭj g Ges gLᶜAvṭeᶜ MṭYi AbḡmiY

Zvṭ i Avi GKwU eᶜ Afᶜvḡ wQj te-Avgj dvṭmK Avṭjg Ges gḡᶜ
Avṭeᶜ MṭYi ewḡᶜK tekfṭv I Pvj Pj b ṭṭL Zvṭ iṭK weivU wKQzḡṭb Kiv
I Zvṭ i AbḡmiY Kiv |

Avj hvṭ ZvṖAvj v G weṭṭq ṭmḡqvi Kṭi wᶜ ṭq eṭj bṆ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ. ﴿سورة التوبة : ٣٤﴾

Ūtn Cgvb`vi MY! (mveavb) Bū`x-Ltōvbt`i cv`ñCtjwvZiv Amvay cštvq
gvb|I i m`ú` tLtZv Ges Avj v̄i c_ t_ tK Zv`i weiZ ivLtZv|¹ (miv
AvZ-Zvl ev, 9 : AvqvZ 34)

miv gv̄tq`vi 77 AvqvZ Qvovl Ggvb aitYi eū AvqvZ i t̄tQ thLv̄t
Hme fŪ Zc`ñ`i AbjmiY Kitz KtViv fivte wbtla Kiv ntqtQ hv
cKvk`fivte Rvtnj x h̄tMi ZixKv|

6 | evcN`v`vi t`vnb

mivK tKvb hv³ QvovB wemZ h̄tMi tj vKt`i t`vnb w`tq KvR Kiv Rvtnj x
h̄tMi tj vKt`i Ab`Zg `fve wQj | Avj v̄ ZvAvj v GB `fivte Zxe`fr̄bv
KtitzQb| thgbN

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾ وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَن تَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾ (سورة القصص: ٣٦-٣٧)

Ūgvv Avj vB̄nm mvj vg `úó `j xj | AvqvZmgñ wbtq hLb Zui (weti vax
c̄t̄i) tj vKt`i KvtQ tM̄tj b, ZLb Zviv ejj N̄ HUv tZv hv`yQvov wKQz
bq| ZvQvov Gme K_v tZv Avgiv Avgv̄`i evcN`v`v̄`i KvtQ i wlvb| gmv
Avj vB̄nm mvj vg ZLb Zv̄`i Rl qv̄te etj wQj b : Avgvi ie fiv fivteB
Rv̄tbb, tK Zui KvQ t_ tK m̄vZ`Kv̄t i w`vtqZ wbtq Ḡt̄tQ Ges Kvi Rb`
i f̄ cwi Yvg Āt̄c̄i KitzQ| w̄ōqB hv̄j giv KLt̄vB Kw̄gqve ntZ cv̄t
bv̄| (miv Avj -Kvmm 28 : AvqvZ 36 I 37)

Ab`T Avj v̄ bex b̄ni Avj vB̄nm mvj vg Gi Kl̄t̄gi eȲv w`tq etj bN̄
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ
عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ . (سورة

المؤمنون: ٢٣- ٢٤)

ŪAvgiv b̄t̄K cwm̄t̄q̄j vg Zvi m̄cŪvt̄qi w̄bKU, tm etj wQj t tn Avgvi
m̄cŪvq! Avj v̄i Bev`Z Ki, wZv̄b Qvov tZvgv̄`i Ab` tKvb grej t̄bB,

¹ eZ̄v̄b h̄tMi ag`e`emvqx cxi d̄wKi | Zv̄`i AŪ Abjmi x f<sup>3</sup> gj x`MY AvqvZw Ab̄v̄eb
Ki`b|

Zey wK tZvgiv mveavb n̄te bv? DĒti Zui m̄cŪvt̄qi Awekjmx tj vt̄Kiv
ejj , G e`w<sup>3</sup> tZvgv̄`i B gZ GKRb gv̄b| gv̄| tm tZvgv̄`i Dci tk̄ōZj
AR̄ Kitz P̄v̄Q| Avj v̄ P̄v̄t̄j GKRb t̄d̄t̄kZv̄tK G Kv̄R cv̄v̄tZ
cvīt̄Zb| G e`w<sup>3</sup> i Gme K\_v tZv Avgiv Avgv̄`i evc-`v`v̄`i w̄bKU i w̄b
bvB|⁰ (miv Avj -gv̄gbp, 23 : AvqvZ 23-24)

Ggvb fivte Ab`v̄b` Av̄v̄v̄t̄q wKivgt̄Kl i b̄v̄t̄v ntqtQ, hv Ki ŪAv̄t̄bi w̄v̄f̄be
Avqv̄Z c̄jw̄YZ ntqtQ|

bex`i `vl qvZ̄t̄K A`K̄vi Kivi ḡt̄j mKj h̄tMi mKj Kw̄diM̄t̄Yi GKB
hv³ wQj th, Zv̄`i evcN`v`v̄`MY GB w̄bq̄t̄gi Abjmi x wQj bv Ges Zviv
Gme K_v AvM t_ tK KLt̄bv Rv̄t̄Zv bv| Zv̄`i GB e` `fve | Abp
ḡt̄v̄fve j̄q̄Z Kivi gZ| hv` Zv̄`i t̄PvL, Kv̄b | Ū`q tL̄jv v̄v̄K̄t̄Zv
Zv̄t̄j Zviv Aek`B mZ̄t̄K `j xj mnKv̄t̄i Dcj w̄a KitzZv Ges m̄t̄Z`i
m̄v̄t̄L w̄ebv evK` e`t̄q gv_v bZ KitzZv|

GB Ae`v Zv̄`i DĒim̄x (eZ̄v̄b h̄tMi) tj vKt`i N̄ hviv Aš̄t̄i i w̄K
w`tq c̄t̄ēp̄ tj vKt`i m`k. |

7 | msL`v̄m̄vi ōZvi t`vnb

nK | ew̄Z̄t̄j i cwi Pq w̄baf̄t̄Yi Rb` Zviv msL`vi Dci w̄b̄f̄p̄ KitzZv|
tKvb GK̄w̄ w̄el̄t̄qi Abjmi x`i msL`v̄ tekx ntj Zviv Zv̄t̄KB nK ev b̄v̄q
etj āt̄i w̄bZ Ges msL`vj w̄Nō `t̄j i hv³ hZB gReZ̄ t̄v̄K, Zviv Zv̄t̄K
ew̄Z̄j etj MY` KitzZv|

Avj v̄v̄ivēj̄ Avj v̄gxb Rv̄tnj x h̄tMi GB K`h̄<sup>o</sup> i w̄Zi Kt̄wi c̄Zev` K̄t̄i
Bikv` K̄t̄ibN̄

وَأِنْ تُطِغْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
﴿١١٧﴾ (سورة الأنعام: ١١٦-١١٧)

(tn bex!) hv` Avc̄w̄b Aw̄aK̄vsk tj vt̄Ki K_v i t̄b KvR K̄t̄ib Z̄te I iv
Avcbv̄t̄K Avj v̄i c_ t_ tK w̄eāvš-Kit̄e| tKbbv, c̄ōZ̄t̄KB w̄bR w̄bR
avi Yvi Abjmi Y K̄t̄i Ges Av`v̄t̄R K_v etj | w̄ōqB Avcbvi ie meP̄v̄t̄Z
tekx Rv̄t̄bb Kviv Avj v̄i iv`v` ntZ w̄eāvš-ntqtQ Ges Kviv m̄v̄Z`Kv̄t̄i i
w̄`vt̄qZ c̄ōB ntqtQ⁰ (miv Avj -AvbAvg, 6 : AvqvZ 116-117)

AZGe, ew̄Z̄t̄j i Abjmi x tj vKt`i msL`v̄ hZ tekx t̄v̄K bv t̄Kb, t̄Kvb
w̄eteK̄m̄v̄b̄egv̄b| D̄v̄i Abjmi Y Kitz cv̄t̄i bv| t̄Kbbv mZ`B GK̄gv̄T̄

Abjmi YthvM", Dnvi Abjmvixf` i msL`v hZB Kg tnvK bv tKb| mi+vtq mv`
Gi 24 AvqvZi G mel tq ej v ntqQt

وَأَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ

ØkixKt` i AtbtK GtK Atb`i Dci AwePvi Kti _vtK, Zte hviv gvgb |
mrKgKti Zviv bq Ges Zviv msL`vq mÍ |Ø
Kwei fvlvqN

تعبرنا إنا قليل عدينا * فقلت لها إن الكرام قليل.

ØmsL`vq Kg nIqvq KviYtj vtKiv Avgv` i tK KUvq| Kti | wKŠ' Awg
Zvt` i tK ewj , wBØqB mZ`tmex m\$wBZ tj vKt` i msL`v wPiv b KgB ntq
_vtK|Ø

tgvU K_v Ávbx gvĀB `úó `jxtj i mÜvb Kite Ges `jxj Øviv hv
cØwYZ nte, tKej gvĀ ZvB MhY KiteN hw | Dnvi Abjmvix msL`v Kg
nq| c¶vŠt, th e`w³ `jxtj i mÜvb bv wbtq tKej Awak tj vtKi fxi
t`L tmÜvB MhY Kti, tm e`w³ gnv áwšZ wj B Ges Rvtwv qvtZi
Abjmvix etj MY` nte|

8 | msL`vj wNôZvi t`vrvb

tKvb e`tK ewZj tNvIYv Kivi Rtb` Dnvi Abjmvixf` i msL`v j wNôZvtK
Rvtjx h¶Mi tj vtKiv hv³ wmvte `wo KivZv| Dnvi cØZev` Avj w
etj bN

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا

مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ﴿سورة هود : ١١٦﴾

ØtZvgv` i cteRvi Ávbx tj vtKiv wekpv`vcx wek:Lj v | Akwš-tivtai tPón
tKb Ktiwb? Zte n`w Zvt` i gta` gvĀ wKQmsL`K tj vK (tPón KtiwQj)
hv` i tK Awg bvrVZ w`tqvQj vgØ|¹ (m+ v ` , 11 : AvqvZ 116)

9 | kw³ I epxgEvi tavKv

mgvR th me tjvK Ávb, cØw³ I epxgEvi Awakvix wKsev tbZZ; |
cØve cØZcEi gwj K wQj , Rvtjx h¶Mi tj vtKiv Zvt` i tK fvetZv th,
Giv KLtbvB ávš-ct`_i cw_K ntZ cvti bv|

¹ GLvtb Avj wtekmSL`K tj vKt` i tPq Aí msL`K Ávbx e`w³t` i tK nK cŠk nI qvi KviYtj
bvrVZ `vtbi K\_v tNvIYv Kti tQb| (Abev` K)|

Avj w iverj Avj vgxv Zvt` i GB fj aviYv wbi mtb Av` RmZi aYsm
nI qvi NUbv Dtj tKti etj bN

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أُوْدِيَّتِهِمْ قَالَوا هَذَا عَارِضٌ مُطِيرٌ نَبَأَ لهُ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ
رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تَدْمَرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا
مَسَاكِينُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَنَّاهُمْ فِيْمَا إِنْ مَكَنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا
أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

﴿٢٦﴾ (سورة الأحقاف : ٢٤-٢٦)

ØhLb Zviv AvMZ tgNgvj vtK Zvt` i RwgNrvqMvi AwZ wBku t`Ltz tctj v,
ZLb Zviv ej tj v (ftqi wKQztbB) G tgN Avgv` i Dci exØ eI¶bi Rb`
AvmtQ| Avmtj GwUB wQj Zvt` i Rb` ggwŠK Avhve, hv Avj w i úKtg
Zvt` i me wKQzK aYsm Kti t`q| dtj mKvj tejv Zvt` i weivb
NiÑevox_wj e`ZxZ tmLvtb Avi wKQB t`Lv tMj bv| Avgiv GgvbvtB
cwicó RmZtK Zvt` i Dchj³ e`jv w`tq \_wK| Aek`B Awg Zvt` i tK
`wbqvq cØve | cØZôv `vb KtiwQj vg, hv tZvgv` i tK t`Bwb Ges
Zvt` i tK KY° P¶z | ü`q w`tqvQj vg, wKŠ' GBme Zvt` i tKvb KvR
Avtmwb| Zviv Avj w i `úó AvqvZmgatK A`Kvi Kti emtjv| dtj
Avhve Avmvi e`vcvti Zviv th wUUKvix KiZv, AeKtK ZvBÑB Zvt` i tK
wNti ai tj vØ| (m+ v Avj -AvnKvd, 46 : AvqvZ 24-26)

Avj w i c¶ t`tK Avhve Avmvi t`ix t`L Hme cØwE cRvi xMY Awekvm
Kti ZrKvj xb bextK VvEv`Qj etj ZvN

فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿سورة الأحقاف : ٢٢﴾

ØZwg hw` mZ`ev`x ntq \_vtKv Zte wbtq Gtmv t`wL tmB Mhe, hvi fq Zwg
Avgv` i tK t`wL`tq _vtKvØ (m+ v AvnKvd, 46 : AvqvZ 22)
D³ AvqvZ Øviv HmKj tj vKt` i hv³ ewZj Kiv ntj v, hviv weifbœt¶t`
wewkó Avmtbi Awakvix e`w³MYtK wbtRt` i hv³ i c¶¶ `jxj wmvte tck
Kti Ges aviYv Kti _vtK th, HmKj e`w³i AZj` abNm`u`,
cØveNcØZcE, mvgwRK gh°v, Ávb epxgEvi, cØAv | cwÜZ` Zvt` i tK
hveZxq cKvti i c`Lj b | weáwš-ntZ wei Z i vtL|

Zug wK t`L bv ōAv` Rvzi Ae`v? cweĪ Ki Avtbi eYŋv Abhvxqz Zviv
 At`<sup>3</sup> m<sup>3</sup>úf` , kw³-mvg³ , Avt³-e³xt³ me³ K w` t³q Bmj vg MŋYKvi x
 Avie Rvzi PvBtZ Dbz wQj | A_P Zviv tmvRv c_ t`tK weāvš-n³qWj
 Ges Zv` i w<sup>3</sup>KU t<sup>3</sup>ŋi Z i mvj t` i t³K Awekym Kti wQj |
 AZGe eSv tMj th, Avj w I ivm³ i cŋZ Cgvb Avbvi Zvl w³K Ges
 m³tZ i cŋZ w³ŋv cŋ k³ I m³tZ i c³ AbMgY tKej gvĪ Avj w i dhj I
 Kig ev AbMŋnB m³e n³tq v³tK | Dnvi Rb` Awak gvj -m<sup>3</sup>ú` ev`³Qj
 Ae`v ni qv kZ³bt³n | AZGe th e³w³ mZ³tK cŋZ³v³b Ki t³j v Ges Dbz
 Ae`v m<sup>3</sup>ú<sup>3</sup>b<sup>3</sup> i t<sup>3</sup>KB` j xj wnmvte MŋY Ki t³j v tm e³w³ Rv³nvj qvtZi c_
 Ae³j w³ Ki t³j v Ges m³wK c_ t`tK g<sup>3</sup> w<sup>3</sup>dwitq w<sup>3</sup>btj v | Dctiv<sup>3</sup> Av`
 Rvzi gZ Bū`x Rvzi w<sup>3</sup>btR<sup>3</sup> i nVKwi Zvi Rb` nK iv`v n³tZ g³
 w³dwitq w³btqWj , hvi eYŋv cweĪ Kvj vg cvtKi m³iv³tq evK³vn&89 AvqvtZ
 weeZ n³tqQ GB gtg³th, tkl bex g³nv³ŋ` mvj v³v³ Avj vBw I qvmvj w³
 Gi AvMgtYi c³fe³Bū`xiv g<sup>3</sup>kw<sup>3</sup>K<sup>3</sup> i wei`³x tkl bexi AvMgtbi g³v³t³
 weRtqi Avkv tcvY Ki t³Zv Ges cŋ³ŋv Ki t³Zv GB etj th, tn Avgt³ i
 c³fy Zug tZvgvi I qv`vKZ tkl bex³K mZ³i cvWl, hv³Z Avg³iv Zui
 g³v³t³ Avgt³ i kĪ³ i wei`<sup>3</sup>x Rqj v<sup>3</sup>f Ki t<sup>3</sup>Z cwi | wKš` we`³ŋ³qi
 e`vcv<sup>3</sup> i GB th, hLb tkl bex g<sup>3</sup>nv<sup>3</sup>ŋ` i ivm³ j w³ mvj v³v³ Avj vBw
 I qvmvj w³ AvMgb Ki t³b, ZLb Zviv ZvtK A`³Kvi Kti em³tj v GB
 w³smvi dtj th, tkl bex Avie³ i g³ta` t`tK AvMgb Ki t³Qb | Zviv
 Zvt` i avi Yvq w<sup>3</sup>btR<sup>3</sup> i t<sup>3</sup>K Avie<sup>3</sup> i PvBtZ A<sup>3</sup>tbK Dbz Ae`vi Awakvi x
 etj g³tb Ki t³Zv | A_P Zviv GK_v Rv³bbv th, be³l Z Ges Dnvi Dci
 w³ekym`vc³ tKej gvĪ Avj w i we³kl AbMŋnB m³e n³tq v³tK | wZw³ hv³tK
 B`Qv ZvtK Zv`vb Kti v³tKb | GKB ai³Yi eYŋv i t³q³ŋ³ m³iv evK³vn,
 146Ŋ147 AvqvtZ Ges m³iv AvbŋAv³gi , 19Ŋ20 AvqvtZ)

10 | HK#h#p tavKv

Rv³nvj x Avie³ abk³j x e`x<sup>3</sup>iv Adi`-abŊHK#h#p gw³ij K ni qvi Kvi t³Y
 w³btR³ i t³K Avj w i w³ŋ³ ev`v etj g³tb Ki t³Zv |
 Avj w ZvAvj v etj b:

﴿٣٤﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

﴿٣٥﴾ وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ

لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ (سورة السبا: ٣٤-٣٦)

ŋhLbB Avig tKvb Rbct` mZK³vix t³ŋ³Y Kti wQ ZLbB I i weĪkvj x
 Awae³mxiv etj t³ŋ³t tZvgiv hv mn t³ŋ³i Z n³tq³Qv Avgiv Zv cŋZ³v³b Kwi |
 Zviv Avt³iv ej t³Zv t Avgiv ab-m³ú` I mš³v³-mš³WtZ mg³xkvj x; m³Zivs
 Avgv³ i wKQ³tZB kw³-t` qv n<sup>3</sup>te bv | ej t Avgvi cŋZ<sup>3</sup>cvj K hvi cŋZ<sup>3</sup> B`Qv
 wi hK ewaZ Kti b A_ev Guv m³w³Z Kti b; wKš` Awakvsk tj vKB Guv Rv³b
 bv | ŋ m³iv Avm-m³vev 36, AvqvZ : 34-36)

thgb Kvi`b³tK etj bŊ

إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَانْتَفَعْنَا بِمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ

الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي

الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾ قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ

يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرَ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ

عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾. (سورة القصص: ٧٦-٧٨)

ŋhLb Zvi Kl³g ejj th, tekx d³w³ Kti v bv | w³ŋ³Qv Avj w
 d³w³R³ i t³K fvj ev³mb bv | tZvgv³K Avj w th Amva abŊm³ú` vb
 Kti t³Qb G w` t<sup>3</sup>q Zug Av<sup>3</sup>tLiv<sup>3</sup>Zi cv<sup>3</sup> i m<sup>3</sup>Āq Kti v | Aek` G Rb` w³lvq
 tZvgvi cŋc` w³m³v f³tj th I bv Ges Zug Bnmv³ Kti v thgb Avj w tZvgvi
 cŋZ³ Bnmv³ Kti t³Qb | Avi w³lvq³Z w³ek;Lj v m³w³i t³ŋ³ Kti v bv | w³ŋ³Qv
 Avj w w³ek;Lj v m³w³Kvi x i t³K fvj ev³mb bv | wKš` Kvi`b Rl qv³te
 etj wQj Ŋ G mg³-abŊm³ú` tZv Avig Avgvi w<sup>3</sup>R`^Avb I e³xg³Evi
 m³vnv³th` AR³ Kti wQj | A_P GB nZfv³Mv Rv³bbv th, Zvi PvBtZ A³tbK
 kw³ I m³ú³ i Awakvi x e³w³tZ Zvi c³fe³ hv³gvbvq Avj w w³ay³sm Kti
 w` t³q³Qb | ŋ (m³iv K³QvQ, 28 : AvqvZ 76-78)

Dctiv³ AvqvZmg³ ŋv³iv Avgiv eS³tZ cvj³vg th, a³bi cŋ³Ph³ w³lvq³ev
 Aviv³ŊAv³tq³ I`<sup>3</sup>Qj Zv ci Kvj x<sup>3</sup> Rxe<sup>3</sup>tb bvRv<sup>3</sup>Zi tKvb` j xj bq | eis
 Avj w i fvj ev³mv I Zui mš³w³ nvm³tj i GKgvĪ c_ n³tj v Zui AvbM³Z` Kiv
 I Zui ivm³ i Ab³ni Y Kiv Ges ŋ³tb nK cwi cY³v³te Kej Kiv |
 thgb Kwe Avej tnmv³qb Avntg` Be<sup>3</sup>tb iv<sup>3</sup>te`x Avj gj w` etj bŊ

كم عالم اعيت مذاهبه * وجاهل جاهل تلقاه مرزوقا

KZ Avbx- w AvtQb hviv ŋ³avZ³Avi KZ g³Av³Q hviv cŋ³Ph³R³ev
 KvUv³Q |

Aci GK gj eYx etj b :

رضينا قسمة الجبار فينا * لنا علم وللأعداء مال

فإن المال يفنى عن قريب * وإن العلم باق لا يزال

Avgiv civmugkvj x gnvb mZyi eUtb mšb | Avgvṯ`i Rb` Bj g-Ávb I Avgvṯ`i KÍ`ṯ`i Rb` ab-mṯú` | mṯú` , tm tZv AwZ mZji asm ntq hvte, ntq hvte wbtṯkl | Avi Bj g-Ávb t_ṯK hvte, wbtṯkl nte bv KLṯbv | AZGe Rvṯnj x Avi eṯ`i gṯa` th avi Yv cṯvj Z wQj th, `ybqvq mṯú` kuj x nl qv Avj wṯi `bKU` j vṯKvix ev`v nl qvi GKwU cṯvY, G hv<sup>3</sup> GṯKevṯi B ewZj | hvṯ`i mvgvb` tevakiw<sup>3</sup> AvṯQ, GK\_v eṯZ Zvṯ`i tgvṯUB Kó nevi K_v bq |

11 | mZ`cšiv `pṯ ni qvi Kvi ṯY gj mZ`ṯKB AeÁv Kiv

D³ weIṯqi cṯvY thgb Avj wṯi wbtR bñ Avj vBwmm mvj vṯgi Kl g mṯúṯK© etj b :

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ
أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١١٠﴾ قَالُوا
أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ وَمَا عَلِمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾
إِنْ حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ
أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١١٥﴾ (سورة الشعراء : ١٠٥-١١٥)

Obṯni Kl g bexṯ`i ṯK wgv`v avi Yv Kṯi wQj | hLb Zvṯ`i fivB bñ Zvṯ`i ej ṯj b, tZvgiv wK mshZ nte bv? Awg tZvgvṯ`i wekṯ`-cqMṯṯ | tZvgiv Avj wṯi K fṯ Kṯiv Ges AvgvṯK AbjmiY Kṯiv | Awg GRb` tZvgvṯ`i KvtQ ṯKvbifc cṯZ`vb PvB bv | Gi memKQze`jv Awg wekṯ` cṯvY Avj wṯi KvtQ Kvgbv Kwi | AZGe tZvgiv Avj wṯi K fṯ Kṯiv Ges Avgvi AvbMZ` Kṯiv | ZLb Kl ṯgi ṯj vṯKiv RI qvte ej jN Avgiv tZvgvi Dci Cgvb Avbṯev, A_P tZvgvṯK AbjmiY Kṯi bṯPz`ṯi ṯj vṯKiv | bñ ej ṯj b, Zviv wK Ki ṯQ bv Ki ṯQ Zv Avgvi Rvbv ṯbB | Zvṯ`i mg`-KvṯRi wmmve Avgvi cṯṯ`i wBKU Mw`QZ AvṯQ, hw` tZvgiv Zv eṯS`\_vK | Awg gvṯṯ`i ṯK

cwi Z`vM Ki ṯZ cwi bv | Awg `úo fṯ cṯ kṯKvix e`ZxZ wQB bB<sup>0</sup> (mṯv ṯ`qviv, 26 t AvqvZ 105-115)

tn cWK! GKevi wPŠv` Kṯiv bñni Kl ṯgi K\_v | Zviv KZ nVKvixfvte Zvṯ`i bexṯK A`ṯKvi Kṯiv v`iayGB Kvi ṯY th, ZvṯK hviv AbjmiY Ki ṯQ Zviv A`mṯú` I mvgwRK c`-chṯ`vq Zvṯ`i PvBṯZ AṯbK bṯPz | Avi GUv G Kvi ṯYB th, Zvṯ`i cṯvb j ṯj wQj `ybqv | bZEv hw` AwLviZ ev ci Kvj Zvṯ`i wPŠv`i weI q nṯZv, Zvṯj Zviv thLvb t_ṯKB cvl qv hvK bv ṯKb mṯZ`i AbjmiY nṯZv | wKŠ` Zvṯ`i Rvṯnj qvṯZi Kvi ṯY Zviv wB wB cṯvEi AbjmiY mZ` nṯZ gṯ` wdi ṯq ṯbq |

cṯvŠṯi mgṯU wni wKqvṯmi w`ṯK GKevi tLqvj Kṯi ṯ`L | `xq Mfxi Ávb I `ṯ`w<sup>0</sup> Kvi ṯY Mixe I `pṯ` ṯkYxi AbjmiYṯKB mṯZ`i cṯṯj`jxj wmmvte MṯY Kṯiv b | thgb Avey mṯdqvṯbi wBKU i mṯj j wṯi mvj vṯv Avj vBwmm I qmṯj wṯi mṯúṯK<sup>©</sup>AṯbK cṯk<sup>0</sup> gṯa` GKevi wZvb cṯk⁰ṯib th, ṯMvṯi`i`iay ṯbZ...vbvq ṯj vṯKiv ZvṯK AbjmiY Kṯib, bv `eṯ` ṯkYxi ṯj vṯKiv? DEi`i`ṯb wZvb etj wQṯj bN mvaviYZt `pṯ` ṯkYxi ṯj vṯKivB bexṯ`i AbjmiY nṯq`_vṯK |

Avj wṯi veYj Avj vgvb cvK Kuj vṯg bñni Avj vBwmm mvj vṯgi Kl ṯgi eYṯv cṯṯ`i Ab`ṯ etj b t

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّئَارِ الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ (سورة هود : ٢٥-٢٧)

ObṯṯK Avgiv Zvi Kl ṯgi wBKU tcṯY Kijvg | wZvb etj b, Awg tZvgvṯ`i Rb` cṯKv` fṯ cṯ kṯKvix | tZvgiv Avj wṯi Qvov Ab` Kṯiv Ber`Z Kṯiv bv | Awg tZvgvṯ`i Dci ṯmB ggṯSK w`eṯmi Avhvṯei AvksKv KivQ | ZLb Zvi Kl ṯgi Awekṯmṯiv ejj, tZvgvṯK Avgiv Avgvṯ`i gZ GKRb gvṯj Qvov wKQz gṯb Kwi bv | Avi Avgiv ṯ`LwQ th, tZvgvṯK hviv AbjmiY Kṯi, Zviv Avgvṯ`i gṯa` evn`Zt AZ`š`wbgvṯkYxi ṯj vK, (ṯm Kvi ṯY) Avgiv tZvgvṯK Avgvṯ`i Dci ṯKvbifc ghṯ`v AvṯQ etj ṯ`wL bv | eis Avgiv tZvgvṯ`i ṯK wgv`vev`x gṯb Kwi ṯ | (mṯv `u` , 11 t AvqvZ 25-27)

12 | mZ`cškt` i Dci wgv`v t`vlvfi vc Kiv

Rvtnj x hftMi tjvkt`i `fve wQj th, Zviv mZ`cškt` i tK KcU l `ybcv`vi etj t`vlvfi vc Ki tZv | Avj w Zvt`i GB `fvtei cZev` Kti tQb hv BwZcfe`bn Avj vBwnm mvj vg Gi gL w`tq cweT Kvj vtg Avgiv i tBwQ |

Kl tgi tjvkt`i Hme K\_v ej vi Df`l k` wQj , GB th, `wi`^ wbgretkYxi tjvtKiv bftni Dci Cgvb GftbQ hvZ Zvt`i wKQz `ybcvex dvq`v j`lvi gl Kv wgtj | wKQycw`_e mjeav ARB Kiv hvq | GRB` bq th, Zviv bftni `vlqvZi mZ`Zv Dcj wä Kti Cgvb GftbQ | GB Ab`vq t`vlvfi vci cZevt` B Avj w Dctiv³ AvqvZ eYBv Kti tQb |

13 | nK cšktiv` p` GB AnsKvti nftKi mrvnh` t`tK`fi`_vKv

Rvtnj x hftMi Ab`Zg m`fve wQj th, Zviv nK c_ nZ gL wdwitq wBZ AeAv l AnsKvi Kti, thtnZtmlvfb `p` tkYxi tjvtKiv XftK cftQ | Avj w Gi cZevt` etj b t

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾
وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾ (سورة الأنعام: ٥٢-٥٣)

0(tn bex) Avclb H mg`-tjvkt`i `fi mwi tq t`teb bv, hviv mKvj - mU`vq Zvt`i cftycZcvj KftK WftK | Zviv tKej gvT Zvi B mšw Kvgbv Kti | Zvt`i wmvve-wbKvtki e`vcvti Avcbvi thgb tKvb `vq`-wqZj tbB, Avcbvi wmvve wbKvtki e`vcvti l Zvt`i tKvbifc `vq`-wqZj tbB, Avclb Zvt`i tK `fi mwi tq t`teb bv, Zvntj Avclb AbvPvixt`i Ašf` nTq hvteb | Ggwbvftv Awg GKRbftK Acirfti 0viv cix`v Kti _wK, hvZ Zviv etj th, Avgvt`i ga` t`tK Avj w AgjK AgjK tjvkt`i cZ AbjMh Kti tQb | Avj w wK Zvi KZÁ ev`vt`i m`útK`Awak AvZ bftnb?0 (m+v AvbAvg, 6 t AvqvZ 52-53)

tgv`vK\_v, GLvfb e<sup>3</sup>e` wcl q GB th, Hmg`-` p` tkYxi gta` hviv Cgvb GftbQ Zviv mwZ`B h`³i wfvEftZ Cgvb GftbQ tKvb tjvf-jvj mv ev bM` c0`si Avkvq bftn thgb avi Yv Kti tQ Zvt`i kT`iv | tKbbv ci Kuj xb

wmvve-wbKvtki e`vcvti ivmj ev D`šZ tKD Kvtiv `vq`-wqZj tbte bv | AZGe Zvt`i Lvjt Q CgvbftK AtnZK AeAv Kivi tKvb A\_`hq bv |
14 | wbtRt` i tK AwakZi thvM` tftv Atb`i MpxZ mZ`tK ewwZj MY` Kiv

miv AvnKvtd Avj w ZvAvj v Bú`xt`i AvPiY e`vL`v Kti b wbgvftvEñ
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
فَأَمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿سورة الأحقاف : ١٠﴾

0Avclb l t`i tK etj w bN Av`Qv hw` GB Ki 0Avb h\_v`B Avj w i Zid t`tK nq Ges tZvgiv DnvftK A`Kvi Ki tZ _vtKv Ggwbvftv hw` tZvgvt`i B Kl g ebx BmivBtj i ga` nZ tKD Dnvi mZ`Zvi m`v` t`q Ges Cgvb Avbqb Kti Avi tZvgiv tKej AnsKvi Ki tZB \_vtKv, tmgZve`vq tZvgvt`i ivq wK nte? wB0qB Avj w AwvPvix hwj gft`i tK mwK cft` cwi Pwj Z Kti b bv | 0 (m+v Avj -AvnKvd : AvqvZ 10)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِنْكُ فَدِيمٌ ﴿سورة الأحقاف : ١١﴾

(G K_vi DEfti) Awekjmxiv wekjmxt` i tK ej j N hw` Ki 0Avb h_v`B tKvb DEg e`- nTzv, Zvntj tm e`vcvti wB0qB Gme (wbgretkYxi) tjvtKiv Avgvt`i AM0Z` nTz cvi tZv bv (tKbbv Avbxi vB cU`tg DEg e`- MhY Kti \_vtK) | Avj w etj b), hLb Ki 0Avb 0viv l t`i w`vtqZ tRvtUwb, ZLb l iv GK_vB ej te th, DnvZv tKej cjevZb Aj xK wcl q0 | (m+v Avj -AvnKvd, 46 t AvqvZ 10 | 11)

15 | mwK l T`wJcY`wKqvm m`útK`AAZv

Rvtnj x hftMi tjvtKiv wbtRt`i Ab`vq `vexi mg`_B Athšw³K wKqvftmi Avkq wBZ Ges mwK wKqvmftK cZ`vL`vb Ki tZv | cweT Ki 0Avbj Kvi xtg Zvt`i GB e` Af`vtmi eYBv w`tq Avj w Zv0Avj v etj bN

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿سورة المؤمنون : ٢٣﴾

0Avgiv bftK Zvi Kl tgi wBKU tclY Kwi | wZwb Zvt`i tK etj b t tn Avgvi Kl g! tZvgiv GK Avj vni Bev`Z Ki | wZwb e`ZxZ Ab` tKvb

يُوحَىٰ إِلَىٰ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾
 (سورة فصلت / حم السجدة : ٤-٦)

0AZtci Zv`i AwaKvsk Dnv n`Z gj_ wdwitq wbj , Zviv Dnvi evYxi c0Z KY@vZ Kitjv bv| Zviv ej Z th, tZvgiv Avgv`i i`K thw`K AvnYvb KitQv H me wcltqi Rb` Avgv`i Aš+`wj Av`Ow`Z n`q AvtQ, Avgv`i Kvb`wj ewai n`q tMtQ Ges tZvgv`i I Avgv`i gvtS GKwL c`P`cto tMtQ| AZGe tZvgiv tZvgv`i KvR Ktiv, Avgiv Avgv`i KvR Kwi | tn bex ! Avcb ej b th, Awg tZvgv`i gZ GKRb gvbj | (cv`R` GZUKB th) Avgvi wBKU 0Anx0 Avtm| w0qB tZvgv`i ie gvI GKRb| AZGe, Zui c0Z tmvRv n`q P`j v Ges P`gv c0`Bv Ktiv| w0qB gvKwi Kt`i Rb` aYsm Awbeh0 | (m`v nv-gxg mvR`vn&/ d0wQj vZ, 41 t AvqvZ 4-6)

wefbretLuov ARnvZ t`wL`q Zviv ivmj`K mvj vjv` Avj vBwn I qvmvj vq wivk KitZ PvBtZv, hvTz wZwb Zv`i KvTQ `vl qvZ tcs0vTbv n`Z weiZ `v`Kb Ges Zv`i m`u`K`Zui AvM0h GtKevt`B wej B n`q hvq| Dctiv<sup>3</sup> AvqvZi e`vL`vq BeTb AveYvm iv. KvZv`vn&iv. I mj`x iv. etj bN Zv`i Aš+`mgA AveZ A`P` Bj g I AvTb ficj | Awekjmxiv gtb KitZv th, Zv`i KvTQ th Avb AvtQ ZvB-B ht_0 | (AZGe bexi wK`iKvi)| tKD tKD D<sup>3</sup> AvqvZi Zvdmxi KtitQb th, Kwmdiiv gtb KitZv th, Zv`i Aš+`wj AvTbi fv0vi | AZGe, Zv`i ct`P` tKvb gL` bexi Abjmi Y Kiv tgvTUB wK bq | Ggnbfvte gv`v`qbevmxiv i`0AvBeT`K Avj vBwnm mvj vg D`i`k` Kti etj wQj N

قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفَقْتَ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْمُكَ لَرَجَمْنَاكَ
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِزٌّ ﴿سورة هود : ٩١﴾

0tn iAvBe! Zvg th me K_v etjv Imtei wKQz Avgiv eYS bv| Avgiv tZvgv`K Avgv`i gta` meP`c`P`v `P` t`wL| hw` tZvgvi Kl g bv `vKtZv Zvntj Avgiv tZvgv`K c0+` wbt`P`tc nZ`v KiZvg| Avi Zvg Avgv`i Dci tgvTUB P`gZvev bl 0 | (m`v u` , 11 t AvqvZ 91) Dctiv³ mg`-AvqvZ`wj c0q GKB A`enb KitQ th, Awekjmxiv wbtRt`i nVKwi Zv`K tXtK ivLevi Rb` Anx eS`Z bv cvivi tLuov

ARnvZ tck KitZv| Avj v` Zv`i GB wq`v ARnvZtK evi evi wq`v c0ZcbreKitiQb wewfbreAvqvZmgfn Ges eY0v KtitQb th, GB bv tevSvi A`Avmtj 0eS`Z bv PvI qv0, 0eS`Z bv cvi v0 bq| Kve gv0Avi x etj tQb :

والنجم تستصغر الأبصار صورته ، والذنب للطرف لا للنجم فى الصغر

Zvi Kvi wRi tmS`h`Abjveb KitZ P`P`z A`P`g| GB A`P`gZvi Rb` P`P`z `vqx, Zvi Kv bq|

18| `j xq bwxzi weti vax nI qvq mZ`tK A`Kvi Kiv Rvtnj x hTmi tj vKt`i Ab`Zg `fve wQj GB th, Zviv tKej tmB mKj mZ`tK `Kvi KitZv, th`wj Zv`i tMvI ev m`c0vq tgb wBZ| Avj v` ZvAvj v Bqv`u`x`i `fve eY0v c0h`z etj b :

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿سورة

البقرة : ٩١﴾

0hLb Zv`i i`K Ki AvTbi c0Z Cgvb AvbTz ej v n`j v ZLb Zviv ej tj vN Avgv`i wBKU th wKZve bwjh n`qtQ tKej Zvi DctiB Avgiv Cgvb Avbtev| (GB fvte) Zviv Gi evBti me wKQ`K A`Kvi Kti | A`P` Ki Avb nj mZ` Ges Zv`i wBKU BwZc`e` AvMZ wKZve mg`ni mZ`vqbKvix | (tn bex!) Avcb etj w`b th, tZvgiv hw` (Zvl ivtzi c0Z) mwZ`Kv`i i wekjmx n`q `v`Kv Zvntj tKb BwZc`e`Avj v`i bex`i i`K nZ`v Kti wQj ?0 (m`v Avj -evKviv, 2 : AvqvZ 91)

GLvTb ivmj`j v` mvj vjv` Avj vBwn I qvmvj vq K\_vi D`eti `u0 fvlvq Zviv etj w`tqtQ th, Zviv wPikvj Zvl ivtzi I Zvi Avt`kNwbt`tai DciB Cgvb ivLte| G K_vl cwi`vi n`q hvT`Q th, Ki AvTbi Dcti Zviv Cgvb AvbTz Pvq bv GB wnsmv I nVKwi Zvi KvitY th Dnv Zv`i etY` gta` Kvitivi Dcti bwjh nqwb|

19| hv`j Atj S`wK w`wqv-Kv0tK AavS`-j xj wnmvte M0h Y Kiv Zv`i Ab`Zg `fve wQj th, Zviv Avj v`i wKZvtei e`tj hv`j wKZvemga msM0h KitZv| Avj v` ZvAvj v etj b :

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السَّحَرَ وَمَا أَنْزَلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِيَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمُرءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلَّمُوا لِمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾

(سورة البقرة: ١٠١-١٠٢)

OhLb Zv`i Kv`Q Avj wai c`l t`_tK i`mj Gtj b, whwb Zv`i wBKU BwZc`e`bwhj KZ wKZve Zv i v`Zi mZ`vqbkvix, ZLb hv`i t`K wKZve t`qv ntqQj Zv`i ga`Kvi GKwU `j Avj wai wKZvetK Qto tdtj w`j | Zviv thb wKQb Rv`b bv | mj vqgv`bi ivRZ`Kvtj kqZvb hv Zv`i t`K cto `i bv`Zv, Zviv Zvi B AbniY Ki`Zv | mj vqgvb Awekl`mx wQ`tj b bv | eis kqZvbB Awekl`mx Kwidi wQj | Zviv tjvKt`i t`K hv`y wKLv`Zv | AwakS' Zviv AbniY Ki`Zv nvi`Z l gvi`Z bvgK `b tdt`ikZvi Dci hv AeZxY`ntq`Q Zvi | Zviv KvD`tK wKQz`wLlevi c`e`etj w`Z th, Avgiv wdrbv i gta` AwQ | AZGe, tZvgiv (Avqv`i K_vq l Kv`Ri dtj) Kwidi ntq th`qv bv | (GZ` m`E`j) tj v`Kiv Zv`i wBKU t`_tK wKtL wbtZv GgbwK hvi Øviv `v`gx-`xi gta` w`e`Q` NUv`bv m`e` nq | hw` l Avj wai uKq e`ZxZ Zviv Kv`iv tKvbifc` q`wZ Kivi q`gZv iv`L bv | (m`iv evK`yiv, 2 : AvqvZ 101-102) Dctiv` Rv`njx `fve AvRKvj e`u tjv`Ki gta` t`Lv hvq | w`ekl Kti hviv mvaytjvKt`i eskai wKsev Zv`i w`tK wbtRt`i t`K m`u`wKZ Kti | hw` l Zviv tmB me mr tjvKt`i Avgj -AvLjvK n`Z e`u `fi, Z\_wc Zv`i gta` Gi c`l`f`e metP`tq tekx | hv`j Atj`wKK w`u`q-KvU Zviv t`Lvq, th`\_tjv`K kixqZ m`u`Y`f`c ewwZj tNvY Kti`Q | thgbN wemv` mvc ati dtjv, KvD`tK A`_w`tq tKtU dtjv, Av`_tbi gta` c`ek Kiv c`f`wZ | Zviv kixqZ`tK AM`n` Kti`Q | Avj wai

wKZvetK wCQtb wbt`c Kti`Q Ges kqZv`bi AbniY Kti`Q | A_P G`\_w`j t`K Zviv wbtRt`i tKivwZ etj `vex Kti`Q | hw` l tKvb dwm`tKi Øviv tKivZ c`KvK tctZ cvt`i bv | hviv Dctiv` w`u`q-KvU t`Lvq Zv`i dv`mKx `u`o | Zviv Øxb`K tLj -Zvgv`vi e`- ewbtq wbtq`Q | Gt`i B Dt`i t`K` Avj w` et`i bN

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (سورة الكهف : ١٠٤)

ØGiv `w`bqv`Z tKej c`Uk`y Ki`Q A_P fvetQ th, Zviv LpB fvj KvR Ki`Q | (m`iv K`v`vd, 18 : AvqvZ 104)

20 | esk m`u`wKZ cwi`eZB Kiv

Zviv wbtRt`i gj esk m`u`wKZ cwi`eZB Kti dtjZ | KL`tbv Beivn`xtgi (Av:) w`tK m`u`wKZ Ki`Zv Ges tmRb` wbtRt`i t`K g`m`w`j g etj `vex Ki`Zv A_P c`Kv`k` Zvi w`e`i`w`a`Zv Ki`Zv | Ges Bmj vg w`e`i`v`a`x`i w`tK wbtRt`i m`u`wKZ Mo`Zv |

21 | Avj wai Kvj v`tgi gj e`3`te` tni`tdi NUv`bv

Avj wai Kvj v`tgi gj Zvrch`Dcj w`a` Kiv m`E`j | wbtRt`i `v`\_Zviv w`e`KZ e`vL`v Ki`Zv | AvRKvj G ai`t`Yi tjv`Ki tgv`tUB Afve tbB hviv Avj wai Kvj v`tgi gbMov e`vL`v w`_tZ m`\_v c`l`Z |

22 | Øw`b wKZv`mg`f`n Zvni`xd

Rv`njx h`tMi Awj giv gj ag`f`q M`S` mg`f`ni cwi`eZB NUv`Zv |

Avj w` Bqv`u` x Awj g`i Pwi` e`Y`v c`h`t`½ etj b :

وَمِنْهُمْ أُمَّيُونَ لَمْ يَعْلَمُوا الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ (٧٨) فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَتُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ (البقرة : ٧٨-٧٩)

Zv`i gta` A`tbK Awk`w`Z tjvK Av`Q, hviv Avkv-AvKvLv e`ZxZ M`S` m`u`t`K`Rv`b bv | `i`ay`K`i`bv i`Pbv Kti `v`tK | Zv`i Rb` a`Ysm, hviv `^ n`-M`S` i`Pbv Kti Ges etj th, GUv Avj wai wBKU n`Z AvMZ | Gi Øviv Zviv mv`gvb` gj` ARB Kti`Q | Zv`i nvZ hv wj`tL`Q Z`¼`tb` Zv`i c`l`Z Av`w`c Ges Zviv hv DcvR`B Kti`Q Z`¼`tb` Zv`i c`l`Z Av`w`c |

(m`iv Avj -evK`yiv, 2 : AvqvZ 78-89)

hiv eZ`gvb h`tMi RR-g`w`R`to`U`i w`tK `w`o w`teb, Zviv `u`o t`L`Z cvteb th, wKfv`te Giv AvBb`K tLj -Zvgv`vq cwi`YZ Ki`Q | Zviv B`OvgZ Ki`Avb l m`p`w`ni dqm`v`v`K cwi`eZB Kti Ges N`f`li w`e`b`gtq mZ`tK w`g`\_vq cwi`YZ Kti | GBfv`te AmsL` `p`w`Z hvi tKvb mv`g

cwi mxgv tbB | hv G h̄Mi meṭPṭq eo gv_v e`v\_vi KviY nṭq `wotqṭQ | Ggwb fṭe we`ŌAvZx | Kei cRvixi `j ṭZv AvṭQB hvṭ`i mṣṭŪ Ab`Ī Avṭj vPbv GṭmṭQ |¹

23 | **Øṭṭbi w`vṭqZ ṭQṭo Øxb-weṭivax cṭ_i AbMgb**

G wQj Rvṭnjx h̄Mi GK AvRe `fve | Zviv LwU Øṭṭbi mṣṭM KwB kĪ`Zvq wj β nṭZv | Ab`w`ṭK Kwidiṭ`i Øṭṭbi mṣṭM cY`cM̄Z `vcb KiṭZv | thgb Bqvū`xiv ivmjz wai mvj vjv Avj vBun I qvmvj vḡ mṣṭM Kṭi wQj | wZwb gmvi (Avṭ) Øxb (Dnvi gj bwxZ) wṭṭq GṭmṭQṭj b, A_P Zviv hv`ywe`vi eBmgA Abm̄iY KiṭZ j vMṭjv hv wQj wdivDṭbi Øṭṭbi Ašf` | gmnj gṭ`i gṭa` AvRKvj Gifc ṭj vṭKi ṭKvbB KgwZ tbB hvi mḡm̄n Z`vM KṭiṭQ | GgbwK Zvi mṣṭM kĪ`ZvI Kṭi `vṭK | A_P Zviv `vkṭKṭ`i K_v I wṭṭ`R mgṭni mnvqZv Kṭi |

24 | **Aṭḃ`i Abm̄nZ mZ`ṭK A`Kvi Kiv**

hLb Zviv wefBæwdiKvq wef` nq, ZLb cŌZwU wdiKv Zvṭ`i MpxZ gZvgZṭK Pevš-mZ` etj M̄Y KiṭZv Ges Zvṭ`i wec`q`xq `ṭj i wḃKU ev`weK ṭKvb mZ`\_vKṭj I ZvṭK A`Kvi KiṭZv | ṭKbbv cweĪ Kā Avṭb Avj w i veYj Avj vgxv etj b :

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ (سورة البقرة: ١١٣)

﴿١١٣﴾ (سورة البقرة: ١١٣)

ŌBqvū`xiv ejṭZv Lóvṭ`i ṭKvb wfvE` tbB | ṭZgwb Lóvṭbiv ejṭZv Bqvū`xiv ṭKvb wfvE`i Dci cŌZwóZ bq | A\_P Zviv meB Avj wai wKZve (ZvI ivZ I BĀxj) cotZv | Ggwb aiṭYi K\_v ṭKej gṭPvB etj `vṭK | Avj w Zvṭ`i ga`Kvi GB weev` dqmvjv Kiṭeb ṭKqvgṭZi w`bŌ | (mṭv Avj -evKv iv, 2 : AvqvZ 113)

Rvṭnix h̄Mi Dciv` fve wḃtmṭ`ṭn eZḡvb h̄MI eū ṭj vṭKi gṭa` we`gvb | weṭkl Kṭi wefBægvhnvex tbZvṭ`i gṭa` | ṭKbbv cŌZ`K gvhnvecšxḃ gṭb Kṭib th, Øxb ṭKej Zvi gvhnvṭeB AvṭQ, Aṭḃ`i gṭa` bq | GRb`B ṭZv Avj wacvK Bi kv` KṭiṭQbN ŌcŌZ`K `j B wṭṭRi Uv wṭṭq mšŌ | Ō

¹ ZKṭwLj vṭZi Avgṭj GŪv ṭj Lv nq | (Abḡv`K) |

Kve etj b :

وكل يدعى وصلًا لليلي، وليلى لا تقر لهم بذاكا.

ŌcŌZ`ṭKB j vBj xi ṭcŌgi `vex`vi | A\_P j vBj x Zvṭ`i KvDṭK `Kvi Kṭi bv | Ō

ev`gvṭbi KvR nṭjv `j xj Zvj vk Kiv | th weṭṭq mwWK `j xj cvl qv hvṭe ṭmUvB mZ` I M̄YṭhvM` |

c`q`všṭi hvi Dcṭi ṭKvb `j xj cŌvY cvl qv hvṭe bv Zv wCQṭb Qḡo wṭṭj w`ṭZ nṭe | gṭb ivLṭZ nṭe th, `wḃqvi cŌZ`ṭKi K_vB M̄Y ev eRŌ ṭhvM` ṭKej i vjz wai mvj vjv Avj vBun I qvmvj vḡ K\_ve`ZxZ |

25 | cŌZ`K `ṭj i GB `vex Kiv th, mZ` ṭKej Zvi gvṭSB wḃwZ Avgvi DṣyZ A`ṭ fweĪ`ṭZ 73wU `ṭj wef` nṭe | cŌZ`K `j B Rvnbwṭg hvṭe, GKwU `j e`ZxZ | ivmṭj i mvj vjv Avj vBun I qvmvj vḡ Gi G nv`xm hLb ṭj vṭKiv iḃṭjv ZLb cŌZ`K `j B wṭṭRṭ`iṭK ŌbvRx wdiKvŌ ev gḡ`cŌB `j wnmvṭe `vex Kiṭjv | hw` I H nv`xtmi ṭkṭl ivmj mvj vjv Avj vBun I qvmvj vḡ `úo fṭeB gḡ`cŌB `j mṣṭṭK`etj ṭQb th, Zviv nṭjv H `j hviv Avgvi I Avgvi Qvnevṭ`i ZixKvi Dci Kvṭqg `vKṭe | Ggwb fṭe Bqvū`x I Lóvṭbiv wR wR `ṭj i ŌbvRxŌ ev gḡ`cŌB nI qvi `vexi Amvi Zv cŌZcḃwKṭi Avj w etj bN

تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾ (سورة

البقرة: ١١١-١١٢)

ŌGme Zvṭ`i ṭLvK-ṭLqvj gvĪ | ṭn bex ! Avcwb etj w`b, Zviv hw` wR wR `vexZ mZ` nq, Zvntj thb `j xj ṭck Kṭi | Aek` th e`w` Avj wai Rb` wṭṭRṭK mṣṭṭvṭe mgcŌ KṭiṭQ Ges ṭm hw` mrKgRjx nq, Zvntj Zvi iṭei wḃKU Zvi Rb` DĒg cy`vi iṭqṭQ | Zvṭ`i ṭKvb fq tbB ev mswKZ nevi I ṭKvb KviY tbŌ | (mṭv evKv iv, 2 : AvqvZ 111-112 AvqvZ) Avej AveYm ZvKxDi`x Beṭb ZvBwgqv in. `xq wKZve ŌvgbnvRm mḡm̄nŌŌ gṭa` bvRx wdiKvi weṭṭq Dciv` nv`xmUdi we`wiZ e`vL`v w`ṭqṭQb | th nv`xmUdi wfvE`ṭZ ivṭdRxivI wṭṭRṭ`iṭK ŌbvRx wdiKvŌ Ges Avntj mḡm̄n I qvj RvgvqZṭK ewZj wdiKv etj `vex Kṭi | hw`

tKD Awak RvbZ Pvb Zte thb Bvgv Betb ZvBwgqvni D³ wKZveLvbrq
GKevi tPvL evj tq tbb|

26| Øtbi Ašf® etj ~Kvi Kiv mEj| tKvb e~tK A~Kvi Kiv
thgb Zviv n¾4 m=útk©cKakKiWQj | GUVtK Zviv Zv~ i Øtbi Ask etj
~Kvi KtiWQj , wKš'GZ' mEj| Zviv Zv KiZ A~Kvi Kti |
Avj w ZvAvj v etj bN

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى (سورة البقرة :

(١٢٥

hLb Awig KveMntK gvbfi i Rb' Zx_~vb I wivcEv ~j wnmte MhY
Kijvg Ges tjvKt iK ejjvg th, tZvgiv Beivntgi `wvfbv ~vbtKB
ØgQvj w~ev Qvj tZi ~vb wnmte MhY Kti | (wKš, Kwidiiv Zv bv Kti
Kvev Nti cØZgv ivtL Ges li cRv i i" Kti t`q, hw I gL Beivntgi
Abmiv etj `vex KiZv) | Avj w Zv~ i GB AvPiYi cØZ wa°vi w tq
etj bN

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي

الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ (سورة البقرة : ١٣٠)

Øhviv wbtRt iK (B"QvKZfvte) wtePa MY" KtiQ, tKej ZvivB
Beivntgi wj vZ t~K gL wclwi tq wbtZ cvti , A_P Avj w ZvKB `wbqvi
gta" nZ wbePZ KtiQb Ges wZwb AvLlvZ Aek"B tbKKvi ev`v~ i
gta" MY" nteb| (miv evKiv, 2 : AvqvZ 125N130)

tktlv³ AvqvZw bwhj i KviY wnmte ejv ntq ~vK th, cL~vZ Bqv`x
cWZ (cti gnmj g) Avaj w web mvj vg mvj gv I gnmvRi bvgxi ~xq `B
ewZRvK Bmjvg MhYi AvYvb Rwbtaq etj b th, tZvgiv wØqB GK_v
Rvfbv th, Avj w cvK Zv ivZ etj Qb, Awg BmgvCtj i estk Avng`
brtg GKrb bextK cvvtev| hviv Zvi Dci Cgv Avbte Zviv w`vtqZ
cØB nte Ges hviv Cgv Avbte bv Zviv nte AwfKb| GK_v i tb fWZRv
`ØRtbB gnmj g ntq tMj | G NUbvi ctiB D³ AvqvZ bwhj nq|

27| bMzvi cØk®x

Kwidiiv bMzvi cØk®x KiZv Ges Gi ct¶ wewfbæ Achv³ Lvov
KiZv|¹

Avj w ZvAvj v etj b t

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرْنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ

اتَّقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ (سورة الأعراف : ٢٨)

ØhLb Zviv tKvb Akv+ KvR KiZv ZLb ej tZv, Avgt` i evcN`v`v~ i tK
Avgiv G KvR KiZv t~LwQ Ges Avj w Avgt` i tK G KvR AbgvZ
w tqQb| Avcwb etj w`b (tn bex) wØqB Avj w tKvb Akv+ KvRi
AbgvZ t`b bv| tZvgiv wK Avj w m=útk©Ggb K_v ej tZ Pvl hv tZvgiv
Rvfbv bv? (miv Avivd, 7 t AvqvZ 28)

gdvmmxiMY etj b : GLvtb Akv+ KvR A_~cØZgv cRv Kiv Ges KvØev
Ni Zvl qvd Kivi mgq (bviNcj"l wbeKt) Dj sM ntq Zvl qvd Kiv
BZ`w` i cØZ BsmMZ Kiv ntqQ|³ dviiv etj bN i agvI Dj ½ nI qvi
K_vB ejv ntqQ| Kwidiiv Zv~ i GB tenvqvcbvi ct¶ `wL hv³ Lvov
KtiQ| (GK) evcN`v`v~ i iwZ tiIqvRi AU AbmiY Ges (~B)
Avj w Dci wgv` Acev` |

Zv~ i tbZv~ i wbgg wQj GB th, Zviv nt¾4i gl mtg AvivdZi gq`v~
bv wmtq gR`wj dvq thtq Ae~vb (I Kzd) KiZv| Zviv GB mgq wN Mi g
KiZv bv, cwi tLZv bv, tKvb QvMj NeKix wKsev Mi" ewatZv bv, DU ev
tfovi ckg w tq mZv KvUzZv bv, tKvb cktgi ev Kv`vi ^Zix Nti XKtZv
bv| Zviv m=útk©Z PviwL gvm jvj M=RI qvjv Nti jwKtq ~vKtZv| Zviv
Aviet` i Dci KtViv fvtw wbgg Kti w tqwQj thb nviw kixd XKevi
cæ°Zviv nvjvj Ae~vi mg~-cwi taq e~i tdtj t`q Ges Bnivti
tcvkK cwi avb Kti | PvB tmB tcvkK mtqi gva`tg tnvK ev avimfI
wKsev `vbmfI cØB tnvK| hw` Zv bv cvq Zte m=útk©Dj ½ve`vq Zvl qvd
KiZv nte| tqt` i Dctiv³ GKB wbgg cØhvR" wQj | eis tqtiv

¹ AvRtKi w`tb Giv wbtRt iK cØwZkxj Ges bMzvi weti vaxt` iK cØZwqvkvxj etj ~vK| (Abv`K)|

² GLvtb tj LK wKQze`vKi YMZ Avtj vPbv KtiQb| (Abv`K)

³ AvRtKi Z_vKw_Z Dbz mf`Zvi hM GB Dj sMcbv nvtU, NvtU, wK¶v½tb, mwmZ", msev`ctI, wlvfNwbtgvtZ meP e`vB jvf KtiQ| (Abv`K)

Zv`i i `jcv I vbZ=0q duKv Kti Zvl qvd KitZv| Ggubfvte Zvl qvd
Kiv Ae`vq hvevAv webtZ Avtgi bvgK GK gmvj v tMttqj t-

اليوم يبدو بعضه أو كله * وما بدا منه فلا أحله

أختم مثل الكعب باد ظله * كأن حمى خبير تملّه

AvRtKi w`tbi (j 3/4v`v`tbi) (wKQz Ask ev m`uYv cKvk ntq cotjv|
Zte thUKz cKvkZ ntj v Awg ZvtK nvj vj Kit`ev bv| cK`-Zjv wekó
tcqvj vi gZ tgvUv I Pl ov bvKl qvj v tm| Zvi Qvqv m`yó| gtb nq
0Lvqeix Rti0 tm thb Zocv`Q|

Zviv Aviet`i tK gh`wj dv t`tK wdti AvmtZ eva` Kti | A_P wPiw b
Zviv AvivdvZi gq`vb t`tK wdti AvmtZ Af`-wQj | Ggub aitbi eü
bZb bZb ti lqvR Zviv PjyKtiwQj , th m`utK`Avj w tKvbifc wbt`R
cvWwbw| GZ`mtEj| Zviv wczv Behmtgi wjv`Zi Dci Kvtqg AvtQ etj
Mvj fiv`vex KitZv| Avmtj Gme Zvt`i wZvSB gj`Zv Qvov Avi wKQB
wQj |

AvRtKi w`tbl th mg`-tjvK Bmj vtgi w`tK wbtRt`i tK m`umKZ Ktib,
Zvt`i AwakvskB 0xtbi gta` Ggb Ggb we`0AvZx til qvR PjyKtiQb
th m`utK`Avj w tKvb wbt`R tB| thgb tKD tKD Avj w Ni mgtn
ev`-evRbvi gva`tg Bev`Z Abp`vb Kti `vtK, tKD Kei c0wY Kti
_vtK, tKD Kei wqvvtZi Df`tk` mdti tei nq, tKD Zvi LvjtQ
AvbMZ` tXtj w`tq Zvi mteEg KievbUKz Ketii Df`tk` gvbZ Kti |
tKD ev mvaYwvi I kqZvbx favKvenRi cšv Awm`vi KtiQ Ges gtb
KitQ th, tm melxN` itekf`i ZixKv Aeja`b KtiQ| Avmtj Zvi c0vb
Df`tk` ntjv`xq ci`c0wE Pwi Zv`Kiv Ges msKxY` wqvex`-nvmj
Kiv| GB aitbi KZ th AcKwZ`atgP bvtg Pj tQ, Zvi BqEv tB| Kwei
K_vqN

إلى ديّان يوم الدين نمضى ، وعند الله تجتمع الخصوم.

0wKpvgtZi w`b wnmve M0YKvixi wBKU Avgiv mevB Ptj wQ Ges Avj w
wbKtUB ev`xNwev`x mKtj GKwI Z nte0|

28| nvj vj e`tK nvi v g Kti 0Bev`tZ wj B nI qv

Rvtnj x hM Guv c0wZ Z wQj (thgb Zviv Zvl qvtdi mgq Kvco ci`tZv bv,
nt3/4i gl mfg Pwe`tL`Zv bv BZ`w`)| Avj w G mtei c0Zev` Kti etj bN

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ

هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفَصَّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

﴿٣٣﴾ (سورة الأعراف : ٣١-٣٣)

0tn ebx Av`g! c0Z`K Qvj vtZi mgq tZvgiv m`i tcvlvK cwi avb Ktiv|
tZvgiv w0qwgZ Avnvi Ktiv, cvb Ktiv, wKs`Ace`q Ktiv bv| w00qB
Avj w Ace`qKvi t`i fij evtmb bv| (tn bex) Avcb etj w`b, Avj w
`xq ev`vt`i Rb` thme tmS`h`m`vi I wei`x RweKv m0v KtiQb ZvtK
Zvt`i Rb` tK nvi v g KtiQ ? etj w`b, G meB gvgbt`i Rb`, Zvt`i
cwi`0 Rxtb I wetkl Kti wKqvgtZi w`tb| GBifc Avbx m`c0vtqi
Rb` Avgiv w`k0`uj wek`fvte weeZ Kwi | (tn bex) Avcb etj w`b th,
Avgvi c0f`w0w`x Kti w`tqQb hveZxq cKvk` I tMvcb Akj`-Zv, mKj
cKvti i cvcKvh`AmsMZ weti wazv Ges Avj w mvt`wki KN th m`utK`
tKvb`wj j wZvb bwhj Ktibw Ges w0w`x KtiQb, Avj w m`tU Ggb
K_v ej v, th w0tq tZvgvt`i tKvb Avb tB0| (m+iv Av0ivd, 7 : AvqvZ
31-33)

c0g AvqvZw bwhjtj i KviY ntjv th, te`cb Aviet`i AtbtK Dj sM ntq
cweI KvevNi 0Zvl qvd0 (c0wY) KitZv| GgbwK tqtqivl Dj sM ntq
Abjfc KitZv Ges Mvb tMtZv| hvi wKQzD`wZ c`e`q` I qv ntqtQ| Kuj ex
etj b th, nt3/4i gl mfg Avieiv tetP`\_vKvi gZ hrmvgvb` Avnvi KitZv|
Zv nt3/4i c0Z m`y`b t`wL`tq GB mgta` tKvb Pwe`j` Lvevi tL`Zv bv| G
Ae`vq gmvj giv Avj w bextK etj b th, AvgivB tZv nt3/4i m`y`b
i`Yvi Awak nK`vi | ZLb Avj w Dctiv`3 AvqvZ bwhj Ktib|
w0Zxq AvqvZi ev`L`vq ej v hvq th, gvbtl i Kj`vY I tmS`h`ea`bi Rb`
m0 mZx, KvZvb, tikgx c0wZ e`mga Ges Lvmx I Mi`i tMv`-Pwe``p
c0wZ hveZxq nvj vj Lv`mga Zvt`i Rb` me mgqB nvj vj | g0vgbt`i
Rb` G`tjv LvQ GRb` ej v ntqtQ th, Avj w wBKU Zvt`i gh`v
me0aK| mZivS G mKj w0qvgtZi cKZ nK`vi ZvivB| Zte AwekymxvI

GBfvte Avj wai bvgmgA weKZ Kivi mv_ mv_ Zviv Avj wai Yvej xi I weKZ A_ qMhY KtiwQj | thgbN Avg` , efvix, gmnij g, wZiwghx, bmvqcx cfiwZ Avaj w web gvmD` iv. nZz eYDv Ktib, wZwb etj bN GK`v Avng KvOev kixtdi Avovtj etmWQjvg| Ggb mgq GKRb Kivqkx I `Rb QvKvdx A_ev GKRb QvKvdx I `Rb Kivqkx tmLvTb Gtjv| weivU t`navix wQj Zviv| wKs'gMfR wKQB wQj bv| Zvt` i GKRb ejj , OAv`Qv Avgvt` i GB bxi e K\_levZPwK Avj w i btZ cvt`QbO? DEti Ab`Rb ejj , hw` Avgiv tRvti ewj Zvntj i btZ cvteb bbtj cvteb bvO| AvtiKRb ejj , hw` wZwb Avgvt` i K_levZP wKQz Ask i`tb tdtj b, Zvntj wZwb meB i`tb wtebO| BeTB gvmD` iv. etj b, Avng GB NUbv ivmTj i mvj wAvj Avj vBin I qmvj vq woku eYDv Kiti j wbtgA AvqvZ bwhj naN

وَقَالُوا لِحُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنطَقْنَا اللهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ
 أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا
 أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾
 وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ (سورة

حم السجدة : ٢١-٢٣)

QwKqvgtZi w`b Avj wai kI`iv ^-^MvI PgFK j QI` Kti ej te, tKb tZvgiv Avgvt` i wei`tx mvQI` w`Q? DEti Zviv ej te, Avj w Avgvt` i tK K_v ej evi QlgZv w`tqtQb, thgb Ab` mKj e`tK wZwb w`tqtQb| wZwbB tZvgvt` i cUgevi mwO KtiwQj b Ges Zui KvQB tZvgiv mevB wdti hvte| tZvgvt` i PqI, KYQI MvI PgQ tZvgvt` i wei`tx mvQI` w` te, GB ftq tZvgiv mstMvctb K_v etj _vtKv| Avmtj tZvgiv gtb Kti _vtKv th, tZvgiv hv Ktiv Zvi tekwKQz Avj w RvTbb bv| GUv cUzcvj K m`utKQ tZvgvt` i GKUv wfvEnxb aviYv gvI| GB aviYvB tZvgvt` i tK aYsm Kite| AZtci tZvgiv QwZMOf` i AšfP nteO| (miv nv-gxg wR`vn, 41 t AvqvZ 21-23)

Dctiv³ Avtj vPbvq Avj wai (k`ebKvix, `kDKvix cfiwZ) Yvej x m`utKQ Zvt` i weKZ A_ qMhYi cgvY cvl qv tMj | wCq cvVK ! Avcwb fij Kti B

Rvtbb th, gmnij g Kvj vg kv`je`MfYi¹ gta` AwaKvsk Avj wai bvg I Yvej x m`utKQ Rvtnj x hfMi tj vKt` i PvbtZI AwaK weKZ aviYv Kti \_vtKb| Zviv Avj wai Ggb me bvg ti tLQtB, hvi tKvb` j xj Avj w bwhj Kti wO| Zvt` i gta` tKD tKD etj _vtKbN Avj wai wR`^tKvb Y tbB| tKD etj b, O\_Yvej x Zvi mEY nZz c\_K e`| tKD etj b, Avj wai wKZvemgA Avj wai Kvj vg bq| Zviv Okvj vtg bvdmxO bvtg Avj wai c_K Kvj vg cgvY Kitz Pvb| Zviv etj b th, Avj w KLtbvB tKvb bexi mstM Kvj vg Kti wO| GBifc eU aiTbi Bjnv` I evfR weZtKQ Zvt` i eB-wKZve mgA cwicY`Kiv nqtqO| Zviv `vex Ktib th, Dctiv³ AvqvZ tKej gvI Rvtnj x hfMi tj vKt` i Rb`| A_P Zviv GK_v eStZ bviR th, G AvqvZ mg`-gvbeRwZtK kvigj Kti | Avj w hvTK t` Levi gZ tPvL I eSevi gZ gMR w`tqtQb, wZwb wOQb H me tj vKt` i eB-cl` t`tK gL wdwitq wbtq Kiv Avb I mpani `uO` j xj mgA Oviv i wPZ nKcSk Avtj g- wOvbt` i eBNwKZvemgA coteb Ges Avj wai cKZ cwipq j vtf ab` nteb|

30| Avj wai cUz wfvbOaitbi T`w Avtvc

Rvtnj x hfMi Avieiv tdtikZvt` i Avj wai Kb`v ej tZv| Lpvbiv Cmv gmxn Avj vBinm mvj vg tK I Bú`xi v I hvTqi Avj vBinm mvj vgtK Avj wai cY` ej tZv| GK`j `vkKbK gvbtI i AvbtK Avj wai mšvb wnmvte Kí bv Kti _vtKb| Avj w Gme t`tK wbtRi cweI Zv tNvIYv Kti Kiv Avtbi wfvbO`vteb eU AvqvZ bwhj Kti tQb| thgb GK RvqMvq Avj w ZvAvj v etj bN

وَجَعَلُوا اللهُ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبحَانَهُ وَتَعَالَى
 عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ
 صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ (سورة الأنعام : ١٠٠-١٠٢)

OZviv Avj wai mt½ wRbtK kixK Kti , A_P wZwbB Zvt` i tK mwO Kti tQb| Zviv Avj wai Rb` tQtj Ntqtqi Aj xK Kí bvi Rb` w`tqtQ| Zviv hv etj

¹ GLvtb weTKI Kti AqOZ ev` x gmnij g `vkKbK I Zvt` i Abmvi x Z\_vKw\_Z gvti dZx cix cwkiti` i K_vB ej v nqtqO| (Abey`K)

Avj w tme t_+K D+X@I m=úY@cweI | Avmgvb I hgxtbi mōv wZwb | tKgb Kti Zwi mšwb nZ cvfi ? hLb Zvi tbB tKvb ~x| wZwb mKj wKQzK mō Kti+Qb Ges mKj weItq Ávbx0 | (miv Avj -Avb0Avg, 6 t AvqvZ 100-102)

Zviv Avj wai c0Z ~Rbc0Z Av+vc KtiwQj | A_P wZwb Gme t_+K D+X@ thgb Avj w etj bN

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلِ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ (سورة المائدة : ١٨)

0Bqvú`x I Lpvtbiv `vex Kti _v+K th, Avgiv Avj wai teUv I Zwi c0Z w0Rb | (tn bex) Avwvb I+itK etj w b th, hw Zvb nte Zvntj Acivtai Rb` tZvgv+` itK Avhve t`b tKb? tZvgiv Ab`vb` mōKtj i gZ mvaviY gvbyl gvI | wZwb hv+K B`Qv ¶lgZv `vb Ktib I hv+K B`Qv kw~ w`tq \_v+Kb | AvmgvbNhgxb I Zb`w`Z mKj wKQi gvij Kvbv tKej gvI Zwi B Ges Zwi Kv+QB mKj tK wdti th+Z nte | (miv Avj -gv+q`vn, 5 t AvqvZ 18)

Zviv Avj wai mō Rxe+K Avj wai gj mEyi Ask mve`~-KtiwQj | thgb Avj w etj bN

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا (سورة الزخرف : ١٥)

0Zviv Avj wai ev`v+` itK Zwi mEyi Ask wmv+te MY` KtiwQj 0 | (miv Avh-h+Li`d, 43 t AvqvZ 15)

tKbbv Zviv Avj wai t0tj N tqtq mve`~-KtiwQj Ges t0tj - tqtqiv ev+ci mEvi Ask `ewK | thgb ivm+jj w mvj w+Avj vBwv I qvmvj v+ etj b, 0vb0qB dv+Zgv Avgvi t`tni B GKwU UKiv0 | (nv`xm)

wb`xKiv ej +Zv, Avj w I Bej xm `BRb kixK | Avj w tR`wZ, gvbyl I RxeRšmg+ni mōv Ges Bej xm AÜKvi, wnsm; k+c`, mc@I we`Qmg+ni mōv | tKD tKD ej +Zv th, Avj w I wRtbi gv+S we+qi dtj tdtikZv+ i Rb+nq | Avj w Zxe`fvI vq Gi c0Zev` Ktib | etj bN

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ ﴿سُبْحَانَ

اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ (سورة الصافات : ١٥٨-١٥٩)

0Zviv Avj w I wRtbi gv+S esk m=úK@Kí bv Kti+Q | A_P wRtbi vRtb th, Zv+` itK Avj wai m=úL nwiRi nZ nte | Avj w G+` i GB me Aj xK eY0vmga nZ m=úY@cweI0 | (miv AvQ-0vcdvZ, 37 t AvqvZ 158-159) G weItq we`wii Z Avtj vPbv itqtQ kvqLj Bmj vg Bvgv Be+Zv ZvBwgqvi Avj Rvl qve0 Qnrx wj gvbyl evI vj v 0xbvj gvmxn0 I Zvdmxi` m+vwZj BLj vQ Mšmg+n |¹

31 | mōv m=úwKZ weI qmga nZ mō Rxei wei Z _vKv

thgb Rvtjnx h+Mi mvay mb`vmxiv ~x M0Y I mšwb cvj b nZ weiZ \_vK+Zv Ges ej +Zv th, 0Kvgwv qvZ0 nwiQj Ki+Z B`QK cv`x c+ivwvZ I mvaymb`vmx+` itK Cmv gmx+ni AbKi+Y ~x msmM`ntZ `+i \_vK+Z nte | G+` i wbe+Zv I weawš-eZ0v+Zv GZ`+ AM0ni n+q+Q th, Zviv Avgv+` i w0Rb bex gvrv+š gy`dv mvj w+Avj vBwv I qvmvj v+ Gi `eewwK Rxb m=ú+K@ AvcwE Zj +Z Pvq | Î+qv`k wvRix kZ+Ki BivKx Kwe Avāj evKx dvi`Kx R`0K mōvb cv`xi mgvtj vPbv RI q+te KZ my`iB bv etj +QbN

أنت الذي زعم الزواج نقيصة - ممن حماه الله عن نقصان

ونسيت تزويج الإله بمریم - فی زعم كل مثلث نصرانی. (نعوذ بالله)

0Zwq tZvgvi cv`x tbZv+` i etjv th, tZvgiv weevntK Avj w+fxi` I T`wUvxb tjvK+` i Rb` GKwU T`wU etj gtb Ktiv | A\_P tZvgiv wZb Avj w+Z wekymx wI Zev`xiv GK_v tegvj v+ f+Zv etmtQv th, gwii qgtK tZvgiv Avj wai ~x emb+qv+Qv | 0 (bvDh+ej w)²

32 | bww`K`ev`

Gi A_0ntj vN mō RM+Zi tKvb mōv Av+Qb, GK_v A`Kvi Kiv | thgbN tdi AvDb I Zvi m=c0v+qi tjv+Kiv Ki+Zv | tdi AvDb etj wQj N

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي. (سورة القصص : ٣٨)

0Avwg 0vov tZvgv+` i Avi tKvb c0fyAv+Q etj Avwg Rvwb bv | 0 (miv Avj -KvQvQ, 28 t AvqvZ 38)

¹ cYi w, cbi veI I GKB g+gP D+Z A+K AvqtZi D+wZ I Zi Rgv Ktj ei ev+xi ftq ev` t` I qv ntj v | (Abjv` K)

² tj LtKi tk+I i c`vi wU Ac0qvRtb ev` t` I qv ntj v | (Abjv` K)

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ
 كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ
 تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الحُجَّةُ البَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ
 لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ (سورة الأنعام: ١٤٨-١٤٩)

0gkwi Kiv ej te, hw Avj PivBtZb Zvntj Avgiv ev Avgvt`i evcN`v`v`v`
 gkwi K nZvg bv Ges tKvb wKQzK nviyg KiZvg bv| Zvt`i ceZ`
 gkwi KMY H GKB ARjvZ mZ`tK cZ`vL`vb KtiwQj | Aetktl Zviv
 Avgvt`i Avhvtei`r` MhY KtiwQj | Avcw b etj w`b, tZvgvt`i wBKU
 tKvb mwVK hys (Bj g) AvtQ wK ? _vKtj Zv Avgvt`i KvtQ tck Ktiv |
 Avmtj tZvgiv tKej Kí bviB AbjmiY Kti _vtKv Ges Av`vtR K_v
 etj v | Avcw b etj w`b Pdvš-cöyYtZv tKej Avj wai B, wZwb hw` B`Ov
 KiZb, Zvntj tZvgvt`i mKj tK w`vtqZ KiZb0 | (m+ v Avj -AvbAvg
 6 t AvqvZ 148N149)

e`vL`v`v`v` gkwi KMY D<sup>3</sup> K\_v`_tj vtK Zvt`i AcKtg`ij B nevi hys wnmvte
 tck KiZv bv | tKbbv Zviv tZv G`\_tj vtK Ab`vq fvetZv bv, eis
 Ki Avtbi mv` Abhvqx Zviv G`_tj vtK cY` KvR etj B aviYv KiZv | Avi
 Zviv th gwZ`Rv KiZv GuvtK Zviv Avj wai `bKU` nvmvtj i Dcvq gtb
 KiZ | A_P Dnv Avj wai c` nZ w`w` x` tNvYv Kiv ntqtQ | eSv tMj th,
 Dctiv³ hys Öviv Zviv G`_vB cöyY KiZ Pvg th, Zviv hv wKQz KiZ
 meB Avj wai KZ` wbt` wK Ges wZwb Gi Dci mš0 | gZ`whj vt`i aviYv
 Abhvqx Avj wai B`Ov Zui úKtgi kmgj Ges GtZ Zvi mšw0 Aek`B
 _vtK |

Gt`i D<sup>3</sup> `vexi Amvi Zvg Avj wai c` nZ ej v ntqtQ th, K\_v`_vj mwVK
 wKš` Zvi Öviv ewZj A\_`MhY Kiv ntqtQ | bext`i AvMgb I mZ`Zv
 Zvt`i mvgtb AKvU`fite cöyYZ | Avj wai Zvt`i wgv`vPvi tK w`v`
 Kti tQb GRb` th, Avj wai B`Ov Kvhr`i nl qvi mt½ bej Z I kixqZ gvb`
 Kivi cöZ bext`i `vl qvZ mvsNwI R bq | KviY, G`\_wU e`-tZv ga`g cšv
 cKvk Kti t`l qv I `jxj tcs0 t`l qvi Rb`B |

AtbtKi gtZ AvqvZ gj Zt cöZev` Kiv ntqtQ gkwi Kt`i GB AvKv`v
 wekvtmi th, Zvt`i hveZxq GLwZqvi I gZ`v niY Kiv ntqtQ Ges
 Zvt`i AvPiY th wkiK cKvk cvt`Q Zv Zvt`i eva`Zvi KviYB | Zviv

GK_vl aviYv Kti th, Dnv Öviv Avj wai I ivmtj i mvj v`v` Avj vBw
 I qvmij w` wei`tx` Zviv hys `w0 Kivte |

gvbtI i wR`^tKvb wKQz GLwZqvi tbB Avj wai Zvt`i GB aviYvi cöZev`
 Ktib Ges ceZ` i mstM Zvt`i Zj bv Ktib, hviv H tLuov hys i
 t`vrvB w`tq ivmj t`i tK Awekjv Kti Ges Avj wai mstM wki tK wj B nq
 GB wekjm wbtq th, Zviv Avj wai B`OvtZB wkiK KiZQ | GgbwK D³
 mt`tni ekeZ` nq Zviv ivmj t`i tK wevfbædvj Zv hys i gva`tg Pc
 Kwi tq t`l qvi aviYv tcvY KiZv |

AZtci Avj wai GK_v cwi`vi Kti t`b th, cöZwU KvR Zui B`OvtZB
 m`ubævq | Zte wZwb B`Ov cöqvm Ktib bv | hZ`Yy bv Zvt`i t`_tK tKvb
 KvR m`úw` Z nq (A_` Zui B`Ovi A_`m`švZ, eva` Kiv bq) Aek` hw`
 wZwb PivBtZb, mKj tKB w`vtqZ `vb KiZ cvitZb |

(tn cvK) hw` Avcw b AvqvZwU cöZ Mfxi fite `w0 wbt`c Ktib Zvntj
 t`Lteb th, AvqvZi cögvstK Rvevii qvt`i¹ Ges tklvstK gZ`whj vt`i²
 hys LÜb Kiv ntqtQ |

cögvstK cöyY Kiv ntqtQ th, ev`vi wR`^`gZv I GLwZqvi itqtQ |
 tm KviY Zvi bvdi gvbx` wqZj ZvtKB enb KiZ nte |

tklvstK cöyY Kiv ntqtQ th ev`vi gta` Avj wai B`Ovi cöqvm NtU Ges
 ev`vi mKj KvRB Avj wai B`Ovi AbKtj B nq _vtK (Zui B`Ovi evBti
 wKOB Kivi gZ`v Kvrtv tbB) GLvtb gZ`whj vt`i wei`tx` Avntj
 mpæZMtYi³ hys cöyYZ ntj v | Avj nvg`vj wai |

Ab`fite e`vL`v`v`v` Kiv hvq | thgb, AwekjvMY bext`i `vl qvZtK i`
 KiZ tPtqQj GB hys tZ th, Avj wai Avgvt`i t`_tK wkiK Avkv Kti
 wQtj b etj B Avgiv gkwi K ntqQ | A_P tZvgiv Avj wai tmB B`Ovi
 wetiwaZv Kti Avgvt`i tK Cgvvbi `vl qvZ w`t`Ov |

Avj wai Zvt`i GB Achys tK wa`vi w`tqtQb KtqKwU Dcvtq | thgbN (1)
 tZvgvt`i Dctiv<sup>3</sup> hys B hw` miz`Kvrii cöyY etj tZvgiv tft`_vtKv,
 Zte tRtb ivtLv tKej gvI Avj wai Rb`B itqtQ Pdvš-cöyY | (2) wZwb
 B`Ov Kiti tZvgvt`i tK I tZvgvt`i wetiwaZv mKj tK w`vtqZ `vb KiZ

¹ hviv wekjm Kti th, Zvt`i B`Ov etj wKQz tbB | eis hv wKQznq tKej Avj wai ntZB nq | Zviv
 wbt`i tK A`toi cZj gtb Kti |

² AvZ hys ev`x`G`j` KiAvb I n`xtmi Etay`ys tK clavb` t`q |

³ mpægvij gt`i tK Avntj mpæZ ej v nq | hviv cueI KiAvb I mpvni bwZ-wbt` Rtk mKj
 wKQz DtaY`v` t`q | (Abjv`K)

cvi tZb | mKš' B"Qvi cKZ Zvrch^otZvgiv hv eřSQ, hw` ZvB mWK nq, Zvntj hviv Bmj vg MhY Kti tQ Zv` i tK tZvgiv Lvglv vbtla Ktiv tKb? Iiv tZv tZvgv` i aviv tZ Avj v<sup>i</sup> B"QvtKB KvRi Kti tQ gvĀ | AZGe, tZvgv` i I gmvj g` i gta` tKvbjc kĀ"Zv _vKv DvPZ bq| eis eUzi I mrvbfvZ _vKv cĀqvRb| tKbbv tZvgv` i aviv g tZ DftqB Avj v<sup>i</sup> B"Qv ciY Kti tQ| Ggvbfvte Ab` AvqvZ Bivk` n tqtQ, thgbN

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ (سورة النحل: ٣٥)

Ġgvkii KMY etj _vtK th, hw` Avj v<sup>i</sup> PvB tZb, Zvntj Avgiv ev Avgv` i evcN` v` viv ZvtK tQto A tbi Bev` Z Ki Zvg bv, Zui vbtla e`ZxZ tKvb mKQ tK nvi v g Ki Zvg bv| Avmtj Zv` i ceZ<sup>o</sup>v GB GKB KvR Kti Zv| mKš' \_úofvte tčš<sup>o</sup> t` I qv e`ZxZ ivm t` i Avi mKQB Ki Yxq Av tQ mKŪ? (miv Avb-bv^{nj}, 16 t AvqvZ 35)

AĀ Avqv tZi gg^ceP AvqvZvIi gZB| A_ P Zv` i hveZxq KvRĀKtgP` vqN` vqZ; Avj v<sup>i</sup> Dcti tQto w` t q Zviv vbwōš-vb tR t` i Ab`vq AcKg^o Pwj t q th tZ Pvq| A_P GK_v Zviv eř tZ bvi vR th, Avj vⁱ B"Qvq mevKQz m^oubentj I ev`vi cĀZ`K KvRĀKtgP` cĀZdj vnmvte kvw`-ev cĵ`v t i e`e`v th t nZ Av tQ, t m t nZ me Kv t RB Zvi AvsukK I m x gZ GLwZqvi Aek`B Av tQ| b t j kvw`-I cĵ`vi eva`Zvgj K n t q hvte| (hv cKZ Ae`vi m^oúY^oecixZ)|

tgvu K_v, tKvb eva`Zv ev t`^QvPvii Zv bq, eis cKZ A_` t q i gvSLv t b| AZGe D<sup>3</sup> ivRZi n t Z th e`w³ i c`ōj b NUte, t m e`w³ Rv t n j x h t Mi t j v K t` i ZixKvi Abjvix n t e| Avj v<sup>i</sup> hv t` t K v b t l a K t i t Q b | G w e l t q w e`w i Z Av t j v P b v Av t Q Z v d m x t i i`új gvAvb x m n c f v Z Z v d m x t i |

36 | hvgvb t K Mwj t` I qv |

Rv t n j x h t Mi t j v K i v hvgvb t K Mwj w` Z | thgb Zviv ej t ZvN

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ

عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ (سورة الجاثية: ٢٤)

Ġv b q v i G B R x e b B m e i K Q z | G L v t b B A v g i v g w i , G L v t b B e w P | K v j e v c K w Z B A v g v` i t K a y s m K t i | A v m t j G e`v c v t i Z v` i t K v b Á v b B t b B | Z v i v t K e j K í b v K i t Q g v Ā | (m i v A v j - R w Q q v , 4 5 t A v q v Z 2 4)

Zviv Zv` i mg`-NUbvN` NŪv m g n t K K v j P t i i w` t K m^oúwK^o K i t Z v | h v g v b v t K t` v l v t i v c K t i Z v i v f v i f v i K w e Z v l i P b v K t i t Q | m K š' Z v i v t g v t U B c K w Z e v` x w Q j b v | Z v i v A v j vⁱ A w` Z t K` _ t K v i K i t Z v |

hvgvbtK Mwj t` I qv i v b t l a v Á v m<sup>o</sup>ij Z e u n v` x m i t q t Q | thgb, m n x n g m v j t g i G K e Y Ū v q i t q t Q N i v m j j vⁱ m v j v j vⁱ A v j v B w n I q v m v j v g B i k v` K t i t Q b t h , t Z v g i v h v g v b t K M w j w` t q v b v | t K b b v A v j vⁱ h v g v b v (A_ P h v g v b v i v b q v g K) ō | G g v b f v t e A v e y` v D` , n v t K g I e v q n v K v t Z w e f b o i i I q v t Z t` L t Z c v l q v h v q |

tgvu K_v, hviv` y b q v i w e i f b e N U b v m g n t K A v j v<sup>i</sup> e`Z x Z h v g v b v c f v Z i w` t K m<sup>o</sup>úwK<sup>o</sup> K t i , Z v` i c t q | K i A v b N n v` x m w K s e v w e t e t K i t K v b m g`_ t b B |

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا . (سورة بني إسرائيل: ٤٣)

Ġ G i v K í b v i t N v o v t` š o v t` Q g v Ā | A v j vⁱ Z v` i G m e K í b v i e u E t a y` P (m i v A v j - B m i v , 1 7 t A v q v Z 4 3)

G m e c K w Z e v` x i v c Ā P x b K v t j i t n v K e v A v a y b K K v t j i t n v K , K Æ i R v m j Q v o v G i v m K Q B b q | G B e w Z j A v K v` v q w e k j m x t j v t K i m s L` v A v R t K i w` t b f v i f v i | A v j vⁱ A v g v t` i m v n v h` K i` b |

37 | Avj vⁱ t b q v g Z m g n t K A t b i w` t K m^oúwK^o K i v thgb Avj vⁱ etj bN

يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ . (سورة النحل: ٨٣)

Ġ Z v i v A v j vⁱ A b M h m g n Á v Z A v t Q | m K š' t m` w j t K Z v i v A` _ t K v i K t i | D n v t` i A w a K v s k B m Z` c Z` v L` v b K v i x ō | (m i v A v b - b v n j , 1 6 t A v q v Z 8 3) G i A v t M 7 8 n t Z 8 2 A v q v Z c h š - A v j vⁱ g v b t l i c Ā Z Z v i t b q v g Z m g n i e Y Ū v w` t q e t j b N

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا

يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ

سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِنَا إِلَى حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ (سورة النحل : ٧٨-٨٢)

0Avj w tZvgv` i tK tZvgv` i gvZMF`hZ tci Kti tQb Ggb Ae`vq th, tZvgiv wKQB RvbZ bv | wZwb tZvgv` i tK KY`P`qz i u`q `vb Kti tQb hvfZ tZvgiv KZÁ nl | Zviv wK j`q` Kti bv cvLxKtj i w tK, hviv AvKvtk wePiY Kti? Avj wB I t` i tK i t`b` ati ivLb | Aek`B Gi gta` w`k` i tQ` wek`mx m`c`v`fqi Rb` | Avj w tZvgv` i Ni` wj tK tZvgv` i Rb` Avevm`j Ges ci i Pvgov nZ tZvgv` i Rb` Zvej e`e`v Kti tQb, hvfZ ágYKvtj tZvgiv Dnv mnR enb Kitz cvtiv | Ges Ae`vbKvtj mnR LvUvZ cvtiv | wZwb PZ`u` Rš`mgfni ckg, tjvg I tKk nZ tZvgv` i wKQz Kvtj i e`envh`w`mvtc Mj mvgMoi e`e`v Kti tQb | Avj w tZvgv` i Rb` Ovqvi e`e`v, cvvto Avk`fqi e`e`v Ges cwi taq et`j ms`vb Kti tQb, hv tZvgv` i tK DĒvc nZ i`q`v Kti | wZwb tZvgv` i tK hf`x AvZf`qvi Rb` etg` e`e`v Kti tQb | GBfvte wZwb tZvgv` i cĪZ Zui t`bqvZmgā cY`Ktib, hvfZ tZvgiv gmvj g ev AvZ`mgc`Kvix nl | Gic`i l hw` Zviv gL w`dwi`q` tbq, Zvntj tn bex, cwi`wi`fvte e`e`v t`c`i`Q` t` l`q`v e`ZxZ Avcbvi Avi wKQB Kivi tbB0 | (miv Avb-bvnj , 16 t AvqvZ 78N82)

Dctiv³ t`bqvZmgā tR`b` i t`b`l` Rvtnj iv A`Kvi Kti`_v`fK | Zviv Bmj vg t`_tK gL w`dwi`q` tbq Ges Avj wai Rb` Bev`Z`K Lvj`Q` Kti bv | A_P Zviv fiv fvteB Rv`b` th, Gme t`bqvZ Avj w w` t`q`b | Be`b` Rvixi cĪj`l` gRv`n` nZ eY`v` Ktib th, Zv` i A`Kv`i`i` aiY`w`j` GB c`Kv`i`i` th, 0Avgiv Gme Avgv` i evc`-`v`v` i KvQ t`_tK DĒiwaKvi m`f` j`v`f` Kti w0 | tKD tKD ej tZv` 0hw` AgK bv`_v`K`Zv, Zvntj Avgvi Agb wec` NtU th tZv | A\_Pv` 0hw` AgK bv`_v`K`Zv Zvntj Avgvi Agb wec` NU`Zv bv0 | tKD ej tZv` 0Gw` Zv` i t`eN` t`ext` i m`c`wi`k` nZ tQ | tKD Ggb l ej tZv th, Avgv` i gta` Avj wai t`bqvZ w`mvtc g`v`v` Avt0 | A`\_f`

Zviv mwZ`Kv`i`i` bex w`mvtc g`v`v` Avj vBvn l qvmvj vgtK RvbZv | wKš`-`Kvi Kitzv bv | GLv`b` BbKvi ev A`Kvi A`_f` gj m`bvi w`\_tK m`U` bv Kti Avmeve ev Kvh`Rvi`K` mgfni w`\_tK m`u`K`Z` Kiv | Zv` i AwaKvskB A`Kvi Kvi`x, GK`\_v` KtqKw` Kvi`Y` ej v nZ tQ | thgbN` Zv` i gta` tKD tKD Kgej`x` nl qvi Kvi`Y` nK` w`PbZ` cvti bv | tKD Ggb AvtQ` hviv hv³ cĪj`Yi w`_tK tLqj` Kti bv, h0viv D`f`k` n`w`Qj` m`e` nq | tKD Ggb AvtQ, `kke Ae`v ev Ab` Kvi`Y` hv` i Dci kixq`Zi Av` kN`b`l`avej`x` Rwi` Kivi thw`M` we`w`PZ` nq bv | GRb` mKj`_tK` A`Kvi`Kvix` bv etj` AwaKvsk`_tK` A`Kvi`Kvix` ej v nZ tQ | miv l qvtKqvi 81-82 AvqvZ Dctiv³ gg`e`³ Kiv nZ tQ | thgb Avj w Zv0Avj v etj bN

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهَبُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ (سورة الواقعة : ٨١-٨٢)

0tZvgiv wK GBme K`\_vi` cĪZ Aetnj v cĪ`k` Kite Ges m`v`t`KB` me`w`KQz` ati w`te`? A\_P` (GK`\_v` wj`\_tK) w`_v` gtb` Kitz`? gmvj g kixd` l` Ab`b` n`v`\_xm` M0š` Avāj` w` web` Ave`vm` iv. nZ e`w`Z` nZ tQ th, ivm`j` Kvixg` mvj vAv` Avj vBvn l qvmvj w`gi` mg`q` GKevi` e`w` nZ wZwb` B`k`v` Kitz` b` th, AvR` tKD` i`Ki`_hvi` l` tKD` K`v`i`d`i` w`mvtc` c`f`v`Z` D`f`v`Q` tKbbv, tj`v`K`\_i` tKD` etj`_tQ, Bnv` Avj` wai` c`_q` nZ` i`ng`Z` w`mvtc` G`tm`\_tQ` Avevi` tKD` etj`\_tQ` th, AgK` b`_q`\_t`_i` Kvi`Y` e`w` nZ tQ0 | GB Dcj`_t`\_q` Dctiv³ AvqvZ` b`w`h`j` nq | tgvUK`_v`, t`bqvZmgā`K` Dnvi` gj` m`v`K`Z` w`\_tK` m`U`Z` bv` KivB` nZ`j`v` gj` Zt` Avj` w`_tK` A`Kvi` Kiv | e`w` ev` b`\_q`_t`\_i` e`v`cv`ti` Aviet`\_i` aviYv` l` G` m`u`\_t`K`\_Z`v`\_i` i`w`PZ` e`u` KweZv` i`\_t`_q`\_t`_Q` |

38 | Avj wai AvqvZ mgā tK A`Kvi Kiv G w`l`\_t`_q` Ki`Av`b` e`u` RvqMvq` e`w`Z` nZ tQ | thgb miv`\_t`_q` K`v`v`d` ej v nZ tQ0N

نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ
 بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا
 لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ
 أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾ (سورة البقرة :

(١٠٣-١٠١)

0hLb wKZvex`i wbKU Zv`i wKZve mg`ni (ZvIivZ I B`Axj) mZ`Zv
 `AvcbKvix Avj w`i (wKZvemn) tKvb ivm`j i AvMgb NtU, ZLb Zv`i
 GK`j D<sup>3</sup> wKZve`K wCQtb wbt`c Kti | fveLvbn GB thb Zviv Imtei
 wKQB Rv`b bv | eis Zviv tmvj vqgv`bi Avgtj kqZvbiv hv wKQz Ave`E
 KtiZv, ZviB AbymY Kti | tmvj vqgvb Kdix Ktibwb | kqZvbivB Kdix
 KtiwQj I Zviv gvbj`K hv `v wK`lv w`Z | (Avi Zviv AbymY KtiZv
 H me e`i hv) nvi`Z I gvi`Z (tdtikZv0tqi Dci cix`lvjgK fivte)
 bwhj Kiv n`qQj | Zviv KvD`K wKQz wK`lv t`lqvi AvtM ej`Zv th,
 Avgiv cix`lv`f`c (GtmwQ) | AZGe tZvgiv (Gme wktL) Kwadi n`qv bv |
 (wKs`Gme Dtc`lv Kti) Zviv H `Rtbi KvQ t`tK Hme w`v wktL wBZ,
 hvi dtj `v`gx-`xi gta` w`t`Q NtU Ges th me w`lq wKLZ hv 0viv
 gvbj`li tKvb DcKvi bq eis `lvZmvab Kiv m`e nq | hv I Avj w`i
 AbgvwZ e`wZti`K Zviv Kv`iv tKvbifc `lvZmvatbi `lvZv ivtL bv | Iiv
 Aek`B Rv`b th, Gme evtR w`vi Lwi`Kvix`i Rb` AvtLivtZ wKQB
 cvevi tbB | Dnv KZ bv wBkó, hvi w`wbg`tq Zviv wbt`Rt`i`K w`wlv Kti`tQ,
 hv` Zviv Rvb`Zv!¹ (m`iv evKpivn, 2 t AvqvZ 101-102)
 Ggvbfvte Ab` AvqvZ ej v n`qtQÑ

وَمِنْهُمْ أُمَّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
 يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيُشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ
 مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾ (سورة البقرة : ٧٨-٧٩)

¹ wgv`v nv`xm I evtR tK`Qv Kwmbx fuz`Kti hviv Z_vKw_Z agtq wZvec`I wj`tL c0vi Ktib,
 Zviv m`eabZv Ae`j`b Kiv DvPZ | (Abev`K) |

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
 وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ
 جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا ﴿١٠٦﴾ (سورة الكهف : ١٠٣-١٠٦)

(١٠٦)

0(n bex) Avcb ej`b th, Awg wK tZvgv`i`i`K `lvZM0-tjvKt`i m`u`tk`
 Lei w`e hviv Zv`i mviv Rv`tbi c0Póvmgn ei ev` Kti`tQ? A_P fivtZv
 th, Zviv AwZ D`Eg KvRB Ki`tQ | GivB n`t`Q Avj w`i AvqvZmg`n`K I
 Avj w`i mv`lvZt`K A`KviKvix | dtj Zv`i mg`-Avgj wB0z n`qtQ |
 Avgiv Gt`i Rb` tKqvgtZi w`tb `wocvj v`lvov Kitev bv | Zv`i GB
 A`KwZi e`jv GKgv` Rvnbwg | tKbbv Zviv Avgvi AvqvZmg`n`K Ges
 ivm`j`i`K w`v`v`c KtiwQj 0 | (m`iv Avj -Kvnd, 18 t AvqvZ 103-
 106)

`j`xj mgn 0viv GK_vl c0wvYZ n`qtQ th, Zv`i gta` wKQztjvK wQj hviv
 Avj w`i AvqvZ mg`ni wKQz wKQz A`Kvi Ki`Zv Ges tKD tKD c`ivcvi
 g`w`w`v`q wBZ | wC0 cvt`Ki wBKU GK\_v wB0q tMvcb tbB th, Rv`njx
 h`Mi Dc`iv³ `fvtei AwKvix eis Zvi PvBtZl Kt`vi cKwZi tj`vKi
 eZ0vb h`M tgv`tUB Afve tbB |

39 | ewZj eBc` covi`bv Kiv Ges Avj w`i AvqvZmg`n`K `fi wbt`c
 Kiv

AvtRv`R ewZj eBc` μq Kiv Ges tm`tjv`K Avj w`i AvqvZmg`ni
 Dci `vb t`lqvi Rv`njx h`Mi `fve m`u`tk`m`iv evKpivq ej v n`qtQÑ
 وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى
 مُلْكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السَّحَرَ وَمَا
 أَنْزَلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِلَابِلِ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا

0Zv` i gta` Ggb KZK gL`Avt0, hviv Avj vwi wKZve m`u`K`GKUv fvmv
fvmv aviYv Qvov wKQB Avb ivtL bv| AZGe aYsm Hme tjvKt` i Rb`,
hviv mvgvb` A\_`DcvRfbi (nxb `r`_`nwm`j i) Rb` wbtRiv wKZve wj tL
Avj vwi wKZve etj Pwjj tq t`q| aYsm Zv` i tj Lbxi Ges aYsm Zv` i
DcvRfbi 0! (miv Avj -evKvi vn, 2 t AvqvZ 78N79)

GB AvqvZwU Bqv`x cxiNc`fiwvZt` i Df`l`k` bwhj ntqvQj | hviv
ivm`j j v m vj v`v Avj vBwn l qvmvj vj Gi `Yvej x`K Zv` i AvnacZ`
wUwKtq ivLvi wei`x c0ZeUK gtb Kti ivm`j i `Yvej x cwieZ0 Ki Zt
gbMov wKZvev`x wj tL Avj vwi wKZve etj c0vi Ki tZv`¹

40| Avj vwi cwi Kf bvtK I`wUcY`g`tb Kiv

Rvtnj x h`Mi tj v`Kiv Avj vwi m`wNcwi Kf bv l Zui Avt`k wbtlavej xi
gta` tKvb wKgz ev `i`wKzv tbB etj gtb Ki tZv`| Avj vwi cwi E
Ki Avtb Zv` i GB Ae`v eY0v c0t`1/2 etj bN

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ

كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ (سورة ص : ٢٧)

0AvmgvbNhgxb l Zb`a`w`Z tKvb wKQ`KB Avwg wboj m`w Kwi bvB|
hw l AvekYmx`i aviYv ZvB| hviv Kzlix Kti Zv` i Rb` aYsm, liv
Rvnbvugx0| (miv Qv`, 38 t AvqvZ 27)

Ab`T Avj vwi ZvAvj v etj bN

مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ مِيقَاتُهُمْ

أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ (سورة الدخان : ٣٩-٤٠)

0Avwg Avmgvb hgxb l Zb`a`w`Z tKvb e`tK tLjv`Q`j m`w Kwi bvB|
Avwg h_v`\_`Kvi tYB G`w`j`K m`w Kti wQ| wKs` l`i` i AvwKvskB Zv Rvfb
bv0| (miv Av`-`_`lvb, 44 t AvqvZ 38-39)

GZ0`ZxZ Avi l eU AvqvZ i tq`Q thLvfb ej v ntq`Q th, Avj vwi ZvAvj v
tKvb e`tKB webv wKgz t l webv Kvi tY m`w Kti wB| A_P Rvtnj x h`Mi
ewZj cS`k`i aviYv wQj ZvB Ges G h`M Gifc aviYv AtbtKB Kti
_v`K|

¹ Rvbn Avek`K th, cwi E Ki Avtbi tKvb AvqvZ tKvb w`w`0 mgq Dcj t`q| bwhj ntj l Zvi
uKg mKj h`M mKtj i Rb` c0hvR`| (Abjv`K)

wel qwU `xN`Avtj vPbvmtc`q| gYwv gta` i gta` AtbK`w`j wdiKv G wbtq
Avt`v`l eU SMov Kti tQ| Zte mZ` c\_`tmUvB hvi Dci D`st`Zi cU`g
h`Mi gbxl`MY ev mvj v`d Qvtj nxbMY c0Zw0Z wQ`j b, hviv Avj vwi c0ZwU
Kvth`w`Kgz l Kvi tY wekYmx wQ`j b| wtdR Bebj KvBtq`g in. Zui N

شفعاء العليل في مسائل القضاء والقدر والحكمة والتعليل

bvgK M0S` G wel tq we`wii Z Avtj vKcvZ Kti tQb| tmLvfb wZwb Avj vwi
c0ZwU m`w l Avt`kN wbt`l`tai wC0tb th wKgz, Kj`vY l dj v`dj mgn
wBwnZ i tq`Q, wewfbaAa`vq i Pbv gva`tg Zv mwe`v`i Avtj vPbv Kti tQb|¹
gYwv gta` i gta` H mg`-gvhnve mg`ni g`Z Avj vwi m`w l u`Ktgi gta`
ev`vi Rb` tKvbifc `qv, Kj`vY ev wKgz tbB| Zv` i aviYvg`Z wB`uvc
e`w`t`K l Avj vwi kw`-w` tZ cvt`b Ges cwi c0 e`w`t`K wZwb ml qve `vb
Ki tZ cvt`b| Avi l we`st`qi e`vcvi GB th, GB me gvhnv`ei tbZv` i
AtbtKB Avj vwi K Zui `Yvej x t`_tK cvK gtb Kti b|

Zv` i aviYvq Avj vwi mEyi mst`M tKvb `Y mst`h`M Kivi A\_`Zw`K
0mvKvi 0 (ZvRmxg) l ev`vi m`1/2 m`k (ZvKexn) mve`-Kiv| Zviv gtb
Kti b th, Avj vwi K `Ynxb mve`-bv Kiv chS-Zv l n`x` wekYm cYZv jvf
Ki tZ cvt`b| thgbN Zviv gtb Kti b th, Avi tki Dci Avj vwi Avw0vb,
AvKv`ki Dcti Avi tki Ae`vb, (Zui K_v ej v l ev`vi) gmvi Avj vBwnm
mvj vj mvt`\_`Kt`vcK`_b Ges Ab`vb` `Yvej x`K A`Kvi bv Kiv chS-
Kv`iv Zv l n`x` wekYm cYZv jvf Ki tZ cvt`b| Bebj KvBtq`g in. Gi
Avtj vPbv mvi mst`q`c Dcti wKQlv eY0v Kiv ntj v| cY`Avtj vPbv Rb`
Dctiv` wKZve `be`|

41| tdt`kZv l ivmj MY`K A`Kvi l Zv` i gta` cv`R` Kiv

Avj vwi ZvAvj v etj bN

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ

وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِحْنَا

كَذَّبْتُمْ وَفَرِحْنَا فَتَتَلَوْنَ . (سورة البقرة : ٨٧)

¹ GLvfb tj LK Avj vwi wewfbae`Yvej xi wKQzbgbv D`j l`Kti tQb| Ktj ei ep`xi f`q Zv ev`
t` l qv ntj v|

0ub0qB Awg gmvfK wKZve w`tqvQ Ges Zvicfi ch0qμtg ivmj MYfK
tc0Y KfiwQ| gwii qg cŷ CmvfK `úo c0vY `vb KfiwQ Ges ZvfK cweĀ
0AvZ00 0viv kv3 kvj x KfiwQ| Zte Avmj K_v nřjv GB th, hLbB fKvb
ivmj tZvgv`i KvfQ Ggb wKQz wbtq Avfmb hv tZvgv`i gbtcz bq,
ZLbB tZvgiv AnsKvi KfiQ| dtj AfbK bexfK tZvgiv wgv`v c0Zcbe
KfiQ I AfbK bexfK nZ`v KfiQ0| (miv Avj - evKviv, 2 t AvqvZ 87)

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ . (سورة البقرة : ٨٨)

0Zviv ej řZv th, Avgv`i ü`q Av`Qw`Z| (Bnv evfR K_v) eis mZ`
c0Z`vLvfbi Rb` Avj w Zvf`i fK Awfm`úvZ KfiřQb| Zvf`i Lp Af
msL`KB Cgvb GfbřQ0| (miv Avj -evKviv, 2 t AvqvZ 88)

miv Avj -evKviv 98 AvqvřZ Avj w etj bN

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ . (سورة

البقرة : ٩٨)

0th tKD Avj w, Zui tđikZvMřYi, Zui ivmj MřYi Ges wRelj I
wgKvBřj i kĀ` tm tRřb ivLřK th, Avj w mZ` c0Z`vL`vbKvixf`i kĀ`|0
(miv Avj -evKviv : 98)

Dctiv3 AvqvZmg0 0viv GK_v c0vYZ nřjv th, Bú`x I bvQviv`i tKD
tKD gvj vBKv I ivmj MYfK A`řKvi KiřZv Ges Zvf`i gřa` cv\_ř`
KiřZv| A_ř Zvf`i Kvi I Dcti Cgvb AvbřZv I KvDřK Awekřm
KiřZv| GRřb`B gřmj gř`iřK Avj w G aifřYi cv_ř` KiřZ vbtla
KfiřQb| Avj w Avj v etj bN

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا
فُتْرَاقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ . (سورة

البقرة : ٢٨٥)

0`řq c0Zcvj řKi cř| nřZ AeZřY`e`i (Anx) Dci ivmj I gřgbMY
wekřm `vcb KfiřQ| Zviv mevB Cgvb GfbřQ Avj w Dci, Zui
řdikZvMřYi Dci, Zui wKZvemg0 I ivmj MřYi Dci | (Ges Zviv etj b
th,) Avgiv Avj w ivmj MřYi tKvbiřc Zvi Zg` Kvi bv| Zviv etj th,
Avgiv iřb0 Ges cvj b KfiwQ| tn cřř| Zřg Avgv`iřK řřv Křiv|

tKbbv c0Z`veZ0 řZv řKej řZvgivB wBKřUB| (miv Avj -evKviv, 2 t
AvqvZ 285)

42| bex I ivmj ř`i e`vcvři evovemo Kiv

Avj w etj bN

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْفَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا
ثَلَاثَةٌ أَنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا . (سورة النساء : ١٧١)

0tn wKZvemY (Bqvú`x I bvQviv), řZvgiv 0řřbi e`vcvři evovemo Křiv bv
Ges Avj w m`úřK`mZ` Qvov etj v bv| gwii řřgi cŷ Cmv gmxn Avj w
ivmj I Zui Křřgv I Avř`k gvĀN hv wZwb gwii řřgi c0Z wbtřřc
KfiřQřj b| AZGe, řZvgiv Avj w I Zui ivmj MřYi Dci wekřm `vcb
Křiv Ges etj v bv th, Avj w 0wZb0| (Ggb ejv nřZ) wei Z nI , řZvgv`i
Kj`vY nře| w0qB Avj w GKgvĀ Dcvm`| 0Zui mřřb nře0 Gme weřq
nřZ wZwb cweĀ | (miv Avb-wbmv, 4 t AvqvZ 171)

mř0KZř e`vcvři evovemo Kiv hLb GZeo gnvvcv, ZLb mř0i e`vcvři
evovemo Kiv KZ eo Ab`vq| thgb gwZ`cRv, Aj x Avř wř qvi cRv cřřřZ
Kiv nřq `řřK| b0 Avj vBřnm mřřvg Gi Kř g thgb bvmi, řmvAv, Bqv_0
cřřřZi Ges Lřvbiv Cmv Avj vBřnm mřřvg Gi cRv Kři `řřK| řj řřKiv
Avj w Dcti Ggvb aifřYi Avř I eü AmZ`řřvc Kři `řřK|

43| bv řRřb SMov Kiv

wewřb0ai řřYi ře` Avř I Kms`řři wř B AÁ Rbmvari YřK hLb řKvb weÁ
nKcřř Avřř g H mKj kixqZ weřřvax KvřKg`nřZ wei Z `vKřZ etj b,
ZLb Rřřnj řj řřKiv wřř`i ekeZř`nřq Zvf`i mřřM SMovq wř B nq|
GÜv wbtmř` řn Rřřnj x hřřMi GKřw i wřř| Avj w Avgv`i řřK G e` Af`vm
ř`řK wbtla KfiřQb|
wZwb Bi kv` KfiřQbN

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجِبْتُمْ فِيهَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا

لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ (سورة آل عمران : ٦٥-٦٦)

0tn wKZveMY, Beṭnxg (Bqvù`x wQṭj b, bv bvQvív wQṭj b tm) m=úṭK©
ṭZvgiv Ah_v tKb ZK©Ki | A_P Avmj Ae`v GB th, Zvl ivZ I BÄxj
Zui cieZKvṭj bwhj ntqQj | ṭZvgiv wK wKQB eṢ bv? ṭ`L, th welṭq
ṭZvgvṭ`i wKQz Ávb AvṭQ tm welṭq ṭZvgiv SMov Kṭi _vṭKv| GLb th
welṭq ṭZvgvṭ`i tKvb Ávb tbB tm welṭq ṭZvgiv tKb AṭnZK SMovq wj B
n`Q| Avj w me Rvṭbb, ṭZvgiv wKQz Rvṭbv bv | (mṭv Avṭj Bgivb 3 t
AvqvZ 65-66)

Beṭb BmnvK I Beṭb Rvix Beṭb Aveṽm iv. Gi eivṭZ eY©v Kṭib th,
bvRivṭbi Lóvb I Bqvù`x cṭiwnZMY ivmj j w mvj vj v Avj vBwn
I qvmvj v Gi wBKU RgvṭqZ ntq Avṭcvṭl ZK©ii" Kṭjv| Bqvù`x
cṭiwnZiv ejj th, Beṭnxg Avj vBwnm mvj vg Bqvù`x wQṭj b| Aci cṭṭ
Lóvbiv ejj th, Beṭnxg Avj vBwnm mvj vg Lóvb wQṭj b| Avj w ZLb
Dcṭiv³ AvqvZ bwhj Kṭib|

44| Øṭṭbi e`vcvṭi bv ṭRṭbi ṭb K_v ej v

Rvṭnj x hṭMi Avieiv Ges Bqvù`x N Lóvbiv Øṭṭbi bvtg Ggb eú wKQz Pvj
Kṭi wQj hv Kievi úKg Avj w Zvṭ`iṭK ṭ`bub| Avieṭ`i AwakvskB
Beṭnxg Avj vBwnm mvj vg I BmgvCj Avj vBwnm mvj vg Gi Øṭṭbi Abjvix
wQj | wKŠ' Zvṭ`i gṭa` Avgi web j nvB (LvhiC) bvgK GK e`w³i Awieṭe
NUṭjv| tm Øṭṭb Beṭnxṭgi gṭa` eú cwieZ© NUṭjv| AṭbK iKṭgi
ṭe`AvZ Pvjy Kṭjv Ges tjvKṭ`iṭK gwZ©cRvq cṭiwpZ Kṭjv|
GZØ`ZxZ DṭUi Kv b ṭKṭU ṭQṭo ṭ`lqv, Avṭivṭbi AṭhM` ṭNvl Yv Kṭi
Ivo ṭQṭo ṭ`lqv, fvṭM`i Zxi eU³b Kiv cṭf³wZ Ab`vb` ṭṭekiv© KvṭR
Zvṭ`iṭK wj B Kivṭjv| mṭv AvbAvṭg G welṭq we`wii Z Rvbn hvṭe|

AZtcI Rvṭnj x Bqvù`x I Lóvbiv Zvṭ`i cxi cṭiwnZMYṭK Ges Cm
Avj vBwnm mvj vg tK cṭṭ Avmṭb eimṭqWj | GBme mvay mb`vnxMY
iKgvix ṭe`AvZ mgn Pvjy Kṭi wQj | B`QvgZ nvj vj -nvivg wbaṭY
Kṭi wQj | tjvṭKiv Zvṭ`i dZlqv MṭY Kṭjv Ges G mṭei AbjviY Kṭi Z
jvMṭjv| hw I Øṭṭb m=úY©ṭc Avj w Anxi Dci w³f³kxj | Zv KLṭbvB
tjvKṭ`i e`w³MZ ṭLqvj N L³xixi Abjvix ntZ cvṭi bv | AZGe cṭZ`K

e` hvi Dci wKZve I mṭw<sup>3</sup>Zi tKvb `j xj tbB, tmUv Zvi cṭj b I
AbjviYKvixi w ṭKB cṭZ`veiwZ<sup>3</sup> nṭe| Bqvù`ṭ`i GB e`N`fvṭei w³v
Kṭi Avj w eṭj bN

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُؤُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ
وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

﴿سورة آل عمران : ٧٨﴾

0Zvṭ`i gṭa` GK`j tjvK AvṭQ hviv (wṭRṭ`i wj wLZ) wKZveṭK wRn³v
0vív weKZ fvṭe cwW Kṭi, hvṭZ ṭZvgiv (I UṭK) Avj w³i wKZve eṭj gṭb
Kṭiv| wKŠ' Avmṭj Dnv (Avj w³i) wKZvṭei Ask bq| Zviv eṭj th, Dnv
Avj w³i wBKU ntZ| A_P Dnv Avj w³i cṭṭ ntZ ṭcṭi Z bq| Zviv ṭRṭb
i ṭb Avj w³ m=úṭK©g_v eṭj | 0 (mṭv Avṭj Bgivb 3 t AvqvZ 78)

th e`w<sup>3</sup> wKZve I mṭw<sup>3</sup>Zi `j xj mgnṭK wṭRṭ`i Pwiv` I ṭLqvj L³xixi
cṭṭ e`vL`v`ṭb cṭE nq, tm e`w³ Aek`B Dcṭiv³ AvqvṭZi gg©Abṭvqx
wRn³v weKZKvixṭ`i `j fy³ nṭe| Ávbx cwKṭ`i Aek`B Rvbn AvṭQ, th
eZṭvb hṭM i wPZ ag³ cy`Kw`i gṭa` GB aiṭYi AmsL` gvmvṭaj `vb
jvf KṭiṭQ, kixqṭZi hvi tKvb wfv³E tbB| ewZṭj i e`vcK nvjv I
ntKi A`úóZv ntZ Avj w³i wBKU Avkṭ PvB|

45| wKqvgZṭK A`Kvi Kiv

Zviv ciKvj ṭK A`Kvi Kṭi Zv Ges ciKṭj Avj w<sup>3</sup>i mṭ½`x`vi, mKṭj i
cṭRṭeb jvf I RvbnZ³Rvbnv³ m=úṭK©bexṭ`i ew³ weeiYmgnṭK Zviv
w³v cṭZcb³KiṭZv| G welṭq Avj w³ eṭj bN

فَلْهُنَّ نَبِيئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (١٠٣) الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ
يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (١٠٤) أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا (١٠٥) (سورة الكهف : ١٠٤-١٠٥)

(tn bex) 0Av³cb ejṭ th, Awg wK Zvṭ`iṭK ṭwZM<sup>0</sup>-tjvKṭ`i m=úṭK©
ejṭev hviv Zvṭ`i mviv Rxṭbi cṭPóvṭK eiev` KṭiṭQ? A_P aviYv Kṭi
wṭṭqṭQ th, Zviv LṭB tbKxi KvR KṭiṭQ| Hme tjvṭKiv Avj w³i AvqvZ
mgn I Zvi mwnZ `x`viṭK A`Kvi KṭiṭQ| Zvṭ`i Kgṭgn w³ōj ntq

tMtQ| tKqvgtZ Zvt`i Rb` tKvb lhb Kie bv|0 (miv Kuvvd, 18 t AvqvZ 104-105)

Ab`T Avj w eTj bN

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ يَمُوتَ بَلَىٰ وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ

كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ (سورة النحل: ٣٨-٣٩)

0tj vtKiv Avj w bvTg kc_ Kti etj th, Avj w KLtbvB gZ e`w<sup>3</sup>i cpi`l vb NUvteb bv| n`u, Avj w i l qv`vB h_v_φ wKŠ`AwAkvsk tj vK Zv Rvtb bv| hviv D<sup>3</sup> w elTq gZwetiVa Kti Zvt`i tK PvMm t`wLlTq t`qvi Rb` Ges KwidiMYB th wgv`vev`x tm K\_v RwbTq t` l qvi Rb`B (AwigGlv NUvtev) | (miv Avb-bvbj , 16 t AvqvZ 38-39)

eZ@vTb GB aiTYi Rvtjnx AvKx`vi tj vtKi tgvTUB Afive tbB|

46| Avj w wPvi w`etmi gwij K GB AvqvZtK wgv`v gtb Kiv

Zviv Avj wK wPvi w`etmi gwij K wnmvte weklm KiTzv bv eis 0gwij K Bqv l wgi`xb0 GB AvqvZtK Zviv wgv`v gtb KiTzv| Glv tmB grv wPvti i w`b, th w`b Avj w c0Zw ew`vtK Zvi fiv KvR mgtni cj`vi l g` KvR mgtni e`jv w`teb| eZ@vb hTm`iay wPvtiKB bq, eis tLv` tKqvgZ w`em l RvbZNRvnbvTgKB tj vtK A`Kvi KiTz`i i` KtiT0|

47| tKqvgtZi w`tb tKvbifc eUz; l mpcwi k KvTR j wMte bvN GB

AvqvZtK wgv`v gtb Kiv

Rvtjnx hTmi tj vtKiv cweT` Ki AvTbi wbtg<sup>3</sup> AvqvZtK wgv`v c0Zcbe Kti wQj N

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا

شَفَاعَةَ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ . (سورة البقرة: ٢٥٤)

0tn weklmMY| Awig tZvgt`i tK th i`wR w`tqvQ Zv t\_tK (Avj w i v`vq) e`q Ktiv, tmB PovS`w`b Avmvi cte`th w`b AvTcvl tKvbifc tePvtKbv, eUz; mpcwi k wQB \_vKte bv| (GB me) mZ` A`Kvi KviMYB cKZ hwij g ev mxgv j sNbKvi x| (miv Avj -evKpivn 2 t AvqvZ 254)

0kvdvAvZ ev mpcwi k bvB0 G K_vi A_©tKD KvTiv Rb` tKvbifc mpcwi k KiTz cviTe bv, tKej tmB e`w³ Qvov Avj w LjKx ntq hvTK AbgvZ t`teb|

Dctiv³ wZbw weTKlTYi Dtj l`Kivi KviY, gvbl mvaviYzt D<sup>3</sup> wZb DcvTqB ci`uiTK mrvh` Kti \_vtK| GLvtb Bkiviv Kiv ntqT0 th, tKvb cKvtiB gvbl gvbtli Rb` tKqvgtZi w`b tKvbifc mpcwi k ev mrvh` KiTz cviTe bv| bv AwR` tj bt`tbi gva`tg, bv eUzi mrvh`i gva`tg, bv tKvb mpcwi kKvixi mpcwi tki gva`tg| eis mKj mthwMB H w`b eU`vKte| Avj w e`Zx mrvh` c0`Bvi`j Avi tKv_vl tbB|

48| kvdvAvTzI fj A`MhY Kiv

Zviv miv hTmi`tdi wbtg<sup>3</sup> AvqvZtKl wgv`v tftewQj N

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (سورة

الزخرف: ٨٦)

0Avj wK tQto Zviv Ab` hvT`i tK WvTK, Zviv kvdvAvTzI AwAKvi i vtL bv| Zte n`u, hviv gtbNc0TY Zvl nT`i mV`l w`tqT0 (Zviv e`ZxZ) hw` l Zviv GK_v wbtRivl Rvtb0| (miv Avh-hTli`d, 43 t AvqvZ 86)

Zviv hvT`i tK WvTK, Zvt`i gta` AvT0 gvj vBKv, Cmv Avj vBvnm mvj vg, l hvTqi Avj vBvnm mvj vg Ges Ab`vb` AmsL` Kw Z e`w<sup>3</sup> hvT`i tK Zviv Zvt`i Rb` kvdvAvZKvix etj gtb Kti |

AvRtKi w`tbl Avgiv t`LtZ cvB, gwZP mvgtb tj vtKiv`wotq \_vtK| Zvt`i tK wa`vi w`tj Rlqvte etj Gt`i tK tZv Avgiv gvej ev Dcm` gwlb bv eis kvdvAvZKvix gtb Kwi | Kei cRvix gwij g Avi gwZ`cRvix Agmwij g wK GKB avi Yvq weklmx bq ?

49| Avj w i Aj xt`i tK nZ`v Kiv

Avj w i Aj xt`i tK nZ`v Kiv Ges mgvTRi b`vq wPvi K tj vKt`i tK nZ`v Kiv Rvtjnx hTmi Ab`Zg e`N`fve wQj | Avj w BqvU`xt`i m`T0 etj bN

وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمُسْكِنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ . (سورة

البقرة: ٦١)

0Zv` i Dci j v`Abv, `wii` * AwcZ ntjv, eis Zviv Avj wai tµvtai wKkvi
ntjv | GUv GRb` th, Zviv Avj wai AvqvZmgntK A`Kvi KiZv Ges
bex` i tK Ab`vqfvte nZ`v KiZv | wbi š` Aeva`Zv I mxgv jsNtbi
Rb`B Zv` i GB cwii YwZ eiY KiZ ntj w | (m+ v Avj -evKvi vn 2 t
AvqvZ 61)

Gwbfvte Avil eü AvqvZ itqtQ thLvfb eYBv Kiv ntqtQ Aweklµx,
Rvtnj I mxgv jsNbKvixt` i nvZ bex ivmj I Zv` i GKwbö Abyvix I
nt° i w` tK AvnYvbKvixt` i tK wKfvte KZ i Ktgi j v`Abv tcvntZ ntqtQ |
DµšZ gnvµš xi tkb e`w³MY, Zv` i ghP vevb Avtj gMY gvby tK ntKi
`vl qvZ w` tZ wMtq GZ tekx `yNKtói mµšLxb ntqtQb th, BwZvntmi
cvZv gmxij B ntq tMtQ | Zte mvšpov GB th, Avµqv tq wKivg I Zv` i
Abyvix gwgbMY hw` I cÜg Ae`vq `yL eiY KtqtQb, wKš` i f cwii YwZ
Zv` i Rb`B | thgb Avj wai etj bN

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا
فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ . (سورة هود : ٤٩)

0G mewKQz Mvtqtei Lei Avng tZvgvi wBKU Anx cwMtqU, BwZcfeZwg ev
tZvgvi KI tgi tKD Zv RvbZv bv | Zwg `ah`avi Y KiZ `vKv | tKbbv
Aek`B tkl cwii YwZ gEYKx` i Rb`B | (m+ v ü` 11 t AvqvZ 49) |

Qnxn eL`vix I gmnj tgi nv`xµm itqtQ th, hLb ivmj j wai mvj vj`v
Avj vBwn I qvmj vj`v tivg mgitUi `ievfi Zui `Z cvvtj b ZLb tivg mgitU
ivmj i mvj vj`v Avj vBwn I qvmj vj`v Pwi T Rvbi Rb` Zui `Kgb
gkwi Kt` i Zje KiZ b | wRtAm KiZ b, tZvgv` i I Zui gta` hµxi
Ae`v wK? Zviv DEti ejj, Ae`v cwieZBkxj | nvi wRZ `µct`B ntq
`vK | tivg mgitU (wii wKqvm) ej tjb, ivmj t` i Ae`vB GiKg | Zte
tkl cwii YwZ Zv` i Rb`B | thgb e`tii w` b Avj wai gmnj g` i mrvh`
KiZ b | wKš` I ut` i w` b Zv` i tK cix`vq tdj tjb | Gici Bmj vg
mµúYµfc wRq jvf bv Kiv chS-gmnj giv KLtBvB ci wRZ nqwb |

hw` ejv nq th, ebx CmBtj i bexMY Zv` i KI tgi nvZ Ab`vqfvte
wbnZ ntqtQb, tmK_v ce@ZP AvqvZ mgfn Avj wai weeZ KtqtQb | wKsev
awgR tjvKt` i Dci Avj wai `p tjvKt` i tK ivR`wZK `lgZv `vb Kti
`vKb | thgbN 0eLZ bQiü ebx BmBj t` i Dci kvmb `lgZvi AwKvix
ntqUj | thgb Kwidi gkwi KMY Ges Bqvü`xNLpovbMY KLbl KLbl

gmnj g` i Dci wRq jvf Kti `vK | Dcti ejv ntqtQ th, wbnZ bexMY
wRnv` knx` gwgb` i gZB | thgb Avj wai etj bN

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا
وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾
فَاتَاهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

(سورة آل عمران : ١٤٦-١٤٨)

0Ggb KZ bex hµK KtqtQb, hµt` i mstM eü Avj wai qvj v wQz b | Avj wai
ct_ Zv` i KZ wechQ NtUtQ wKš` Zviv nrxbej nbwb, `p nbwb, wKsev
bZ nbwb | Avj wai `ah`kxj e`w³t` i tKB fvj evtmb | Zv` i gL tKvb K_v
wQj bv tKej gw` GKwU t`vqv Qvov, c`fytn | Avgv` i `bvntjv Ges
evovewo mgntK Zwg `lgv Ktiv | Avgv` i c` hMj m`p ivtLv Ges mZ`
cZ`vL`vbKvixt` i Dci Zwg Avgw` Mtk mrvh` Ktiv | AZtci Avj wai
Zv` i tK BnKvjxb I ciKvjxb cj`vi `vb Ktib | Avj wai
mrKgRj t` i tK fvj evtmb | 0 (m+ v Avtj Bgivb 3 t AvqvZ 146-148)

Avi GUvtZv Rvbv K_v th, gmnj g` i gta` hv` i kvnv`vZ eiYi tmšfW`
ntqtQ mvavi Yfvte gZi eiYKvixt` i tPtq Zviv AtbK ghP vi AwKvix |
thgb Avj wai etj bN

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزُقُونَ . (سورة آل
عمران : ١٦٩)

0hviv Avj wai ct_ wbnZ ntqtQ Zv` i tK gZ gtb Ktiv bv | eis Zviv
Zv` i cÜZcvj tKi `wotZ RweZ I RweKvcÜB0 | (m+ v Avtj Bgivb, 3 t
AvqvZ 169)

gwgb` i cÜZ Aweklµx` i AvPiY eYBv KiZ wMtq Ab`T Avj wai etj bN
قُلْ هَلْ تَرَبُّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ
مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ . (سورة التوبة : ٥٢)

(tn ivmj) 0AvwB (I t` i tK) etj w` b th, tZigiv Avgv` i Rb` kvnv`vZ
A_ev wRq `µUj th tKvb GKwUj Rb` Atc`v KiZv | Avi Avgiv

AZGe Bqvú`x Lpóv`i i`i Dci gnywj g`i weRq BwZcfe`Zv`i Dci eLZ bQti i weRtqi gZ bq| thgbN Avntj wKZve`i A`b`K etj \_v`K th, gnyv`\$` mvj vAvj vBin l qvmvj vq I Zui Abyvixiv Avgv`i Dci Rqj vf Kti`Q Avgv`i cv`ci Kvi`Y| Avmtj Avgv`i 0xb AZ`S-mwK l w`b`f`Rvj |

Bnv gj Zt GKwU evfR avi bv| tKbbv eLZ bQi bej| tzi `vex Ktiwb| tm atg`Rb` h`K Ktiwb| tm Bqvú`x`i i`K gnyv Avj vBinm mvj vtgi ag`Z`vM Kti Zvi atg`AvmtZ etj w| eis Zvi GB nvjv wQj j`Uiv l WwKvZi nvjv vi b`vq| GUv KLt`bvB tmB gnvbexi Rqj v`fi gZ bq, w`wb bej| tzi `vex Kti`Qb| gvb| tK tmB `vex t`g`b tbevi Avn`vb Rwb| t`q`Qb| Zv`i`K `wbqv l AvmlivZi g`z`j i c_ evZtj w`t`q`Qb| m`m`sev` l Rvnbv`vtgi f`q` t`wL`t`q`Qb| AZtci Avj vAvj Zv`K m`v`v`h` Kti`Qb Ges 0xb weRq j vf Kti`Q| mstM mstM Zui we`i`vaxiv ch`P`-n`q`Q| tgvUK_v Awekjmx`i Dci wekjmx`i weRq wPi`šb| thgb Avj vAvj v etj bN

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ (سورة الفتح : ٢٢-٢٣)

0hw Awekjmxiv tZvgv`i mstM j ovBtq AeZxY`nq, Zvntj Aek`B Zviv wCQznUte| AZtci Zviv tKvb eUzev m`v`v`h`Kvix wKQB cvte bv| Avj w`i GB wba`w`i Z w`bqg weMZ w`b t`\_`K P`j AvmtQ| Zwg KLt`bvB GB w`bq`tg`i e`wZ`m`g` t`L`te`bv| 0 (m`i`v Avj -dvZv`n`48 t AvqvZ 22-23)

wKŠ` Dctiv`3 weRq j v`f`i Rb` Ave`w`K`K ceRZ`n`j`v Cgvb mwK n l qv, hv Avj vAvj l ivm`j`i Avb`M`Z` e`Z`x`Z` m`e`e` bq| hLb we`f`b`e`c`v`t`ci Kvi`Y Cgvb I`wC`Y`n`te ZLb Zvi c0Zdj l tZgwb nte| thgbN Duf`i h`x` n`t`q`Qj |

Aveytnviqviv iv. n`Z Qnxn nv`x`Q evY`Z n`t`q`Q th, ivm`j`i Kixg mvj vAvj vBin l qvmvj vq Bi kv` Ktib th, Avj vAvj h`w`j`g`i`i`K`B` w`K`j` w`t`q` _v`K`b| Zvici hLb atib Avi tKvb g`z`B` ti`nvB` t`_`b`bv| Avj vAvj v etj bN

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ . (سورة هود :

0tKvb h`w`j`g` Rbc`\_`K` hLb Avj vAvj v cvKovl Ktib, ZLb GwbfvteB cvKovl Kti \_v`Kb| w`b`Q`B` Zui cvKovl AZ`S-KwB gg`0` (m`i`v u` 11 t AvqvZ 102)

AZGe wq`\_`vev`x` K`\_`v`vix` hviv, Zv`i` abNt`\_`š`j` Z` h`Z`B` tekx`\_`v`K`K` bv` t`K`b, Zv`i` me` w`K`Q`B` w`b`w`D`y` n`t`q` h`v`te| mgv`R` t`e`P`_`v`K`te` t`K`ej` Zv`i` e`_`bv`g` l` w`b`_`vev`_| Giv thgb ZvovZwv Duf, tZgwb ZvovZwv G`i` c`Z`b` n`q`| thgbN (wq`_`v` bexi`\_`vex`\_`vi) Avml`qv` Avbvmx, gnyvqj`v`g`v` Kvhve, nvti`Q`_`v`t`g`_`x, eveK`L`ig`x`c`0`j`_|

c`P`v`š`i` be`w`M`Y`i` Rxe`b` e`u` wec`\_`N`g`ny`e`Z` G`m`t`Q` i`a`g`v`i` Zv`i`i`K` cix`P`v` Kievi Rb`| tKbbv Avj vAvj cix`P`vi gva`tg`B` Zui ev`_`v`i`i`K` ghe`Z` l` LwU` Kti` t`\_`b` Ges P`iv`M`v`t`Q`i` gZ` m`t`g`B` Zui` Cgvb`K` weKw`K`Z` Kti` t`\_`b`| Avj vAvj v etj bN

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءَ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا . (سورة الفتح : ٢٩)

0gnyv`\$` Avj vAvj ivmj Ges Zui mnPiMY Awekjmx`i Dci Kt`Vi, wKŠ`w`b`R`iv`ci`_`t`i` m`v`b`f`v`Z`k`j`| Zwg Zv`i`i`K` Avj vAvj Ki`Y`v` l` m`š`w`b` j`v`f`i` Rb` (c0Qb) i`K`N`m`R`\_`v`q` i`Z` t`\_`L`te`| Zv`i` i`P`n`v`i`q` w`m`R`\_`vi` w`P`y` t`\_`L`z` cvte| Zv`i`v`Z` Zv`i` e`Y`0`v` Gifc Ges Bw`A`j` Zv`i` Kiv`Gifc` t`_`q`v` n`t`q`Q, thgbN GKwU P`iv`M`v`Q, c0`tg` Zvi`AsK`f`iv`M`g`n`q, Zvici`m`t`g`Zv`kw`3`m`A`q`Kti` l`k`3`n`q`Ges`GK`m`g`q`w`b`R`c`v`t`q`\_`w`v`t`Z`m`P`l`g`n`q`| Pvlx`G`z`AZ`S`\_`L`j`x`n`q`h`v`Z`Avj vAvj Zv`i` 0viv`K`w`d`i`i`i`A`S`R`0`v`m`w`K`tib| Avj vAvj v Cgvb`vi` l`mr`K`g`R`j`j`i`Rb`_`P`l`g`v` l`D`E`g`c`j`\_`v`i` l`q`v`v`Kti`Q`b`0` (m`i`v`Avj`-dv`Zn,`48` t`Avqv`Z`29)

Dctiv`3`D`\_`vni`Y`GRb`\_`th,`bex`_`i`Abyvix`c0`g`w`_`t`K`Zviv`B`n`t`q`_`v`K` hviv`mgv`Ri`_`e`P`\_`t`K`Y`x`|`c`ti`m`t`g`Zviv`kw`3`m`A`q`Kti`\_`v`K`b` l`weRq`j`v`f`ab`\_`nb`|

Ab`Avqv`Z`Avj vAvj g`y`g`b`i`j`\_`P`i`Kti`etj`bN

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْتِمُ الْبَاسَاءِ
 وَالضَّرَّاءِ وَزَلُّوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
 قَرِيبٌ . (سورة البقرة : ٢١٤)

0tZvgiv wK GZ mntRB RvbtZ hvte etj tftt wbtqtQv? A_P tZvgvt` i
 ce@Z#`i gZ KwWb `tLNKóNtKk I fvgKú m`k wec`vc` mg#ni
 wKQB tZvgvt` i KvQ Avtmwb? hvi dtj ivmj I Zui msMxiv ej tZ eva`
 ntqitj b 0Klb Avj wai mrvnh` Avmte0| tRtb ivtLv, Avj wai mrvnh` AZxe
 wBKUeZ0| (miv Avj -evKvi vn 2 t AvqvZ 214)

Dctii we`wi Z Avtj vPbvq GK\_v c0wYZ ntjv th, nKcšk I Zvt` i
 mrvnh`Kivxt` i hj y Kiv Rvtnj x h#Mi i wZ, hv G h#MI Pj tQ|

50| wReZ I Zv_tZi Dci Cgvb

0wReZ0 GKwU c0Zgvi bvg| cwii fwi K At`Avj w e`ZxZ mKj gv0ey tKB
 eSvtbv nq| 0Zv_Z0 A_mKj ai tYi ewZj | PvB tm gv0ey tnvK ev Ab`
 wKQ| G `0Ui Dcti Cgvb Avbvi A\_0 ai tYi ntZ cvt| `0UtKB c0KZ
 At`gv0ey ev Dcm` etj wekym Kiv Ges Avj wai Bev tZ Zvt` i tK
 kixK Kiv| `BND³ 0wReZ0 I 0Zv_Z0 c0hZ mKj c0Kvtii ewZj
 gZv`tkP AbymiY Kiv| Zte c0tgv³ e`vL`vB AwAK msMZ| GRb` th,
 Zviv Avj wai mstM D³ `B e`tk kixK KitZv Ges wMrv`v KitZv|
 c0Zgv I Zv_tZi Dci Cgvb Avbv Ges gnmj gt` i Dci gkwi Kt` i
 c0avb` t` I qv Rvtnj x h#Mi Ab`Zg i wZ wQj | Avj wai Bqvú`xt` i m0utK⁰
 etj bN

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيحًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَالطَّاعُوتِ وَيَقُولُونَ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا . (سورة النساء : ٥١)

Avvwb wK j #` Ktibwb Gme tjvKt` i w`tk? hviw wKZvti wKQz Ask
 tctqtQ (A_# Zvl ivZ) Zviv (Avj w#K gvovi `vex Kiv m#Ei) wReZ I
 Zv_tZi c0Z Cgvb GtbQ Ges Kwidi t i tK ej tQ th, tZvgiv
 gvgbNgnmj gt` i PvBtZ AwAKZi mrc_ c0B| (miv Avb-wbmv, 4 t AvqvZ
 51)

Dctiv³ AvqvZwU kvtb b#j t lú` h#x wech#qi ci cbivq ivmjz w
 mv. Gi wei`tx t#wtq tZjvi Rb` KivBkt` i mstM AvZvZ Kivi

`j wfmwU wbtq úqvB web AvLZve I Kv0Ave web Avki vd bvgK `B Bqvú`x
 tbZv Zvt` i mv½ cv½ wbtq ivmjz w wj wv Avj vBw I qvmvj w Gi m½
 mntwMzv Pw³ fsM Kti g°wfgtL i l qvbn nq Ges KivBk tbZv Avev
 mjdqvbi m½ mv#vr Kti| Avev mjdqv Zvt` i tK D0 Af`_0v `vb
 Ktib| m½x Ab`vb` Bqvú`xtK KivBkt` i wevfbejtj vtKi evoxZ`_vKvi
 e`e`v Kti| ZLb g°vevmxiv Zvt` i tK c0eKti th, tZvgiv wKZveavix,
 gnv#s I wKZve AvbqbKvix| AZGe tZvgiv th Avgvt` i m½ tauKvevR
 KitZ Avtmwb, Zv Avgiv tKgb Kti e#tev ? AZGe tZvgiv hw`
 Avgvt` i tK tZvt` i mstM wbtq h#x tei ntZ Pvl, Zvntj GB `0U
 c0Zgvi wBKU wMrv`v Ktiv Ges Gt` i Dci Cgvb Avt| Kv0Ave ZvBNB
 Kitjv| AZtci tm g°vevmxtK j #` Kti ejj, tZvgvt` i gta` w kRb I
 Avgvt` i w kRb Gtm KvevNtii mstM `N`^eK tPtc ati `wvte Ges
 kc_ cotte GB etj th GB gungwšZ Mtni gwj tKi bvtg kc_ Kiv0 th,
 Avgiv mKtj meRw³ wbtq gnv#st` i wei`tx j ovB Kitev| Zvi c0ve
 gtZ mevB ZvB Kitjv| cwitktl Avevmjdqv Kv0Ave tK etj b th, Avvwb
 Ggb GKRB e`w³, wvwb Avj wai wKZve (Zvl ivZ) cto`_vtKb Ges Ab`tk
 wKwL`\_vtKb| Avgiv gt`_wKQB Rvwb bv| Av`Qv ej #` tZv gnv#st` I
 Avgvt` i gta` tK mWk ct_ ev m#Z`i wBKUeZP ct_ AvtQ ? Kv0Ave
 etj N tek, Zvntj Avcbvt` i atgP e`vL`v w`b| Avevmjdqv ej tj bN
 Avgiv Avgvt` i tmiv DU\_wj tK nvrxt` i Rb` hten Kti`_wK, Zvt` i `#
 cvb KivB, tgnvbw`vix Kw, Ktq`xt` i gy³ Kw, AvZwqZv m0úK<sup>0</sup> i #`v
 Kw, Avgvt` i c0Zcvj tKi GB Mn (KvevMn) ms`vi Kw I Zvl qvd Kw
 Ges mektl Avgiv cweT nvi vtgi AvaevMx|

c#vš#i gnv#st` Zvi evcN`v`vi ag°Z`wM Kti tQ, AvZwqZv m0úK⁰ wQbe
 Kti tQ| Avgvt` i 0xb ntjv c0Pxb I gnv#st` i 0xb ntjv bZb| Gme i tb
 KvAve DEti ejj th, Avj wai Kmg! tZvgivB gnv#st` i tPq AwAKZi
 tn`vtqtZi ct_ AvtQv| ej vevúj, Gw tct#tZ Dctiv³ AvqvZ bw#j nq|

51| m#Z`i Dcti w#\_vi AveiY t` I qv

Avntj wKZve Bqvú`xNlvb` i t` i m0utK⁰ Avj wai etj bN

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ . (سورة
 البقرة : ٧١)

0tn wKZveavixMY! tZvgiv me wKQz Rvbn mZjI tKb mZ" tMvcb KiZQv
 Ges Zvi Dci wq_vv AveiY Qov"Q ? (miv Avtj Bgivb 3 t AvqvZ 71)
 GLvfb Bqvû`xNLpovb`i t`i mZ" tMvcb Kivi Pivw Zvrch`ntZ cvti |
 thgbN GK t ZvIivZ I BwAtj i gj M0S' i`e`j | `B t Zviv gL
 BmjvgfK `Kvi Kti I gbrtdKxK tMvcb Kti | wZb t gmv Avj vBinn
 mvj vg I Cmv Avj vBinn mvj vg Gi Dci Cgvb Avfb, wKS' gnv`\$
 mvj vAv Avj vBinn I qvmvj vAv tK Awekym Kti Ges Pvi t gnv`\$ mvj vAv
 Avj vBinn I qvmvj vAv Gi wimvjvZi mZ'ZvK gfb gfb wekym Kti,
 wKS' gL wq_vv etj |

52 | mZ'K c0Ztiva Kivi Rb" mvgwKfvte ZvK `Kvi Kti tbi qv
 wBR gvhvtei Dci tMvovx wK ti tL mZ'K c0Ztiva Kivi Rb" Avntj
 wKZveMY Zv`i tj vKt`i tK wKfvte cwi Pwj Z KiZv, Zvi cwi Pq wqj te
 wbtg`3 AvqvZn

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ
 وَآخَفَرُوا آخَرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ ﴿٧٣﴾

(سورة آل عمران : ٧٢-٧٣)

0wKZveavix`i GKwL `j etj th, gvgb`i Dci hv bwhj ntqtQ A_w
 Ki 0Avfbi Dcti tZvgiv w`bi tejvq Cgvb c0k0 Ktiv Ges w`bi tktl
 Dnv c0vLvb Ktiv, nqZ ev GtZ gvgbiv cpivq wdti Avmte| Zte
 (mvearb) hviv tZvgv`i 0xtbi Abyvix (Bqvû`x wKsev Lpovb) Zv`i tK
 Qrov Ab` KvDfK wekym Kitebv0 | (miv Avtj Bgivb 3 t AvqvZ 72-73)
 D`3 AvqvZi kvfb bhj m`utK`hmvb I m`j x iv. etj b, Lvqeti i 12 Rb
 Bû`x agfbZv G wel tG KkGZ ntj b th, Avgv`i gta` tKD tKD w`bi
 c0gvstK gL gL Bmjvg M0Y Kite I tktli w`tK Kdix Kite|
 AZtci gmvj g`i mstM ej te Avgiv Avgv`i Hkx wKZvemg` t`tLwQ I
 Avgv`i Avvj g`i mstM Avtj vPbv KtiwQ | ZvZ gnv`\$ mvj vAv
 Avj vBinn I qvmvj vAv I Zvi 0xbtK wq_vv tctqvQ | Ggvbfvte Avgiv KiZ
 _vKtj gmvj giv m`tn cto hvte Ges ej te wKZveavixiv tekx we0vb |
 Zviv gnv`\$`i mvj vAv Avj vBinn I qvmvj vAv PivBZ eo Avtj g|0 AZGe
 GBfvte mtg Zviv Bmjvg Z`vM Kti Avgv`i atg(Bqvû`xNbvQviv) Ptj
 Avmte|

53 | bex`i i t`ei Avmb t`l qv

Avj w etj bN

مَا كَانَ لِيَشِيرَ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ
 ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ (سورة آل عمران : ٧٩-٨٠)

0tKvb gvb`i i Rb" Bnv tkvfb bq th, ZvK wKZve, wKgz I bej qZ `vb
 Kivi ci tm tj vKt`i tK ej te th, tZvgiv Avj w`tK tQto Avgvi tMvj vg
 etb hv | eis tm ej te th, tZvgiv mevB Avj w`l qvj v ntq hv | GRb"
 th, tZvgiv tj vKt`i tK wKZve w`v w`tq \_vKv Ges Zv Aa`qb Kti
 _vKv | tm tZvgv`i G wbt`R I w`te bv th, tZvgiv gvj vBkv I bex`i tK
 ie ev c0Zcvj K wmvte M0Y Ktiv | tm wK tZvgv`i tK gmvj g ni qvi
 cti cpivq Kwidi ntZ ej te0? (miv Avtj Bgivb, 3 t 79N80)

Be`b BmnvK `xq mbt` eY0v KtiQb th, bRivbevix Bqvû`x I Lpovb
 agfbZvMY ivm`j Kixtgi mvj vAv Avj vBinn I qvmvj vAv `ievti nwiRi ntj
 wZvb Zv`i tK Bmjvgti `vlqvZ t`b | DEti Zviv ej jN 0 tn gnv`\$,
 Zvg wK gfb Ktiv th, Avgiv Bev`Z Kitev thgb Lpovbiv Cmv Be`b
 gviBqvgtK Kti _vK? Dcw`Z GKRB Lpovb m`0 G K_vi cpi`w3 Kti
 wRtAm Kiti vN gnv`\$ mvj vAv Avj vBinn I qvmvj vAv Zvg mZ`B wK ZvB
 Pvi? DEti bex Kwig etj b, 0Avig Avj w`i wBKU Avktq w`v KivQ
 Mvqi "j w`i Bev`Z Kiv ntZ Ges Ab`tK G KvRi uKg Kiv ntZ | Avj w
 GRb" Avgv`K cvvwb Ges GRb" wZvb Avgv`K wbt`R t`bvb0 | GB mgq
 Dctiv`3 AvqvZ bwhj nq |

54 | Avj w`i wKZvtei ka mgatK `vbPiz Kiv

Bqvû`xt`i m`utK`Avj w ZvAvj v etj bN

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ
 مُسْمَعٍ . (سورة النساء : ٤٦)

0Bqvû`xt`i Rb" KZK tj vK (ZvIivZi) K_v wj tK `vbPiz Kti Ges
 etj Avgiv i`bjvg I Agvb` Kijvg, ZvgI i`tbv, bv tkvbi gZ | (miv
 Avb-wbmv 4 t AvqvZ 46)

وإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُنُومُنْ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ
 الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ . (سورة
 البقرة: ٩١)

Avj v̄i bwhj KZ cvK KiAv̄bi Dci Bqv̄v̄x̄ īt̄K Cgvb Avb̄Z ejv
 nt̄j Zviv et̄j w̄Qj th, Avgiv t̄Kej gv̄l̄ w̄ek̄l̄m Kītev H ē-i Dci hv
 Avgv̄t̄ i Dci bwhj nt̄qt̄Q (A_Ⓢ Zvl ivZ) Ges Dnv ē-Zx̄Z me w̄KQ̄t̄K
 Zviv c̄Z̄vL̄vb Kīte| A_P KiAvbB c̄K̄Z nK w̄KZve hv Zv̄t̄ i
 (Zvl ivZÑBw̄Aj) mZ̄Zv c̄OZcb̄eK̄ti _v̄t̄K| (tn bex) Av̄cwb ej̄b th,
 ōt̄Zvgiv hv̄ m̄w̄Z̄Kv̄t̄i Cgvb̄ vi nl, Zvnt̄j t̄Kb Bw̄Zc̄t̄ēb̄ex̄t̄ īt̄K nZ̄v
 K̄ti w̄Q̄t̄j b̄ŵ? (m̄iv Avj -evK̄ivn, 2 t AvqvZ 91)

63| Bev̄ t̄Zi ēv̄cv̄t̄i ev̄vew̄o Kiv
 thgb Zviv Av̄i iv c̄F̄w̄Z w̄ t̄b t̄ivhv cvj b KiZ w̄b̄t̄R̄t̄ i c̄Ŵ| t_̄t̄K|

64| Bev̄ t̄Z Kgv̄Z Kiv
 thgbñ KīvBk est̄ki tj̄v̄t̄Kiv nt̄3/4i mgq Ab̄vb̄t̄ i b̄vq Avivd̄v̄Zi
 gq̄v̄t̄b Aēvb̄ (DKzd) bv K̄ti gh̄w̄ij dvq Aēvb̄ Kīt̄Zv Ges
 w̄b̄t̄R̄t̄ īt̄K ōBgm̄ŵ ev K̄w̄b av̄w̄ḡR̄ et̄j `vex Kīt̄Zv| (ēŴvix, ḡm̄w̄j g
 Av̄t̄qkv iv. nt̄Z)
 Avj v̄i Zv̄t̄ i GB B̄QvKZfv̄t̄e Bev̄ t̄Zi Kgv̄Z ev Īw̄li c̄iZev̄ K̄ti
 Bik̄v̄ K̄tib̄ñ

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (سورة
 البقرة: ١٩٩)

ŵAZGe t̄Zvgiv c̄Z̄veZ̄ŵ t̄Kiv tm̄Lvb nt̄Z thLvb nt̄Z Ab̄vb̄ t̄j̄v̄t̄Kiv
 c̄Z̄veZ̄ŵ K̄ti _v̄t̄K| Avj v̄i w̄b̄KU Ŵlgv c̄ŵv̄ K̄tiv| w̄b̄ŵq w̄Zvb
 Ŵlgv̄x̄j I `qv̄j ȳŵ (m̄iv Avj -evK̄ivn 2 t AvqvZ 199)

65| Bev̄ t̄Zi D̄t̄i t̄K̄ īw̄PKi Lv̄ ʾI tm̄ŵ h̄Z̄w̄M Kiv
 Bēt̄b Avēym iv. c̄ŵL̄ nt̄Z ev̄w̄Z̄ nt̄qt̄Q th, tē`c̄b̄t̄ i ēu tj̄v̄K Ggb̄w̄K
 t̄gt̄qivl M̄vavi ḡt̄Li ḡw̄Q t̄L̄v̄t̄bvi cv̄Ei gZ t̄QvU GKUv c̄`P̄w̄b̄ḡv̄t̄M
 S̄w̄j t̄q b̄M̄vēv̄q K̄w̄eZv Avl w̄ōt̄q c̄w̄Ē K̄vev Zvl qvd Kīt̄Zv| K̄vj ex et̄j b,
 nt̄3/4i t̄ḡm̄t̄g R̄v̄tnj x h̄t̄Mi tj̄v̄t̄Kiv R̄vb ev̄P̄v̄t̄bvi gZ m̄vgv̄b̄ t̄LZ Ges
 Zviv nt̄3/4i mgq P̄w̄ēt̄LZ bv| ḡm̄w̄j giv ej̄t̄j b th, nt̄3/4i m̄ēŷb i Ŵlv̄q

AvgivB Aw̄aK nK`vi | AZGe, Avgivl Abj̄fc Kīt̄Z PvB (A_Ⓢ fvj
 Lv̄`ē I t̄cvlvK c̄w̄i`Q` Z̄w̄M Kīt̄Z PvB| (Avj v̄i cvK) Dc̄t̄iv³
 w̄elq_w̄j i w̄ t̄K B̄w̄MZ w̄ t̄q ZLb w̄b̄t̄ḡe³ AvqvZ bwhj Kīt̄j b|

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ
 هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ (سورة الأعراف : ٣١-٣٢)

ŵtn Av`g m̄ŷv̄biv t̄Zvgiv tm̄R̄vi `v̄bmḡn (Av̄mvi mgq) mȳ i
 t̄cvlvKmḡn c̄w̄i avb K̄tiv| t̄Zvgiv Lv̄l, cvb K̄tiv, w̄K̄S̄ AcPq K̄tiv bv|
 w̄b̄ŵq Avj v̄i AcPqK̄ivx̄t̄ i c̄Q̄` K̄tib bv| (tn bex!) Av̄cwb ej̄b,
 Avj v̄i t̄`l̄qv tm̄ŵ`h̄m̄ḡn hv w̄Zvb ev̄`v̄t̄ i Rb̄` m̄w̄ŵ K̄ti t̄Qb Ges
 i`w̄PKi (ev c̄w̄PKi) Lv̄`mḡn t̄K t̄Zvgv̄t̄ i Rb̄` n̄v̄vg K̄ti t̄Q? Av̄cwb et̄j
 w̄ b th, G m̄ew̄K̄QB cv̄w̄_@ R̄x̄ēt̄b ḡw̄gb̄t̄ i Dc̄t̄fv̄t̄Mi Rb̄`, w̄ēt̄kl K̄ti
 w̄K̄qv̄gt̄Zi w̄ t̄b| Ávbx m̄ēc̄ŵv̄t̄qi Rb̄` GBfv̄t̄e Av̄w̄g AvqvZ mḡn̄t̄K ēv̄L̄v̄
 K̄ti _w̄K̄ŵ| (m̄iv Avj -Av̄ŵivd, 7 t AvqvZ 31-32)

66| ḡt̄L w̄km t̄`l̄qv I n̄v̄t̄Z Z̄w̄j t̄`l̄qv i ḡv̄a`t̄g Bev̄ Z Kiv
 R̄v̄tnj x h̄t̄Mi tj̄v̄t̄Kiv c̄w̄Ē K̄v̄ŵev N̄ti Ḡtm ḡt̄L w̄km w̄ t̄Zv I `ŵn̄v̄t̄Z
 Z̄w̄j ev̄R̄v̄t̄Zv| Av̄i Ḡt̄KB Zviv ōm̄vj v̄Zŵ ev̄bv̄gv̄R̄ et̄j Aw̄f̄w̄n̄Z Kīt̄Zv|
 t̄Kvb eȲŵv̄q cvl̄qv hv̄q th, i v̄m̄j j v̄i m̄vj v̄v̄v̄ Avj v̄B̄w̄n I qv̄m̄j v̄ḡ hLb
 m̄vj v̄t̄Z `w̄v̄t̄Zb ZLb Zviv w̄km t̄`l̄qv I Z̄w̄j t̄`l̄qv i i` Kīt̄Zv, hv̄t̄Z
 Qv̄j v̄t̄Z (bv̄gv̄t̄R̄) GK̄w̄M̄Z̄v w̄eb̄ŵ nq| Ab̄` eȲŵv̄q cvl̄qv hv̄q th, b̄v̄ix I
 c̄j`I GK̄w̄I Z̄ nt̄q n̄v̄Z aiv̄avi K̄ti Dj ½ Aēv̄q K̄v̄ŵevNi Zvl qvd Kīt̄Zv
 Ges w̄km w̄ t̄Zv I Z̄w̄j ev̄R̄v̄t̄Zv| Bev̄ t̄Zi b̄v̄t̄g I Qv̄j v̄t̄Zi b̄v̄t̄g R̄v̄tnj x
 h̄t̄Mi tj̄v̄t̄K̄ i GB Aw̄k̄ŵ Av̄Pi t̄Yi eȲŵv̄ w̄ t̄Z w̄M̄t̄q Avj v̄i et̄j b̄ñ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ .
 (سورة الأنفال : ٣٥)

¹ b̄M̄ēt̄gt̄qiv Zvl q̄t̄di mgq w̄b̄t̄ḡe³ K̄w̄eZv Avl ov̄t̄Zvñ
 اليوم يبدو بعضه أو كله ، وما يدامنه فلا أحله.
 Av̄R̄t̄i K w̄ t̄b D̄nvi w̄K̄Q̄Ask ev̄ m̄ēuȲŵv̄B c̄K̄w̄k̄Z nt̄q c̄t̄ŵt̄Q| hv̄B c̄K̄vk t̄nvK bv t̄Kb Aw̄g
 D̄n̄t̄K n̄vj v̄j Kītev bv|

0evqZj v kixtdi wBKU wkm t`lqv l Zvj evRvfbvB Zvt`i mvjvZ
(bvgrR) wQj | AZGe AvRtKi w`tb tZvgt`i tmB Kdix KtgP`v` MhY
Kti v|0 (miv Avb-Avbdvj , 8 t AvqvZ 35)

AvRtKi G hfMI tKvb tKvb Rvtnj gmvjg gmwRt` whuKi Kivi bvtg
wkm w`tq_vtK l Zvj ewRtq_vtK | G meB th Rvtnj x hfMi Zwi Kv,
ZvtZ tKvbB m`n bvB | hveZxq ev`htsj Avl qvR kixqtZ kqZvtbi
Avl qvR wmvte MY` Kiv ntqtQ BnvB meRb wev`Z |¹

67 | AvKx`v wekltm gbtvdKx

Rvtnj x hfMi AtbtK hLb gmvj gt`i wBKU AvmtZv ZLb gL Cgvftbi
`vex KitzZv | wKShLb tmLvb t`tK tewitq thtZv, ZLb th Aweklm ev
Kdix wbtq tm cdek Kti wQj , tmlv mstM wbtqB tm w`tS-ntZv |

68 | aovzi w`tK AvnYvb

Rvtnj x hfMi tjvtKiv gvblytK AAZvi KviYv aovzi w`tK AvnYvb
KitzZv |

69 | tRtbi`tb Kdixi w`tK AvnYvb

Rvtnj x hfMi tjvtKiv meKQz tRtbi`tbl gvblytK Kdixi w`tK AvnYvb
KitzZv |

70 | eo aitYi gKiemR

thgb br Avj vBnm mvj vg Gi Kl g Zvt`i bexi mstM Kti wQj | Zviv br
Avj vBnm mvj vg Gi 0xb MhtYi e`vcvti wevfbvbnj v ev Uvj evnvbi Avkq
wbtq wQj tjvKt`i tK 0xb Ketj i mvf\_ c0ZeÜKZv mjo Kti wQj | Zvt`i tK
eis c0iwPZ Kti wQj bextK Kó t`l qvi Rb` | Avj v ZvAvj v etj bN

وَمَكْرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَنْدَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَدْزُرُنَّ وَدًّا وَلَا سَوَاعًا وَلَا

يَعُوذَ وَيَعُوذَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا ﴿٢٤﴾ (سورة نوح : ٢٢-٢٤)

0Zviv eo eo tauKvevRi Avkq wbtq wQj | Zviv tjvKt`i etj wQj , tZvgtv
tKvb Ae`vtZB tZvgt`i Dcvm` Av` , mAv, Bqv_0, BqvDK, bvmi c0wZ
t`eNt` extK t0tov bv | GBfvte Zviv eu tjvKtK weavS-Kti |0 (miv br,
71 t AvqvZ 22N24)

¹ GLvft ktxi tj LK GKwU KweZv bKj Kti tQb | GZ0`ZxZ Dctiv<sup>3</sup> e<sup>3</sup>te`i mg`fb miv
Avj -Bmivi 64 AvqvZwU D`xZ Kti tQb | hiv` l Zv mswZcY`bq | Ktj ei evx`i f`tq ev` t`l qv
ntjv |

GBme gKievRt`i DEimix t`^0vPvix`ybqv cRvixMY cieZKvtj hfM
hfM bext`i wei`tx l ntKi ct_`vlqvZ`vbKvixt`i wei`tx Abjfc
tauKvevRB Kti wMtqtQ | G me`v<sup>3</sup>4vj t`i KUbvWZ l gKiemR ntZ
Avj v wBKU cvnvb PvB |¹

71 | Avtj gt`i Ae`v

Rvtnj x hfMi tbZviv nq e`Kvi Avtj g ntZv, bZev gL`Avte` ntZv |
thgb Avj v ZvAvj v etj bN

أَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرُفُونَهُ مِنْ
بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ . . . وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيًّا

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ (سورة البقرة : ٧٥-٧٨)

0tZvgiv wK GUVB AvKvLv KitzQv th, l iv mevB Cgvb Avbte | A_P ev`e
Ae`v ntjv GB th, l t`i gta` GK`j AvtQ hviv Avj v Kij vg kèY
Kti, AZtci Dnv u`q`g Kivi ci tRtbeS Zvi cwieZ0 mvab
Kti | . . . Zvt`i gta` Avi GKUv`j AvtQ hviv gL` hviv wgv`v Avkv
e`ZxZ Avj v wKZve m`utK`wKQB Rvfb bv | eis Zviv Kíbv KitzZB
Af`-t0 (miv Avj -evKv v, 2 t AvqvZ 75N78)

Dctiv³ AvqvZ Bqv`x mgvtRi`wU m`c0vtqi Pwi`T e`vL`v Kiv ntqtQ |
c0tgv³ `j wU ntjv Bqv`x Avtj gt`i | hvf`i mvavi Y Pwi`T wQj GB th,
Zviv Zvl ivtZi AvqvZmgn cW KitzZv ev`ibZv | Zvici wbtRt`i`v`
B`0vgZ Ace`vL`v KitzZv | GgbwK Zviv wbtRt`i`Zix AtbK K_vl
Zvl ivtZ XvKtq w`tZv | thgb Zvl ivtZ tkl bexi`wK MVb m`utK`
eY0v AvtQ th, wZvb ga`g AvKwZi tMSteY`nteb, Bqv`x Avtjgiv
wbtRt`i`v`Zvi cwieZ0 Kti wj Ltjv, wZvb nteb 0`xN0% tgtU it0i0 |
Ggvbfvte Zviv weevnZ e`wfvixtK cv\_i tgti nZ`v Kivi kw`t weavb
m`0j Z AvqvZtK cwieZ0 Kti Zvt`i tPnivq 0Kvtjv is0 t`lqi weavb
Rvii Kitzv | e`lvixtZ Gmtei eY0v AvtQ |

w0Zxq`j wU ntjv H mKj gL`gKwv` hviv Dctiv<sup>3</sup> Avtj gt`i Abyni Y
KitzZv | hvf`i wbtRt`i tKvb wePvi kw³ wQj bv |

¹
وقد جربتهم فرأيت منهم ، خباثت بالمهيمن نستجير .
Awg Zvt`i tK ciL Kti t`Ljvg th, mevB LexQ | AZGe Awg gnvb c0f`i ki Yvcbv jvg |
(Abjev`K) |

Rvtnj x h̄Mi D³ i xwZ AvRtKi gmnj g mgvR e`vcK nvti we`wi jvf
Kti tQ| AvRtKi Avtj gMY e`N`fve Ges Aj xN`itekMY c̄wE
civqYZiv mxgv Qvotq tMtQb| Avi Zviv Avj w̄ m̄utK®Ggb Ggb K_v
etj b hvi tKvb w̄wE tbB| kixqtZi Ggb Ggb e`vL`v t`b th, m̄utK®
tLv` Bmj vgb j 3/4vteva Kti | mewKQi dqmj v Avj w̄i nvtZ|

72| w̄tRt` i tKB tKej Avj w̄i Aj x avi Yv Kiv

g`xbvi Bqv`xiv Lvqeti Bqv`xt`i w̄bKU GB gtg`wj Ltjv th,
gnv`st`i AvbMz` I w̄eti wazvi w̄etq tZvgiv thUv Ki te Avgiv tmUvB
Ki tev| RI qvte Lvqeti Bqv`xiv w̄j Ltjv t Avgiv Avj w̄i eUz
Beivnxtgi m̄sb| Avgv`iB gta` Avj w̄i c̄j I hv̄tqi I Ab`vb` bext`i
AvMgb NtUtQ| AZGe Aviet`i ga` n̄tZ KLbB bex Avm̄tZ cv̄ti bv|
bex nl qvi e`vcv̄ti gnv`st`i P̄vBtZ AvgivB AwAK nK`vi | m̄Zivs Zvi
c̄OZ AvbMz`i tKvb c̄KB D̄tV bv| Avj w̄ ZvAvj v ZLb w̄tqg³ AvqvZ
bwhj Kiti bN

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

(سورة الجمعة : ٦-٧)

0(tn bex) Avclb etj w`b th, tn Bqv`xMY hw` `w̄bqvi mg`-tj vKt` i
gta` tKej gvT w̄tRt` i tKB tZvgiv Avj w̄i Aj x ev w̄c̄j ev`v w̄mv̄te
avi Yv Kti `vtKv Ges GB `vex hw` tZvgiv h\_v`v̄teB Kti `vtKv Zvntj
tZvgiv gZi Kvgbv Ktiv| (w̄tRt` i Aeva`Zvi Kvi tY) Zviv KLtbv gZi
Kvgbv Ki te bv| Avj w̄ h̄w̄j gt`i m̄utR̄ Lp̄ fvj fv̄teB AvZ AvtQb0|
(m̄iv Avj -RḡAv, 62 t AvqvZ 6-7)

Bqv`xt`i `vexi Amvi Zv c̄jv̄Yi Rb`B i v̄mj j w̄ m̄j v̄v̄ Avj vB̄n
I qvmj v̄gK Gi f̄c P`vtj A` Kivi w̄t`R̄ t` I qv n̄tq̄j | tKbbv Bqv`xiv
w̄tRt` i tK Avj w̄i m̄sb I w̄c̄j ev`v etj `vex Ki tZv| Dci s`ej tZv th,
Zviv tKej Rv̄tZi AwAKvix n̄te, Avi tKD bq| Avj w̄ ZvAvj v Bi kv`
Kti b etj bN

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ. (سورة البقرة : ١١١)

0Zviv `vex Ki tZv th, Bqv`x ev Lp̄v̄v e`Zx tKDB KLtbv Rv̄tZ
c̄wEkwKvi cv̄te bv| GUv Zt`i Avkv gvT | Avclb etj w`b th, tZvgiv
tZvgv̄t`i `vexi mg`b `j xj tck Ktiv, hw` mZ`ev`x n̄tq `vtKv0| (m̄iv
Avj -evKvi vn 3t AvqvZ 111)|

evYZ AvtQ th, i v̄mj j w̄ m̄j v̄v̄ Avj vB̄n I qvmj v̄g Bqv`xt`i tK
Dctiv³ gZi Kvgbv Avn̄v̄b tck Kivi mgq etj w̄tj b th, tZvgv̄t`i
tKDB gZi Kvgbv K_v ḡtL c̄KvK Ki tZ tMtj B Zvi `ȳi w̄Ktq hv̄te|
e`Ztct̄j Zt`i tKDB gZi Kvgbv K_v etj w̄b| tKbbv, Zviv Avm̄tj
tkl bex m̄j v̄v̄ Avj vB̄n I qvmj v̄g Gi AvMgt̄i ev`eZvq w̄ekjmx w̄j |
Zviv GK_vl Rv̄tZv th, Zviv gZi Kvgbv K_v c̄KvK Kivi m̄v̄t` m̄v̄t`B
gZeiY Ki te Ges Rv̄v̄tgi tLv̄vK n̄te| GUv w̄j tkl bexi Ab`Zg
tgv̄tR̄hv| G Kvi tYB Bū`xiv Avj -K̄i Av̄tbi G P`vtj A` M̄h̄y Kti w̄b|

Bqv`xt`i b`vq Bmj v̄ḡ tdi Kv`w̄j i gta` I AvRKv̄j Abj f̄c avi Yvi c̄h̄vi
jvf NtU| Zviv c̄OZ tKB w̄tRt` i tK Avj w̄i Aj x etj `vex Ki tQ| A_P
Avj w̄i bex m̄j v̄v̄ Avj vB̄n I qvmj v̄g 0`_f̄v̄v̄te 0̄v̄v̄v̄ v̄di Kv ev
gv̄³c̄OZ `j w̄mv̄te tKej Zt`i K_vB etj tMtQb, hv̄iv bex I Zvi
m̄v̄v̄t`i ZixKvi Dcti Kv̄tqg `vKte0|¹

73| kixqZ Z`vM Kti Avj w̄i gneYtZi `vex Kiv

Rvtnj x h̄Mi GB i xwZi wei`tx Avj w̄ ZvAvj v etj bN

قُلْ إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ.

(سورة البقرة : ٣١)

(tn bex) Avclb etj w`b th, hw` tZvgiv h_v`B Avj w̄i gneYtZi
`vex`vi n̄tq `vtKv, Zvntj Avgvi Ab̄miY Ktiv| Zv n̄tj B Avj w̄
tZvgv̄t`i tK fv̄j ev̄m̄teb Ges tZvgv̄t`i cv̄cm̄ḡ gvR̄v̄ Ki teb| Avj w̄
gnv f̄jgv̄kxj I Kc̄w̄bavY0| (m̄iv Avtj Bgi v̄b 3 t AvqvZ 31)

kv̄tb b̄h̄j t n̄mv̄b iv. I Bētb Rjv̄tqh iv. etj b th, i v̄mj j i m̄j v̄v̄
Avj vB̄n I qvmj v̄g Gi hv̄gv̄vq GK`j t̄j vK Avj w̄i gneYtZi `vexi K_v
bexi `iev̄ti tck Kiti Dctiv³ AvqvZ bwhj nq|
Bētb AveYm̄ iv. n̄tZ th̄v̄vK eY0v Kti b th, i v̄mj j w̄ m̄j v̄v̄ Avj vB̄n
I qvmj v̄g gm̄wR`j n̄v̄v̄tq `w̄tq̄j b| GgZve`vq K̄i vBkMY Zt`i

¹ t̄j LK Avtj vP̄v̄i `i i`ZB AvqvZ tck Kti tQb Ges gvSLv̄b th̄tq kv̄tb b̄h̄j D̄tj L-Kti tQb|
c̄v̄t̄Ki m̄nR̄eva` n̄l qvi Rb` kv̄tb b̄h̄j Av̄M w`j v̄g|

c0Zgv_tjv mvrRtq ivLuQj | Zviv c0Zgvi t`tn DU cvLxi wWtgi tLvmv Ges Kvfb `j mgr Sjij tq ivLuQj | AZtci ZvtK mR`v KiwQj | ivmj mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq ZLb Zvt`iK mtrfab Kti ej tj bN tn KivtqKiv, tZvgiv tZvgvt`i wczv Bebnxg l BmgvCj Avj vBunm mujvg Gi 0xtbi wetiwaZv KiQ | Zviv Dftq Bmjvtgi DciB Kvtag wQtb | Zviv ZLb DEti ej j, tn gnrw\$ ! Avgiv Avj vBun gnevYtZB Gt`i cRv Kwi, hvZ Giv Avgvt`iK Avj vBun mmbta` tc0Q t`q | Gi cti GB AvqvZ bwhj nq |

AveyQvtjn eY0v Ktib th, hLb Bqv0`xiv wbtRt`iK Avj vBun mšwb l w0i cvl` etj `vex Kti, ZLb GB AvqvZ bwhj nq, wKš' Bqv0`xt`i m\$D L D³ AvqvZ tck Kiv ntj Zviv Zv A`Kvi Kti | gnrw\$ BeḡB BmnvK iv. eY0v Ktib th, bvrivḡbi L0vbt`i m0utK©D³ AvqvZ bwhj nq | hLb Zviv `vex Kti th, Avgiv Cmv gmxntK m\$ḡb Kwi, ZvtK cRv Kwi tKejgv1 Avj vBun gnevYtZi LwZti | Zvt`i `vexi c0Zevt` Avj vBun Dctiv³ AvqvZ bwhj Ktib | tgvUK_v, cvcNc#Y`i RMwLpno w`tq tKD Avj vBun gnevYtZi `vex KiZ cvti bv | Kwe KZ my`i B bv etj tQbN

تعصي الإله وأنت تظهر حبه * هذا العمري في القياس بديع

لو كان حبك صادقاً لأطعته * إن المحب لمن يحب مطيع.

0Zug Avj vBun Aeva` AvPiY Kiḡe, A\_P gtl Zvi c0Z gnevY cKvk Kiḡe | Avgvi Rxeḡbi Kmg GuU GKwU Avrfbe hvj³ | 0hw` tZvgvi fvjevmm LuU nq, Zvntj Aek`B Zug Zvi AvbMz` Kiḡe | w00qB t00gK Zvi t00v`ut`i c0Z AbMz`_vtK |

74 | Avj vBun Dci Kv1 wK w0_v Avkv

Bqv0`xiv Abjfc Avkv tcvlY KiZv | Gt`i GKwU Nubv Dcj t`q | wbtg0³ AvqvZwU bwhj nqN

الم تر إلى الذين أتوا نصيبا من الكتاب يدعون إلى كتاب الله ليحكم بينهم ثم يتولى فريق منهم وهم معرضون. ذلك بأنهم قالوا لن تمسنا النار إلا أياما معدودات وغرهم في دينهم ما كانوا يفترون. (آل عمران : ٢٣-٢٤)

معدودات وغرهم في دينهم ما كانوا يفترون. (آل عمران : ٢٣-٢٤)

(tn bex !) 0Avclb wK t`tLwlb l`i AvPiY, hv`iK Avj vBun wKZve mgḡni GKUv Ask (ZvlivZ) t`lqv ntq0Q? dqmvjvi Rb` l`iK Avj vBun wKZvtei w`K Wvkv ntjv | AZtci l`i ga`Kvi GKwU `j Dnv ntZ gtl w0wi tq Pij tMj | (Avj vBun wKZvtei dqmvjv ntZ gtl w0wi tq tbi qvi `tmvntmi w0Qtb Zvt`i th aviYv w0qvkvx wQj, Zv ntjv GB th) Zviv ej tZv th, (ev0i cRvi) gv1 KtqKwU w`b e`ZxZ Rvnbvḡgi Av_b Zvt`iK `uk©Kiḡe bv | Zvt`i GB w0\_vtvc Zvt`iK 0xtbi e`vcvti tauKvq wbt`qC Kti | 0 (miv Avtj Bgivb : 23-24)

kvfb bhj t BeḡB AveYvm iv. t`tK BeḡB BmnvK eY0v Ktib th, ivmj j vBun mvj vj-vv Avj vBun l qv mvj vq GK`v Bqv0`xt`i ZvlivZ wK`v tKt`c00ek Kti mgteZ Bqv0`xt`iK Avj vBun c0Z `vlqvZ w`tj b | ZLb Bqv0`x tbZv b0gvb web Avgi l nvtiQ web hvZq` wRtAm Kijv, 0Avclb tKvb 0xtbi Dcti AvtQb? ivmj mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq ej tj bN 0Bebnxḡgi 0xb l w0j vZi Dcti0 | ZLb D³ `BRb ej j, BebnxḡZv Bqv0`x wQtb | ivmj mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq ZLb ej tj b, 0tek Zvntj ZvlivZ wbtq Gtm0 | ZvlivZB tZvgvt`i l Avgvt`i gta` dqmvjv w`te | D³ Nubv w`K BwZ w`tqB Dctiv³ AvqvZ bwhj nq |

evBti eY0vq Rvbn hvq th, Bmjvtg iRtgi wbt`R Avmvi AvtM Bqv0`xt`i gta` GKwU e`wfpvti Nubv msNwJZ nq | e`wfpvix cj`l l gnvjv `0Rt0B D`P mvgwRK gh0vi AwKvix nlqvi Kvity kw1-wKQz nvj Kv Kivi Rb` Bqv0`xiv ivmj j vBun mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq Gi `ievti hvZvqvZ `ii` Kijv | ivmj Zvt`iK ej tj b, 0Awg tZvgvt`i atg0 wKZve Abhvqx tZvgvt`i gta` dqmvjv Kiḡev | ZLb Zviv iRgtK A`Kvi Kij Avj vBun bex mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq ZvlivZ AvtZ 0Kḡ w`tj b | B0`x tbZv Rj0g web Qvqv PZi Zvi mstM iRtgi AvqvZwU Dcti nvZ tiL lUv ev` w`tq cto tMj | ZLb bl N0gmj g c0³b B0`x ag0 cv0Z Avaj vBun web mvjvg ivmj tK mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq mZK©Kti w`tj b Ges AvqvZwU cKvk Kti w`tj b | AZtci ZvlivZi weavb gtZ D³ e`wfpvix`i cv_i tḡti nZ`v Kiv ntjv | GB Nubvq Bqv0`xiv m0 nq | ZLb Dctiv³ AvqvZ bwhj nq |

ivmtj i mvj vj-vv Avj vBun l qvmvj vq t`lqv dqmvjv l ZvlivZi g0g0smvi c0Z AeAv Kivi w0Qtb Zvt`i w0k0m wQj GKUvB th, Rvnbvḡgi Av_b Zvt`iK `uk©Kiḡe bv | Zvt`i aviYv wQj GB th, Avgvt`i

cł_i w`k® mgrtK Awak „i“Z; w`tZb| hw`l bex Kixg Gme `vfb
nVvr KLtbr Pjt tQb|

Bgvv Avgv` web nrvf tK in. D³ wcltq tKD wRtAm Kijt Gi mg`fb
wZwb etj b, Ave`j w Beťb Dťs gvKZg iv. (AU Qvrvex) wK wBR evotZ
mvj vZ Av`vq Kivi Rb` ivmj j w mvj vj-w Avj vBvn I qvmvj vq Gi wBKU
AbgvZ Pvbwb? Ave`j w Beťb Igi iv.wK ivmj i mvj vj-w Avj vBvn
I qvmvj vq Pjvi cł_i w`k® mgrni AbMgb KijtZb bv ? AZGe Gme
`vfb hvZvqvZ Kivq Kvi“i Rb` ¶wZi KviY tbB| Zte evovewo Kiv
Ab`vq|

Avng` Beťb Kvimg G m`utK wRÁvmZ ntj wZwb Dctiv³ gše` Ktib
Ges etj b th, GK mgq Beťb Igi iv. tK GK`vfb cvwb Xvj tZ t`Lv
tMj| wRtAm Kiv ntj wZwb etj b th, Avng GB `vfb Avj wai bex
mvj vj-w Avj vBvn I qvmvj vq tK cvwb Xvj tZ t`LwQ| Avng` in. ej tZb
th, GZUKz Kivq tKvb t`vl eZfQ bv| wKŠ` AvRKvj tj vKiv G e`vcvti
Lp evovewo KijtQ| thgbN Bgvv tnvmvBtqb iv. Gi Kei cłwZ m`tU|
Dctii Avtj vPbv` Qw wKZvej Av`tei gta` OtLvj v ō eYŃv Kti tQb|

mnxn eLvitZ gmv web Dkev ntZ ewYŹ ntqtQ, wZwb etj b th, Avng
mvjtj g web Ave`j w tK iv`vq wvfbw`vfb` wotZ I mvj vZ Av`vq KijtZ
t`LwQ| wZwb ej tZb, Avgvi wczv Ave`j w web Igi iv. GBme `vfb
ivmj tK mvj vj-w Avj vBvn I qvmvj vq tK Qvj vZ Av`vq KijtZ t`Lvi KvitY
wotRI mvj vZ Av`vq KijtZb| Gme KvitYB Bgvv Avgv` in. G e`vcvti
AbgvZ w`tqtQb|

c¶všfi hviv GUvK AcQ>` Ktib, Zvt`i hv³ wbgiefc t
mvCb web gvbi Ń`q mrvfb gvi“i web mlyqvB` ntZ eYŃv Ktib th,
Avgiv GK`v Igtii iv. mstM nt³/i mdti tei njvg| wZwb Avgvt`i
mstM dRtii RvgvAvtZ cŁg ivKvAvtZ mvj dxj I wZxq ivKvAvtZ
miv KivBk wZj vl qvZ Kijt b| AZtci n³/4 t`tK tdivi cł\_t`Ltj b th,
GK RvqMvq mvj vZ cvV Kivi Rb` tj vKiv Lp ZvovZwo KijtQ| wZwb
wRtAm Kti RvbtZ cvitj b th, GLvfb ivmj j w mvj vZ Av`vq
Kti wQj b| GK_v i t b Igi iv. etj b, tZvgvt`i cte®Bqvũ`x Lpoviv
GfvteB aYsm ntqtQ| Zviv Zvt`i bex`i `švZ wPy`wjt K Bev`ZMvtn
cwiYZ Kti wQj | GZGe tZvgvt`i gta` hvf`i (dih) mvj vZ evKx AvtQ,
Zviv Av`q Kti bvl | hvf`i mvj vZi cŁqvRb tbB, Zviv Pjt hvl |

Ab` eYŃvq gmvšy` web Avhhvn cŁjL eYŃv Ktib th, ũ`vqweqvi muŪKvtj
th HwZvnmK MvQ Zjvq `wotq Dcw`Z mKj gmvj g ivmj j w mvj vj-w
Avj vBvn I qvmvj vq Gi cweĀ nvtZ nvZ ti tL gZikc_ wotqQj b,
cieZKvtj hLb tj vKiv H MvtQi KvtQ hvZvqvZ i“i“ Kijt v, ZLb Igi
iv. fweĀ r tdrvi AvksKvq MvQwU tKtU tdjvi wot`R w`tj b|

GLvfb Igi iv. th `j`k® wmvš-wotqQj b DnvB MŃYthwM`| Zvi
tR`ocĀ Ave`j w web Igi e`ZxZ mKj Qvrvexi gZvgZ DnvB| AZGe
Zvi DctiB Avgvt`i Avgj Kiv I qvmRe Ges tmw tKB wdti hvlqv
DwPZ| MŠKvi gmvšy` web mvj vqgvb Avj Zvngx th GKRb `vaxb I
wotq¶ Kĩ ŪAvb I mrvncšK wPšwe` wQj b Ges nrvf x gvhrvtei gKwv
wQj b bv, Dctiv³ Avtj vPbv Zvi GKwU cŁKó cŁjY|

77| Kei ewZ t`I qv

BwZcfe®Gi wotlavAv m`vj Z nv`xQ Djt wZ ntqtQ| wotq cvWK! wotq
Kti hw` Avcvb GKevi wcvq Bgvv ev ivmj i mvj vj-w Avj vBvn I qvmvj vq
cwi evi f³ Bgvvt`i Kei wjt K t`LtZb| tmLvtb ighvti iwĀ I
Ab`vb` cweĀ iwĀ wjt tZ thfvte Avtj vKm³/4v Kiv nh (Zv`vi`Yfvte
wot`bxq)| A\_P Zviv GK AZxe cšY`i KvR etj tftē v tK|

78| Kei wjt K Ct`i `vfb cwiYZ Kiv

Aveyüvqiv iv. etj bN¹

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول لا
تجعلو بيوتكم قبورا، ولا تجعلو قبوري عيدا، وصلوا عليّ، فإن صلوتكم تبلغني
حيث كنتم. (رواه النسائي)

ŪAvng ivmj j w mvj vj-w Avj vBvn I qvmvj vq tK ej tZ i t b wQ th tZvgiv
(wĀwKi NAvhKvi I mvj vZ t`tK Lwv Kti) tZvgvt`i Ni wjt K Kei `vfb
cwiYZ Ktiv bv| tZvgiv Avgvi KeitK C`-Drmtēi `vfb cwiYZ Ktiv
bv| tZvgiv Avgvi Dci`if ctov| th `vb t`tKB tZvgiv`i` ctov bv
tKb, Zv Avgvi KvtQ tcsŪvbtv nq| (bvmvC, tgkKvZ 86 ct)
wotq cvWK! tRt b ivLp th, C` ejv nq H mrvavi Y mťs j btK hv cŁZ eQi,
mšvtn ev gvtm wlvqwgZfvte wdti Avtm ev AwevZŹ nq| thgbNc`j wZi,

¹ gvbbxq tj LK nv`xmwL fj mjt Djt wKti bwb| Avtj vP` wcltq mrvZ wgv `vKvq msthvRb
Kiv nj | (Abev`K)

uQj | AvRKvj g^l g^m g^t i agbxZ D³ e^h fve e^vck nvti
Abcdek KtiQ | eis AvBqvtg Rvtmj qvtZi tPtqI tefo tMtQ |
GKevi nvKxg web tnhvg iv. g^g A^meqvi iv. w^b KU t^t K GKkZ wⁱ nvtgi
webg^tg w^KQz DU, tNvov BZ^w (vbxq e^h) μq Ki t^j R[%]oK e^w ZvtK
ej t^j v^N Av^cwb Kiv t^q t^ki gh^p v μq Ki t^j b | 0 G K^vi Rl q^{te} nvKxg
web tnhvg Kiv q^kx iv. ej t^j b^N OhveZxq gh^p v P^tj tMtQ, GLb tKej
ZvKI qv evKx AvtQ | 0

tKb ej teb bv ? w^Zwb th uQ^tj b GKRb Avbx, vbxkj, gh^p vevb,
ci tnhMvi, tbZ^w vbxq e^w Ges abkvj x | Rvtj x h^tM w^Zwb GKkZ D^tUi
webg^tg A^tbⁱ GKkZ tMj vg Avhv^h Kti tQb | Bmj vg M^ht^Yi c^ti w^Zwb
GKkZ DUmn nRⁱ Kti tQb | DU^w j t^k w^Zwb g^j evb Bqvgbx P^r i
cwi t^q uQ^tj b Ges Kiv ebx w^t q uQ^tj b, Aviv dvtZi g^q v^tb nvR^t i
w^L g^t Zi Rb^h GKkZ ej K^t K w^t q w^RZ Ktib, hv^t i c⁰Z^t Ki Mj vq
ifcvi teox uQj | hv^tZ t^j Lv uQj OhvKxg web tnhvtgi c^q n^tZ Avj vⁱ
I qv^t - Avhv^h KZ⁰ | w^Zwb GK nvRvi Q^wMj Kjevbx Ktib | w^Zwb K^vev
kix^d Rb^f M^hY Ktib | w^Zwb Rvtj x h^tM IvU ermi I Bmj vtg IvU
ermi^N tgvU GKkZ vek eQi nvqvZ t^ct^q uQ^tj b |

81 | c⁰Z^cu^Ei AnsKvi

82 | w^ef^bu^Mni gva^tg ep^o c⁰_⁰v

83 | esk D^tj L⁻K^ti w^Zi⁻vi Kiv

84 | Kv^tiv g^Zi c^ti w^Pr^Kvi K^ti Kv^bu^Kiv

G Pviw^U w^el q GKw^U nv^xQ Oviv ew^Zj tNvI Yv Kiv n^tq^tQ | thgb^N e^t vix I
g^m w^j t^gi e^Y v^tZ G^tmtQ th, ivmj^j v^v mvj v^v Avj vB^un I qv mvj v^g Avey
g^w vj K AvkAvix^t K etj b, t^t Lv Av^gvi D^e s^Z Rvtmj qvtZi Pviw^U e^h
fve Z^w M Ki t^Z cvite bv⁰ | (1) c⁰Z^cu^Ei AnsKvi (2) estki bvtg
w^Zi⁻vi (3) M^h b^q i^w i m^v v^th^h ep^o c⁰_⁰v I (4) Kv^tiv g^Zi d^tj
w^Pr^Kvi K^ti Kv^bu^Kiv Kiv | G^t jv th Kite w^K qv^t Zi w^b ZvtK
Avj KvZivi cvRvgv Ges mviv Mv^tq tLvm cvPovi tcvl^v K civ^tbv nte | 0
D³ nv^xQ Oviv Rvtj x h^tMi D^civ³ i^w Z mg^t K w^b w^l x tNvI Yv Kiv
n^tq^tQ | g^m w^j g^t i g^ta^h AvRKvj A^tb^tKB G m^tei Ab^Kiy Ki t^Q, eis
Avi I tefo tMtQ Ges tmZvti i^w Mbx m^th^v M Kti t^Q | w^c q cvVK! Av^cwb
Gme t^j vK^t i^t K t^t L^teb w^t R^t i evc^N vⁱ Me^o Ki t^Q | A^{_}P w^t R^{iv}
Zvtⁱ i t^tq A^tb^K i^t | t^KD ej te Avgvi v^v uQ^tj b Ag^K e^h M^o t^KD

ej te Avgvi v^v uQ^tj b Ag^K Av^tj gx n^o vbx, Gg^wbZ^tiv Av^tiv KZ w^KQz |
Gg^wb^fite estki eovB Kti Zviv etj^N Ag^tKi evc^N vⁱ viv c^wel estki
uQj bv, w^Ksev Ag^tKi ce^c j^l DPP gh^p vi Av^aKvix uQj bv c^f w^Z |
Gg^wb^fite M^h N^b q^l i^w i D^l vb ev cZ^t K ep^oi Kvi Y ev Amxj v g^tb Kiv |
A^{_}P Zvtⁱ Av^aKvix B G vek^l m iv^t L bv th, M^h N^b q^l i^w i D^l vb ev
cZ^t bi g^j w^b qv^g K t^L v^h Avj vⁱ ve^Y j Avj v^g x b |

AZ^tci g^Z e^w i D^cti t^kv K Kivi w^el q u^l A^tb^t K t^ko Avgj I Avj vⁱ
m^s t^oi Dcvq wⁿ m^v te a^ti w^t q uQ^tj b | thgb^N w^e t^kl Kti c⁰Z eQi
Avi ivi mgq Bgvg tⁿ m^v t^q t^bi iv. bvtg Ov^w h^q v⁰ ev t^kv K w^g uQj tei Kiv
nq |

Gg^wbZ^tiv Ams^L te^h AvZ P^vj yⁿ t^q tMtQ hv t^j L^tZ tMtj K^j g f^vix n^tq
hv^te | mg^h w^el q Avj vⁱ D^cti B b^t t^t w^Zwb e^h Z^xZ t^kv b k^w t^b B&

85 | evc^N g^t qⁱ Kg^o vⁱ v K^v D^t K w^Z i⁻ vi Kiv

A^tbⁱ Kg^o vⁱ v w^e t^kl Kti evc^N g^t qⁱ Kg^o vⁱ v g^v b^l t^k w^Z i⁻ vi Kiv
Rvtj x h^tMi Ab^h Z^g i^w Z uQj | Avj vⁱ ivmj mvj v^v Avj vB^un
I q^v m^v v^g GB i^w Zⁱ w^e tⁱ w^a Z^v Ki t^j b | Aek^h GB Ac^k t^g p^o d^tj t^KD
g^k wⁱ K etj MY^h nte bv |

mⁿ xⁿ e^t vixi w^K Zvej Cg^v t^bi g^ta^h g^v iⁱ iv. n^tZ ew^Y Z n^tq^tQ w^Zwb etj b
th, Aw^g GK^w b Ave^hi w^M d^vix iv. Gi m^s t^M ieh^vn bvg^K v^t b m^v q^l v^r
Ki t^Z w^M t^q t^w L th, Zui μ^x Z^w m I w^Zwb GKB ai^t Yi tcvl^v K c^ti
Av^t Qb | w^R t^Á m Ki t^j w^Zwb etj b th, Aw^g GK^R b t^j vK^t K Zvi g^v t^qi
bvtg M^w j w^t q uQj v^g ZLb ivmj^j v^v mvj v^v Avj vB^un I q^v m^v v^g Avg^v t^K
etj b, tn Ave^hi ! Z^ug w^K Kti g^v t^qi bvtg w^Z i⁻ vi Ki t^j? t^Z v^g tⁱ
Aaxb hviv Zviv t^Z v^g tⁱ f^v B | Avj vⁱ Zvtⁱ i^t K t^Z v^g tⁱ Aaxb⁻
Kti t^Q b | AZGe t^Z v^g tⁱ Kv^tiv Aax^t b t^k v^b f^v B v^k t^j tm thb w^t R hv
Lvq, ZvB Zvt^K Lvl qvq, w^t R th tcvk^v K c^ti ZvB Zvt^K ci vq I Zvtⁱ i^t K
Av^a K bv LvUvq | h^w LvUv^t Z nq, Zvntj t^Z v^g vⁱ w^t R^{iv} I t^t i^t K m^v v^h i^h
K^tiv | nv^x m^w Uⁱ e^v L^v q f^v l^h Kvi MY^e u^h K^v etj t^Q b | hv GLv^t b Zv
Av^t j vP^b v Kiv n^t j v bv |

t^g v^U K^v, GK R^t bi K^t g^p Kvi t^Y Ab^t K w^Z i⁻ vi Kiv t^g v^t UB c^Y C^g v^b I
j^h w^K Z^v i c^w i P^v q^K bq | Ave^hi w^M d^vix iv. c^Y C^g v^b I g^v tⁱ d^v Z n^w Qj
Kivi c^t e^o GK mgq w^e j v^t j i iv. m^v t^h S^M o^v q w^j β nb | GK ch^t q w^Zwb
w^e j v^t j K iv. Ov^e b^o j m^l v⁰ ev K^o g^v Zvi m^s h^b etj M^w j t^h b | w^e j v^t j iv.

G wel t q i v m t j i m v j v v Avj v B v n l q v m v j v g v b K U A w f t h v M K i t j v Z v b
A v e h i v M d v i x t K t W t K e t j b t h, A v e h i Z i g w K t e j v j t K M w j w t q Q?
Z i g w K Z v t K Z v i K o g v Z v i b v t g w a o v i w t q Q? w Z v b e t j b n R x n i v l
Z L b i v m j j v v m v j v v Avj v B v n l q v m v j v g Z v t K e t j b, A v g v i g t b n q
t Z v g v i g t a G L b l R v t n j x h t M i w K O z A s k e v K x A v t Q | G K v t k v b v i
m s t M m s t M A v e h i v M d v i x i v. g w U t Z g t p t o c t o t M t j b G e s e t j b
A w i g A v g v i t P n v i v g w U t t K D V t e v b v, h Z q Y c h s b v t e j v j Z v i c v
w t q A v g v i t P n v i v g w i o t q h v t e | o

n v q ! n v q ! A v R t K i g v b t l i g t a R v t n j x h t M i G m K j f v e K Z
e v c K n v t i B b v t L v h v t o | Z v i v G K U v t t k i G K R b g v b t l i A c K t g P
R b c j v t k e v m x t K w Z i v i K t i t Q | R v t n j x f v e t t K G i v A v i K Z
t i |

86 | t K v b w e t k l N t i i Z E y e a v q K n l q v i M e o

O R v t n j x h t M i A v i e i v K v e v M t i i g z v l q v j n l q v i K v i t Y A n s K v i
K i t Z v | A v j v Z v t i G B e f v t e i w b v K t i w t g e A v q v Z b w h j
K t i b n

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَدَابِ إِذَا هُمْ يَجْأُرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْأُرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا
لَا تُنصِرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكُصُونَ

﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ (سورة المؤمنون : ٦٤-٦٧)

O A w i g h L b Z v t i t b Z v t i t M o l Z v i K i t e v, Z L b Z v i v A v Z o v K t i
D V t e | Z v t i t K e j v n t e A v R A v Z o v K t i v b v, t Z v g v t i t K v b i f c
m v n v h K i v n t e b v | A v g v i A v q v Z t j v t Z v g v t i w b K U h L b w Z j v l q v Z
K i v n t Z v, Z L b t Z v g i v (K v e v N t i i Z E y e a v q K n l q v i M t e p e t i G
w e l t q A v t R e v t R K v e j t Z e j t Z w c Q t b w d t i P t j t h t Z | o (m i v A v j -
g v g b b, 23 t A v q v Z 64-67)

t g v U K v, R v t n j x h t M i A b Z g f v e w Q t K v b c w e t v t b i D c i
w a q Z x j n l q v i K v i t Y A n s K v i K i v | A v R t K i h t M t h g b A t b t K B G m e
K v i t Y g h v i v e x K t i v t K | g v n g x b v i D c t i t b Z Z i v K v i K v i t Y
t K D w b t R t i t K m v i v g m v j g w e t k t D c t i g h v v e x K t i | t K D e v t K v b
c b v b e v t b K K v i t j v K t i e v m v t b i Z E y e a v q K n l q v i K v i t Y m e t b i
v e x K t i |

h v i v k v q L A v e j K v t i w R j v b x i i n. w t K w b t R t i t K m a u w K Z K t i b,
Z v i v Z v i K e t i Z E y e a v t b i t M S i t e w b t R t i R b w K O z g h v K v g b v
K t i b | G i A b Z g K v i Y Z v i v G m g b R i g v b Z G e s Q K v K i e v b x m n
w e w f b a w k i K x D r m M m g t n i Z E y e a v b K t i v t K | h v w n y K i P l A b v b
g t e g m v j g i v t m L v t b t f U w n m v t e w b t e b K t i v t K | G B m e K e t i i
Z Z y e a v b K v i x Z v K w Z L v t g l g z v l q v j v v Avj v v i m v o K t j i g t a
m e t P w b K o, m e t c q v b x P l g Z e v t i w K w t q m e t c q v w b K o |

G t i G B g z v l q v j w M i x e v t c S w i w n Z Avj v i w b K U t K v b K v t R A v m t e
b v | A v j v i t m v a l A c t i i n v Z t t K G t i t K t K D B t i n v B w t Z c v i t e
b v | h w l t j v K i v G t i (A t j S w K K t K i v g w Z e v K v g w j q v t Z i b g b v t t l)
A t b K w K O z D P K i b v K t i v t K | G i v A v j v l Z v i t b K K v i e v t i
w b K U t Q v U w c i c o v i t P t q l w b K o | w K q v g t Z i w e t m A v j v i i n g Z n t Z
G i v v K t e e u t i |

87 | b e x e s t k i t j v K n l q v i M e o

B q v u x l b v Q v i w M Y (B e i n x g, B q v K e Z v e b x B m t B t j i n v R v i n v R v i b e x i)
e s k a i n l q v i K v i t Y A v Z M t e M e Z w Q j | A v j v i v e Y j A v j v g x b Z v t i
G B n x b g v b w m K Z v i c o Z e v K t i e t j b n

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ.

(سورة البقرة : ١٣٤)

(b e x t i) t m B j P t j t M t Q b | Z v t i A v g j w Q j Z v t i | t Z v g v t i A v g j
n t e t Z v g v t i | t Z v g v t i t K Z v t i A v g j m a u t K w R A v m v e v K i v n t e b v |
(m i v A v j -e v K y i v n 2 t A v q v Z 134)

A w i a g v t e s k i x q m a u K t K v b K v R t t e b v | e i s c e c j l t i g Z
m r K g R x j l c y e v b n t Z c v i t j Z t e B w K O z d v q v n t Z c v t i | t K b b v
Z v t i c v t c i R b t Z v g v t i w R t A m K i v n t e b v, w K s e v Z v t i c b i
Q l q v e l t Z v g i v c v t e b v |

G K e v i i v m t j A v K i v g m v j v v Avj v B v n l q v m v j v g w b R e s t k i t j v K t i
t W t K e t j b n O t n K i v B K M Y | b e x t i w b K U m g t j v K t i g t a A v c b
Z v i v B h v i v g E v K x | t Z v g i v t m B c t i c w K n l | t t L v, A v g v i K v t Q
t K v b t j v K v b q v v i x K v R K g v b t q A v t m b v | A P t Z v g i v t K e j H t t P
K v t Q G t m v t K v | d t j A w g t Z v g v t i w K t t K g t w d w i t q w b B |
D A v q v Z i U c w e t K i A v t b i w t g e A v q v Z i B m g R N

أتقنع بالعظام وأنت تدري * بأن الكلب يقنع بالعظام.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ. (سورة الحجرات : ١٣)

Ōtn gvbe RmZ! Avgiv tZvgv`i brix l cji`ti mgevtq mʔo KtiwQ | AZtci tZvgv`i wefbaekvLv l tMvT wef<sup>3</sup> KtiwQ, tKej tZvgv`i (cvi -úwi K mnR) cwipwZ jvtfi Rb` | wbdqb tZvgv`i gta` meftc`lv mʔwobZ tmB e`w<sup>3</sup> whwb meftc`lv tekx gfvKx ev ci tñRMvi | wbdq Avj v (tZvgv`i) me wKQz Rvfb, Lei ivLb | (miv Avj -úRivZ, 49 t AvqvZ 13)

Bqvú`xNbvQvi`i th -fvtei K_v Dcti weaZ ntjv, D³ Rvtnjx -fve AvR eú gmvj gta` i gta` `p nq | hv`i GKgvT cJRb ntjv, evc `v vi Me<sup>9</sup> thgb tKD tKD etj -vKb Awg Avāj Kv`i wRj vbx i n. eskai | tKD etj b Awg Avng` wi dvCi Avl jv` |

tKD etj b Awg AveyeKix, tKD ev l gix, tKDev Avj pex, tKDev nvmvb, tKDev úmvBx BZ`w | A\_P tKqvgtZi gnmePvti i w`tb Gme mʔútk⁶ tKvb KvR w`te bv | cwíTvy cvteb Hw`b tKej gvT tmB e`w<sup>3</sup> whwb mgwcz AštKiY wbtq Avj vni mʔL nwhi ntZ cvi`teb |

wew`SZ ntZ nq Gme tjvKt`i Ae`v t`tL | thLvfb -qs ivmjz v mvj vAv Avj vBw l qv mvj v wR Av`ti i `j vx dmvZgv iv. tK ej tQb t Ōtn gmvv`i i Kb`v dvZgv ! Avj vni `ievti Awg tZvgvi tKvbB DcKvti Avmtev bv | Ō tmLvfb GBme eskMe⁹tj vKiv wKfvte cwíTvy tctZ cvti ?

A_P wefbaekv Avq Kjv tKŠktj i gva`tg gvbt i mʔú` tkvly Kiv e`ZxZ Gt`i Ab` tKvb thvM`Zv tbB |¹

Kwei etj b t

إن الفى من يقول ها أناذ * ليس الفتى من يقول كان أبى

Ōwbdqb cKZ hēK tmB th, etj th, Awg ev Avgvi cwipq GB | tm KLtbvB mwZ`Kvti i hēK bq, th etj Avgvi wczv AgK wQjt b | Ab` GK Kve etj bN

أقول لمن غدا في كل يوم * يباهينا بأسلاف عظام

¹ hui v Avgv`i t`tk Avl jv` i vmjt i bvtg wKsev AveyeKi wQil`tki ev Avj xi eskai n l qvi bvtg Meftva Kti b wKsev H estki tjvK n l qvi Kvi tY Zvt`i cŌZ AtnZK k`v cŌ kŌ Kti -vKb, Zwi v GKevi Avtj vPbmú` qzg Ki`b | (Abjv`K)

Avgvi KvtQ cŌZw`b mKvtj GKe<sup>3</sup> Gtm estki eovB Kti | Ateftk | Awg ZvtK GKw`b ej jvg, Zng th`i ayestki tMŠie Kti v, A\_P Zng Zv fvj KtiB Rvfbv th, KKti i Rb` esk cwipq e`ZxZ Avi tKvbB cJR tbB | Ō |

88 | tckvi AnsKvi

tckvi Kvi tY GtK AcitK Njv l Meftva Kiv Rvtnjx hftMi Ab`Zg i wZ wQj | thgbN KivBk estki tjvKiv e`emvqx wQj | Zviv kvZ gl mfg (AteftkZ Dò GjvKv) Bqvgtb Ges MŌ⁹ gl mfg (Zj bvgj K VwV GjvKv) wmwqv l wlvj w`tbi w`tk e`emvtqi Dftk` hvTv Kitzv | th K_v miv KivBtki gta` weaZ ntqtQ | (e`emvqx n l qvi Kvi tY Zviv -v` l mʔú` kvj x) tm KvitN Kwl Ktg⁶wbtqwRZ Pvlxt`i Dcti AnsKvi cŌ kŌ Kitzv (thgb Avgv`i t`tk tkL, `mq`, LvB l tPŠajx mvtneiv Pvlx l Kwmi mʔcŌ vtqi fvBt`i tK ŌPvl vŌ l tRvj vŌ etj wUUKvix Kti -vK) | A_P G we l tq Avj vni cwí⁶vi wbtl avAv D`Pvi Y Kti etj bN¹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ (سورة الحجرات : ١١)

Ōtn wekvmmY! tZvgv`i tKvb mʔcŌ vq thb Ab` mʔcŌ vtqi tjvKtK VwEv- we`c bv Kti | tKvb gmvj vl thb tKvb gmvj vtK we`c bv Kti Ō | (miv Avj -úRivZ, 49 t AvqvZ 11)

tgvUK_v, tKvb tckv`vi e`w³ thgb Ab` tKvb tckvi e`w³ tK`i ay tckvMZ Kvi tY wUUKvix bv Kti | tKbbv `ybvqev th tKvb nvj vj tckvi Dftk` ntjv ZŌviv Avj vni Avt`k wbtl tzi AvbMZ` Kiv Ges cwitkt | (RvbtZi wpi`vqx gvr³ l kwš-ARŌ Kiv | Avi hveZxq cte⁹ gj ntjv tmLvfb | Dnv e`ZxZ ev`evKx meiwKQz Acmggvb Ovqvi b`vq |

AZGe tKvb cKZ Ávbx e`w<sup>3</sup> i Rb` cwí⁶ Rxtbi PvKwPK` wbtq Me<sup>9</sup>Kiv DvPZ bq | th tKvb gvtZ<sup>6</sup>Gme tQto Ptj thtZ nte | (Avmp) Avj vni wbtq Avgvi tmBme mrKg<sup>6</sup>mʔúv`tbi kw³ Kvgbv Kwí, hv Kitz wZwb mšŌ nb | (Awg b)

89 | ab m=úf` i AnsKvi

GUvI Rvfnj x hfMi GKUv i mZ | tkl bexi wei`tx Avief`i c0g h3
wQj th, bex KLtbv gvb| ntZ cvti bv (wZwb tdtikZv ev Ab` wKQz
nfeb) |

G h3 fZ AvUfZ bv tcti wZxq h3 Lvov Ki tj v thN

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقُرَيْبِينَ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهْمُ يَقْسُمُونَ

رَحْمَةً رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ

دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَةً رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

(سورة الزخرف : ٣١-٣٢)

0GB Ki Avb (nxb Af` Zvntj tKb (g°v I Zvtqtdi) `β cāvB Rbct` i
tKvb e`w³i Dci bwhj ntjv bv? Zviv wK Avcbvi cfiy ingZ (A\_`
cweI Ki Avb) (wbRt` i B`QvgZ) eUv Kti wbtZ Pvg? AvgivB Zv` i
RxbNwRt` MxZ Zv` i gta` RweKv eUv Kti _wK Ges GKRbtK Aci
Rtbi Dci tk0Zi w`tq \_wK, hvfZ Zviv GtK Aci t`tK KvR wbtZ
cvti | Zviv thme abNm=ú` Rgv Kti tQ, Zvi PvBtZ Avcbvi cfiy t` lqv
ingZ (beyl Z I Ab`vb` th me e` BnKvj I ciKvtj i tmsfvM` Avbqb
Kti) AtbK DEg0 | (miv Avh-h)Li`d, 43 t AvqvZ 31-32)

Ave`j Befb AveVm iv. etj b, th `β cāvB Rbct` i gta` g°vi wQj b
l wj ` web gMxiv Avj gvLhgx Ges Zvtqtd wQj b nvex web Dgi web
Dgvfqi AvQÑQv°vdx | `RtbB wQj b cfiyZ gvbNm=šyb I ab m=úf` i
AwaKvix | Ajx` web gMxivN hvfK KivBtki 0t_vKv dj ev ivqrvbvZ
KivBk ejv ntZvN wZwb ej tZb, hw` gnv=šf` i K_vB me mUZ` ntZv,
Zvntj Zv (A_` Ki Avb) Avgvi Dci bwhj ntZv A\_ev AvevgvD` i
Dci |

tgvUK_v abNm=ú` mÁq tKvb cKZ mÁq bq, eis bkj `wbqvi mÁtqi
tPtq AvMLivZi mÁqB eo mÁq | A_P wcb| cvK! Zvg t` Lte Avgv` i
mgvfR eü tj vfi gta` e`vcKvfi XfK ctotQ | Zvg t` LfZ cvte th,
GKRb wZwb hZ eo we0vb tnvb bv tKb, hw` wZwb `wi`a nb, Zvntj
tj vfiKiv Zvfk tKvbB gj` w`te bv | eis Zvi abx tj vfi w`tK ZvKtq
_vKte I Zv` i K\_vi gj` w`te | G RtB`B tZv imvj j` Gi Kue nvmvb
web QweZ iv. KweZv i Pbv Kti bN hvi A_`bgjfc :

0`wi`Zv eü AvbN%ah`Kxj tK ašm Kti tQ | c`všfi eü gL`tj vK
`Qj Zvi gta` Wte AvtQ | 0

90 | `wi`f` i NYv Kiv

Bgvv Avgv` I Zveivbx c0j Ave`j Befb gvmD` iv. ntZ eY0v Kti b
th, GK`j KivBk ivmjt Kixtgi mvj v`v Avj vBv I qvmvj vgi cvk w`tq
hw`Qfj b | ZLb Zvi wKtU mrvBe, Av=šyi, LveYe I Abjfc `p
gmvj giv etmQfj b | KivBkMY ivmjt v` mvj v`v Avj vBv I qvmvj vgtK
Df`k` Kti ejj, tn gnv=š, Zvg GBme tj vK wbtq mšb? Avj wK
Avgv` i gta` tKej GB tj vK_wji Dcti tgnievYx Kij b? Avgiv
wKfite Gt` i B bxtP \_vKte? It` i tK tZvgvi I Lvb t`tK tei Kti `vl |
Zvntj nqZev Avgiv tZvgvi Abmi Y Kitz cwi |

Befb Rvixi AveykvqL, evqrvKx, `vj vqj cfiyZ M0si gta` LveYe iv.
ntZ eY0v Kti b th, 0AvKiv web nvej Zvgvx, I qvqv web wRb dvhvi
Avj v`i bexi `ievfi etj b, Avgiv PvB, tn gnv=š mvj v`v Avj vBv
I qvmvj v` Zvg Avgv` i mstM c_K gRvj tm etmv | wwfbeAvie c0Zwva
`tj i m=šL Avgiv Avgv` i Hme KZ`vmt` i mstM GKfI emtZ
j`vteva Kwi | Gtmv, Avgiv GB gtg°GKUv wj wLZ Pw³ Kwi th, hLb
Avgiv Avmtv, ZLb Zvg It` i tK Dwtq t`te | Zvici hLb Avgiv Pj
hvte, ZLb Zvg PvBtj It` i tK wbtq emtZ cvti | ivmjt Kixg mvj v`v
Avj vBv I qvmvj v` GtZ m=šZ ntj b Ges Avj tK Pw³ bvgv wj wce` Kivi
Rb` KivMR Kvg wbtq AvmtZ etj b | GgZve`vq Avgiv mevB GB tKvY
Dcwe0 wQj vg | nVv wbtg° AvqvZ bwhj ntj vN

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ

مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ . (سورة

الأنعام : ٥٢)

0hvi mKvj NmU`vq Zv` i c0Zcvj KtK Zvi mšw0 jvfi Rb` Wvfk,
Zv` i tK Zvg weZvnoZ Kite bv | Zv` i Ktg° RI qvev wni `wqZi tZvgvi
bq, ev tZvgvi Ktg° RI qvev wZvi `wqZi Zv` i bq th, Zvg Zv` i tK
weZvnoZ Kite | hw` Zv Ktiv, Zvg mxgv j sNbKvixt` i Ašf° ntq hvte |
(miv Avj -Avb0Avg, 6 t AvqvZ 52)

AZtci wZwb Avgv` i KvQ WvKtj b Ges cieZ° AvqvZwI i wbtq
w`tj bN

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ
 مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (سورة
 الأنعام : ٥٤)

Ohviv Avgvi w`k0mg#n weklm `vcb Kti, Zviv.tZvgvi wBKU Gtj
 Zv`i iK ej, tZvgv`i Dci kmš-ewl 2 nDKÑ tZvgv`i c0Zcvj K `qv
 KivtK wbtRi Dci Aek`KiYxq wba#Y Kti wbtqtQb| tZvgv`i gta`
 AAZvekZt tKD tKvb g`Kvh#Kivi ci hw` Zvl ev l mstkva#b eZx nq,
 Zte Avj wbtZv gnv #lgvixj l cig Kcwbavb|0 (miv Avj -AvbAvg, 6 t
 AvqvZ 54)|

Gici t_#K Avgiv imvj j w mvj wAvj vBwn l qvmvj w Gi mstM
 wbcvgZ emZvg Ges wZwb hLb PvBtZb Avgv`i iK tQto thtZb|
 (GZUKi Avj w mn` Ki tj b bv) dtj wbtg#3 AvqvZ bwhj ntj vÑ

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ
 عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ
 فُرْطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا
 لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ
 بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ (سورة الكهف : ٢٨-٢٩)

0Zvg wbtRtK Hme tj vKt`i mstM ati ivL, hviv Zv`i c0Zcvj tK mš0
 Kivi Rb` mKvj NmU`vq Wv#K| Zvg cw_# tmš`h`Dctfv#Mi Rb` Zv`i
 t_#K wbtRi `w0 wclwi tq w#te bv Ges hvi AštKiYtK Awg Avgvi `ši Y
 t_#K Mvtdj Kti w`tqW, th, e`w3 wbtRi tLqvj LjxgZ KvR Kti l hvi
 KvhRjvc mxgv AwZpug KtiÑ Zvg Zvi Avb#MZ` Ki#e bv| Zvg etj `vl
 th, mZ` tZvgv`i c0Zcvj tKi wBKU ntZ tcl#i Z| th Pvg Dnv weklm
 Ki`K, th Pvg Dnv c0Z`vL`vb Ki`K| Zte Avgiv mxgv j sNbKvixt`i Rb`
 c0Z ti tLwQ Rvnbw#0| (miv Avj -Kvnd, 18 t AvqvZ 28Ñ29)

GB AvqvZ bwhj nlqvi ci Avgiv gRwj m t_#K Dtv tMtj me#kt#
 Avj w#i bex mvj wAvj vBwn l qvmvj w Dtv `wv#Zb|0¹
 miv Avj -Avb0Avtgi 52 AvqvZi Ask 0Zv`i Ktg# RI qvew`wvZi
 `wqZi tZvgvi bq0Ñ G K\_vi Zvrch#ntjv GB th, Zvg Zv`i tMvcb
 Avgj mg#ni mUv#b g#bvt#vMx nte bv| Dnv wi mvj vtZi gh#v we#ivax|
 Zvg Zv`i c0Kv# Avgj .tjv t`#L Zvi Dci wfv#E Kti wbt`R w`te|
 tMvcb Avgj mg#ni wclq m#úY#Avj w#i Dci tQto `vl| GLvtb Hme
 `wi`#l `e# gmvj gt`i ev#K Avgj GB th, Zviv mKvj NmU`vq Zv`i
 c0Zcvj KtK Wv#K| Be#b hv#q` D<sup>3</sup> AvqvZ AštKi e`vL`vq etj b, Gi
 Zvrch#nte GB th 0Zv`i i`RvÑi`w ev `wi`Zvi RI qvew`nx AvcbvtK
 Ki#Z nte bv|0

91| tdti kZv, Anx, wi mvj vZ l tKqvgZtK A`#Kvi Kiv
 Zvdmxi, nv`xQ l AvKvtqt`i wKZvemg#n Rv#njx Aviet`i Dctiv³
 A`#KwZ m#ú#K#we`wi Z Avtj vPbv itqtQ| GLvtb Gi ct#l cwe#
 Ki Avtbi KtqKw AvqvZ tck Kiv ntj v| thgb Avj w etj bÑ

رَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى
 اللَّهِ يَسِيرٌ . (سورة التغابن : ٧)

0Awekl#mxiv aviYv Ki#Q th, Zv`i iK cpi`w Z ntZ nte bv| Zvg etj
 `vl th, n`wAvgvi c0Zcvj tKi kc_) tZvgv`i iK mKj tK Aek` Aek`B
 DV#b#v nte| AZtci Aek`B tZvgv`i iK tZvgv`i (mviv Rv#bi)
 KvRKg#m#ú#K#Lei t`lqv nte| Avi G wclqv Avj w#i Rb` AZxe
 mnR| (miv AvZ-ZvMvep 64 t AvqvZ 7)
 Ab`# Avj w Awekl#mx#i e<sup>3</sup>e` Ztj ati etj bÑ

أَيُّدًا مِثْلًا وَكُنَّا ثَرَابًا وَعِظَامًا أَيْنَا لَمُبْعُوثُونَ (١٦) أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوْلُونَ (١٧). سورة
 الصافات : ١٦-١٧)

0Avgiv gti wMtq n#w#NgwW mvi nte#v| Zvici l Avgv`i evcÑ`v`v ce⁰
 cj`l meivB cbivq Rv#š-DV#ev|0 (miv AvQ-QvcdvZ, 37 t AvqvZ
 16Ñ17)
 Rv#njx Aviet`i i#PZ e# KveZvq Zv`i GB A`#KwZi c0vY cvl qv
 hvq| thgbÑR%#K Kve etj tQbÑ

¹ gvbbxq Mb_vi GKB gtg, Bebj g#vhi ntZ Avt#Kw `xN#eY#vi AeZvi Yv Kti#Qb| hv ev`
 t`lqv ntj v| (Abe# K)

يحدثنا الرسول بأنا سنحيا * وكيف حياة أصداء وهم.

0GB ivmj Avgv`i tK etj b th, Avgiv cpivq RmEZ ntev | wKš' tKgb
Kti Rs l gv_vi giv Lpixi gta` Rxeb AvmtZ cvti ?
Avi GK Kue etj bN

حياة ثم موت ثم نشر * حديث خرافة يا أم عمرو.

0Rxeb, tdi giY, Avevi cbi`l vb | tn Avgti i gv, GmeB evtR K_v |
wel qWU Dcti Avgiv AĪ Mōš' weifbæ`v tb weifbævte Avtj vPbv Kti wQ |

92 | wReZ l Zv_tZi Dci Cgvb

Rvtnj x hMti tj vtKiv wReZ (cōZgv) l Zv_tZi (kqZvtbi) Dci Cgvb
ivL_tZv Ges gkwi Kt` i 0xbtK gmnj gt` i cweĪ 0xtbi Dci cĪavb` w` Z |
thgb Avj w etj bN

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيحًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْحَبِطِ وَالطَّاعُوتِ وَيَقُولُونَ

لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا (سورة النساء : ٥١)

0Avclwb wK t`lLwb wKZveavix (Bqvū`xNLpvt`i) t`i tK, hviv wReZ l
Zv_tZi Dci Cgvb GtbQ Ges Awekjmx`i tK etjQ th, tZvgiv
wekpmx`i tPtq AtbK tn`vtqZ cĪB | (miv Avb-wbmv, 4 t AvqvZ 51)

wel qWU BwZcæ©(50 bs gvmAvj vq) Avtj wPZ ntqtQ | cpivq GLvtb
AeZviYvi Df'k` ntjv th, gL`Bqvū`x Lpwbiv gkwi Kt` i tK etjZv th,
gmnj gt` i tPtq tZvgiv AtbK w`vtqZ cĪB | gmnv`š` mvj vj-w Avj vBw
l qvmvj vj l Zvi msMxNm_v`x`i wBKtU hv AvtQ, tZvgv`i wBKU Zvi tPtq
DĒg e`mgn i tqtQ |

wcĪ cvWK! Avclwb t`L_tZ cvteb AvRtKi hMti mpx mvnteviv Hme
gkwi Kt` i gZ etj \_vtKb th, 0Keievmx gZe`w`i (cxti i) wBKU cĪ_Bv
wbte`b KvixMY, Zvl nx` l mptZi cve` Hme gōgbt`i tPtq AtbK
DĒg, hviv tjvKt` i Kei cRv ntZ wbtla Kti _vtKb |

93 | Rvbn mtĒj mZ` tMvcb

thgb Bqvū`xNLpvt`i Avtj g ev cv`x cfi wvntZt`i m`utK`Avj w Zui
cweĪ Kvj vtg eYBv Kti tQb | 74 bs gvmAvj v`pe` |

gmnv`š` mvj vj-w Avj vBw l qvmvj vj Gi AvMgb m`utK`Z Zvl ivZ l
BĀxtji AvqvZmgn kvqLj Bmjvg Bvgv Be`b Zvqvgqn cĪxZ
Avj NRvl qveQ Qnxn bvgK Mōš' G m`utK`e`w`i Z Avtj vPbv i tqtQ |

94 | bv tRtbi tb Avj w m`utK`K_v ej v

BnvB mg`-wek:Lj v l weāwš' gj Drm | GB Rvtnj x`fveW tekx Kti
XtK ctotQ te`AvZx (gmnj g) `vkKt`i gta` | Zviv Avj w`i Yvej x
m`utK`Ggb me K_v ej tQb, th m`utK`Avj w tKvb`j xj bwhj Kti b
bvB | Zviv kixqtZi bwxZ wbt`RmgatK wbtRt`i tLqvj LkxgZ e`vL`v
Ki tQb | thgb cĪ`vZ gplvmmi Bvgv ivhx Kti tQb Zvi 0AvmmvZ ZvK`xi 0
bvgK Mōš' | Avj w kvqLj Bmjvg tK Dchy` cĪZ`vb w`b | wZwb Gi h\_v`
cĪZev` Kti tQb, Dnvi w`fE` wotq w`tqtQb, Dnvi āwš`-l AĀZv` t`i
wbt`c Kti tQb l wbtkym msKxY`Kti w`tqtQb | GRtb`BtZv Avj w
etj bN

فَهَرَمُوهُمْ يَأْذِنُ اللَّهُ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ
وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ . (سورة البقرة : ٢٥١)

0hw` Avj w GKRbtK AcirTbi 0viv cĪZtiva bv Kitzb, Zvntj G
cW_ex wek:Lj vq cY`ntq thZ | (miv Avj -evKpivn, 2 t AvqvZ 251)

95 | wĒti waZv

GUvl wQj Rvtnj x hMti GKwU`fve | thgb Avj w ZvAvj v etj bN

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيحٍ (سورة ق : ٥)

eis l iv cKZ mZ`tK wgv`v cĪZcbæKtQ, hLb Zv Zvt`i wBKU Dcw`Z
ntqtQ | Avmtj l iv w`vš`xvZvi gvtS weivR KtQ | (miv Kvd, 50 t
AvqvZ 5)

AvRKvj hviv te`AvZx, Zvt`i Ae`v ntqtQ wK Abjfc | Giv Bmjvtgi
`vex Kti | A\_P Ggb me KvH`Kti, hv Bmjvtgi weti vax |

96 | cvLx Dwo`q evj g` w`vš`-MōY Kiv

97 | dū` cvZv (ZweR 0viv Ni Nemo eÜ Kiv BZ`w`)

98 | tKvb wKQ`K Ai f avi Yv Kiv

thgbN tKvb Zvi Kv ev cvLxi WwK wKsev tKvb e`w`tK Ai`f gtb Kiv
BZ`w` |

99 | fweĪ`0vYx Kiv

100 | Zv_tZi wBKU wePvi tck Kiv

thgb tKvb t`eN t`ex ev gZ cxti i Av`vbn, ev gv`vexi DfI tk` MvtQ BU
Suj tq ivLvN hvZ mZj wZvb dvqmjv cvWtq t`b BZ`w` | Ab` At`©
Bmj vg wvax th tKvb kv³ i wBKU wvvi tck Kiv|

Dctiv³ wvq_{vj} m^utK©Avgiv Avgvt` i ej_{vj} Avie dx Avnl qvjj
Avie bvgK wKZvte Avtj vPbv KtiwQ| tmLvfb Avgiv Hme tj vKt` i mg`-
Rvj NRqvPvi I wvawšmgn DtbwPZ KtiwQ| AvRtKi hMi eu gL©
gvvj g Gmtei wKvi ntqtQ| A_P Zviv fvetQ th, Zviv Lp cY`i KvRB
Ki tQ|

Avmj eBtqi mg`-gvmAvj<sub>vj</sub> ŌBKwZRvDm wQi wZj gy`vKxgŌ bvgK Mš`
`vb tctqtQ| cvVK B`Qv Kij tmLv cto t`Ltz cvtib|¹

cwi tktl mg`-cksmv Avj wv i Rb` Ges mg`-`i` I mvj vg mvi tmiv
gvbj, AÜKvti i tR`wZ gvnvš` mvj vj vü Avj vBwn l qvmj vg I Zvi
cwi evi eM© Qvnevvtq tKivg I hM hM atj Zvt` i Abynvi xMtYi Dci ewl Z
tnvK|

-t mgvB t-

---

¹ cKvk _vtK th, gj eBtqi Dci BivtKi `mq` Avng` i Kix Avj jxKZ fvl`mn AÎ cY`K
Abj` Z ntqtQ|